

BURSA
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ

BURSA VALİLİĞİ HİMAYELERİNDE

4. BURSA TURİZM ZİRVESİ

22 - 24 Eylül 2022

Merinos Atatürk Kongre ve Kültür Merkezi, Bursa

SONUÇ RAPORU

BURSA
Turizm Platformu

TÜRSAB

BURFAŞ®

burken
TURİZM & KONGRE

www.turizmzirvesi.com.tr

**4. BURSA
TURİZM ZİRVESİ
22-24 EYLÜL 2022**

Editör
Hasan EKER

SONUÇ RAPORU

BURSA

Turizm Platformu

KAMU KURUMLARI

SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI

ULUSAL PAYDAŞLARIMIZ

ANA SPONSORLARIMIZ

BURFAŞ®

burken®
TURİZM & KONGRE

ALMİRA HOTEL
BURSA

TURKISH AIRLINES

SHERATON
Bursa Hotel

Hilton
BURSA
CONVENTION CENTER & SPA

MÖVENPICK
HOTEL & THERMAL SPA
BURSA

MARIGOLD
THERMAL & SPA HOTEL BURSA
★★★★★

B.
baiahotels

divan
bursa

RESTAURANT
DEREBAHÇE

DESTEK VEREN FİRMALAR

adali

My MOUNTAIN
ULUDAĞ

AYBİL İPEK
BURSA

BALENTUR®
Turizm & Kongre Organizasyon Yönetim ve Hizmetleri

BURSA
TELEFERİK A.Ş.

EURO PARK
HOTEL BURSA
★★★★★

GF
HOTEL
GÖNLÜFERAH
1890

GRAND YAZICI
HOTEL

GÜZTUR
"yaratıcı hizmet veren"

ilk-tur
Turizm Tasarım ve San. Tic. Ltd. Şti.

IN-KSAN

BK KAHRAMAN
TUR

Karinna
HOTEL • CONVENTION CENTER & SPA
ULUDAĞ

Karinna
ORMAN EVLERİ
ULUDAĞ

KUTLUCAAN OLTÖR
THERMAL & SPA HOTEL

NEFES
SAG VENTIL
PARK RESORT

OTANTİK PARK
-HOTEL-

PlazaEvent®
Professional Congress & Event Organizer

plazatur®.com

Şirine Camii

SAGER
TRAVEL
INTERNATIONAL TRAVEL SERVICES

SINGAPORE
AIRLINES

ruhletur

THE BERUSSA®
HOTEL

ORMAN KÖSKLERİ

TIARA
HOTEL SPA

TRENDLIFE
HOTELS
ULUDAĞ/BOĞAZ

Nermin Abla'nın
Evi
Otel ve Restorant Kafe

BU KİTAP BURSA KÜLTÜR TURİZM VE TANITMA BİRLİĞİ TARAFINDAN BASTIRILMIŐTIR

EDİTÖR
HASAN EKER
YARDIMCI EDİTÖR
ELİF ÖZTÜRK
PROJE KOORDİNATÖRÜ
ONUR ORAL

SAYFA TASARIMI
ERCÜMENT KARTAL
erc.kartal@gmail.com

BASKIYA HAZIRLIK
burken[®]
TURİZM & KONGRE
Çekirge Cad. No:51/C Osmangazi-BURSA
Tel : 444 9 443
www.burkon.com burkon@burkon.com

İÇİNDEKİLER

KONUŞMACILAR.....	6
ZİRVE PROGRAMI	7
ÇALIŞTAY GRUBU PROGRAMI	11
4. BURSA TURİZM ZİRVESİ SONUÇ RAPORU	13
KURUMLARA GÖRE YAPILMASI GEREKENLER.....	15
AÇILIŞ KONUŞMACILARI.....	25
Hasan EKER - Zirve ve Fuar Koordinatörü	26
Murat SARAÇOĞLU - Bursa Turizm Platformu Başkanı	28
Kâmil ÖZER - Bursa İl Kültür ve Turizm Müdürü	29
Fethi YILDIZ - Bursa Büyükşehir Belediye Başkan Yardımcısı.....	30
Atilla ÖDÜNÇ - Bursa Milletvekili.....	31
Mustafa GÜNDOĞAN - Bursa Vali Yardımcısı	32
BAŞKANLAR PANELİ.....	33
Firuz BAĞLIKAYA - TÜRSAB Genel Başkanı	35
Sururi ÇORABATUR - TUROFED Başkanı.....	37
Hakan EĞİNLİOĞLU - TUREB Genel Başkanı.....	39
Emre GEZGİN - SKAL Federasyon Genel Sekreteri.....	41
Zeki AÇIKÖZ - TAFED Başkanı	43
YEREL YÖNETİM PROJELERİ 1. OTURUM	45
YEREL YÖNETİM PROJELERİ 2. OTURUM	59
TURİZM ZİRVESİ GELEN ÖNERİ METİNLERİ.....	67
ÇALIŞMA GRUBU ÇALIŞTAYLARI	115
4. BURSA TURİZM ZİRVESİNDEN FOTOĞRAFLAR	131
4. BURSA TURİZM ZİRVESİ BASINA YANSIYANLAR	167

KONUŞMACILAR*

Ahmet GEDİK	69
Ali AYKURT	62
Alper TABAN	53
Arzu Kutucu ÖZENEN	107
Atilla ÖDÜNÇ	31
Banu ERKMEN	103
Bekir AYDIN	64
Celal UZUN	90
Emel ADAMIŞ	88
Emre GEZGİN	41
Erhan ÖZTÜRK	92
Ersin EKİCİ	55
Ersin YAZICI	79 / 80
Fethi YILDIZ	30
Firuz BAĞLIKAYA	35
Gülşen ERİCE	102
Hakan EĞİNLİOĞLU	39
Hasan EKER	14 / 26 / 73 / 100
İhsan KARADAYI	109
Kâmil ÖZER	29
Mehmet Ali VARLI	105
Mehmet KESKİN	66
Mehmet VURAL	57
Mesut ŞAHİN	112
Metin YURDAKOŞ	108
M. İbrahim HIZALAN	82
Muhsin ÖZYILDIRIM	98
Murat SARAÇOĞLU	14 / 28 / 76
Mustafa DÜNDAR	47
Mustafa GÜNDOĞAN	32
Mustafa IŞIK	52
Neslihan DOSTOĞLU	86
Oktay YILMAZ	50
Sururi ÇORABATUR	37
Uğur SARIKAYA	114
Yılmaz ATAŞ	61
Zeki AÇIKÖZ	43

DEĞERLİ TURİZM YÖNETİCİLERİMİZ

Bursa turizm potansiyeli çok yüksek olan, fakat bu potansiyeli tam olarak turizm gelirlerine yansıtamayan bir kenttir. Bunun başlıca nedeni turizm ile ilgili yatırımlarını tam olarak tamamlayamamasıdır. Yatırım ihtiyacı olan konular olarak; İstanbul ve ilçelere hızlı tren bağlantısı, başta tarihi şehir merkezi olmak üzere şehir estetiği ve şehir mimarisini daha nitelikli hale getirilmesi, İznik, Uludağ gibi ana destinasyonlardaki çalışmalarının tamamlanması, turizm değerlerimizin çevresine otopark, tuvalet, yiyecek içecek alanı gibi küçük altyapı ihtiyaçlarının bitirilmesi sayabiliriz.

"Bursa turizm platformu ile birlikte kamu ve STK'nın bir araya geldiği, ortak akıl ile doğru kararlar verebilen, Bursa Kültür Turizm ve Tanıtma Birliği vasıtası ile de bu düşünceleri uygulamaya geçiren, bütçesi ve ekibi olan, bir turizm yönetim

şekline kavuşmuştur". Türkiye'ye örnek olmuştur. Bu yapı daha etkin kullanılmalıdır.

2011'de başlatılan turizm zirvelerinde alınan kararların büyük bir bölümü tamamlanmıştır. Bu vesile ile katkı koyan tüm STK ve kamu yöneticilerimize teşekkür ederiz. Bu çalışmalar meyvelerini vermiş; Bursa turizmi, ülke ortalamasının üzerinde gelişen bir ivme ile büyümesini sürdürmektedir.

Bursa halkı, şehrin turizme göre planlanmasını daha yaşanılabilir bir Bursa için istemektedir. Bu konu medyada sıklıkla yer almaktadır. Ortak çalışma azmimiz ile yatırım ve tanıtım çalışmalarımızın artması ile Bursa turizminin hak ettiği noktaya geleceğine inanıyoruz. Turizm ile ilgili çalışmalara katkı koyan tüm kişi ve kurumlara teşekkür eder, saygılar sunarız.

Hasan EKER
Zirve Koordinatörü

Murat SARAÇOĞLU
Bursa Turizm
Platformu Başkanı

ZİRVE PROGRAMI

22 Eylül 2022, Perşembe

ORHANGAZİ SALONU

- 10:00 Açılış Töreni
11:00 Misafirlerimizin fuar alanı ziyaretleri
13:00 - 15:20 Yerel Yönetim Projeleri 1. Oturum

İLÇE BELEDİYE BAŞKANLARI KONUŞMALARI

- 13:00 - 13:20 **Mustafa DÜNDAR** - Osmangazi
13:40 - 14:00 **Oktay YILMAZ** - Yıldırım
14:20 - 14:40 **Mehmet KANAR** - Mustafakemalpaşa
14:40 - 15:00 **Ali ÖZKAN** - Karacabey
15:00 - 15:20 **Alper TABAN** - İnegöl
15:20 - 15:40 **Mustafa IŞIK** - Gürsu

ORHANGAZİ BİNASI VIP SALONU

- 13:30 - 15:00 Umman ve Ürdün' lü Turizm Acentaları ve Sosyal Medya Fenomenleri ile Tanışma Programı

8

HÜDAVENDİĞAR SALONU

- 16:00 - 18:00 Çalışma Grubu Toplantıları / Orta Doğu Turizmi, Tanıtım, Kongre Turizmi, Alternatif Pazarlara Açılım, Sağlık Turizmi, Alt yapı yatırımları (turizm potansiyel ürünlerimizi turiste hazır hale getirmek), Uludağ, Turizm esnafı ve çarşılar, Ulaşım
18:30 - 21:00 Kokteyl (Almira Otel)

23 Eylül 2022, Cuma

ORHANGAZİ SALONU

- 10:00 - 12:00 1. Oturum
Turizmde Destinasyon Yönetimi Nasıl Olmalı?
Gastronomi Turizminin Gelişimi ve Yerel Yönetimlerin Turizme Etkisi
Firuz BAĞLIKAYA, TÜRSAB Başkanı
Sururi ÇORABATUR, TUROFED Başkanı
Hakan EĞİNLİOĞLU, TUREB Genel Başkanı
Emre GEZGİN, SKAL Federasyon Genel Sekreteri
Zeki AÇIKÖZ, TAFED Başkanı

24 Eylül 2022, Cumartesi

ORHANGAZİ SALONU

10:00 - 12:00 2.Oturum
Yerel Yönetim Projeleri

İLÇE BELEDİYE BAŞKANLARI KONUŞMALARI

10:00 - 10:20 **Yılmaz ATAŞ** - Harmancık
10:40 - 11:00 **Mehmet KESKİN** - Keles
11:00 - 11:20 **Ali AYKURT** - Orhaneli
12:20 - 12:40 **Bekir AYDIN** - Orhangazi
14:00 Oturum
15:00 Turizm Zirvesi Çalışma Grubu Toplantılarının Sunumu

ÖNSÖZ

Bursa, kadim medeniyetlerin emaneti dünya mirası eserleri ve doğal cazibesiyle bir turizm kentidir. Bursa Büyükşehir Belediyesi ve Bursa Kültür Turizm Tanıtma Birliği olarak bir yandan turizmin tüm paydaşlarıyla Bursa'nın destinasyon tanıtımını yaparken diğer yandan turizm için gerekli altyapı çalışmalarını sürdürüyoruz.

Turizm fuarlarından B2B toplantılarına, influencer marketing projelerinden dijital içeriklerin oluşturulmasına, uluslararası akreditasyonlardan pazar çeşitlendirmesine, festivallerden tarihi - turistik alanlardaki restorasyonlara varıncaya kadar yaptığımız çalışmalarla dinamik bir Bursa turizmi hedefliyoruz.

Şehrimizin turistik değerlerinden marjinal fayda elde etmek için yaptırdığımız bilimsel araştırmalar ışığında ve sektörün görüş ve beklentilerini yansıtan Bursa Turizm Zirvesi'nin çıktılarını da dikkate alarak stratejik hedeflerimizi belirliyor ve hayata geçiriyoruz. İznik ve Cumalıkızık başta olmak üzere UNESCO Dünya Mirası Alanlarındaki çalışmalarımıza ilave olarak 169 farklı restorasyon, bakım ve onarım çalışması ile tarihi kültürel zenginlik-

lerimizi koruyoruz. Yaratıcı Şehirler ve Öğrenen Şehirler Ağları, Türk Dünyası Kültür Başkenti ile uluslararası ilişkilerimizi güçlendiriyoruz. Sualtı Dünyası Belgeseli ve yapay resif ile dalış turizmini şehrimize kazandırıyoruz. Rafting, kamp karavan, trekking ve motor sporları alanlarında yaptığımız çalışmalarla macera ve doğa turizmini geliştiriyoruz. Uludağ'daki düzenlemelerimiz ile kış turizmini destekliyoruz. Bursa Gastronomi Festivali başta olmak üzere festival, fuar ve organizasyonlar düzenliyoruz. Özetle doğa, tarih, kültür, spor ve gastronomi alanlarında ulusal ve uluslararası ölçekli çalışmaları Bursa'mıza kazandırıyoruz.

Güçlü ekonomisi, sanayisi, lojistik avantajı ve devam eden çalışmalarımız ile Bursa hedeflerine emin adımlarla ilerliyor. Bursa'ya değer katma paydasında bizimle birlikte çalışan, üreten sektörün tüm temsilcilerine teşekkür ediyorum.

Alinur AKTAŞ

Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı
Bursa Kültür Turizm ve Tanıtma Birliği Başkanı

ÇALIŞTAY GRUBU PROGRAMI

22 Eylül 2022, Perşembe

HÜDAVENDİGAR SALONU

16:00 - 18:00 Çalışma Grubu Toplantıları
Orta Doğu Turizmi
Tanıtım
Kongre Turizmi
Alternatif Pazarlara Açılım
Sağlık Turizmi
Alt Yapı Yatırımları
Uludağ
Turizm Esnafı Ve Çarşılar
Ulaşım

4. BURSA TURİZM ZİRVESİ SONUÇ RAPORU

KURUMLARA GÖRE YAPILMASI GEREKENLER

T.C. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI

- a) Bir çatı yasayla, turizm paydaşlarının koordinasyonu sağlanmalı.
- b) Otelcilik ve turizm ulaşım sektörünün de bir yasası olmalı.
- c) Tanıtım konusunda bakanlık etkin rol almalı, fakat pazarlamada TÜRSAB belirleyici olmalı.
- d) TGA ajans payının ciro üzerinden alınması sektöre zorluklar getiriyor. Bu sorun çözülmeli.
- e) 1982 tarihli Turizmi Teşvik Kanunu'nun, 40 yıllık turizm deneyimiyle birlikte tüm paydaşları ilgilendiren düzenlemeler için yeniden ele alınması gerekli.
- f) Turizm sektöründe de, kamu yönetiminin planlamalarına özel sektör eşlik etmeli.
- g) Destinasyon yönetiminin üç aktörü var; kamu, özel ve karma teşebbüsler yani devletin rolü, yerel kuruluşların rolü ve Türkiye genelindeki mesleki kuruluşların rolü diyebiliriz. Söz sahibi bu üç aktörün, her bir birimin görev tanımları ve sınırları belirlenmelidir. Devlet ve yerel mercilerinki bunun içine esnaf ve vatandaşlar da dâhildir, daha sonra da mesleki kuruluşların görev ve sınırları çizilmelidir.
- h) Termal turizm konaklama tesisleri yatırım teşviki verilmesi.
- i) Uludağ'ın gerçek sorunu olan altyapı ve çağdaş mekânsal tasarımların oluşturulması süreci acil başlatılmalıdır. (Spor ve Rekreasyon alanları)
- j) İznik Ayasofya'nın tapu sahibi, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Vakıflar Genel Müdürlüğü'nce yeniden projelendirilip, aslına uygun restorasyonunun yaptırılarak, 1331'de Orhangazi tarafından fethedilmesinden sonra özelliği ve mimarisi bozulmadan, kible tespiti yaptırarak mihrap eklettiği uygulaması dikkate alınıp Hristiyanlar için hac merkezi özelliği de değerlendirilerek yeniden ele alıp turizme kazandırılması gerekmektedir.
- k) İznik'te, konsülün toplandığı senato sarayının sembolik olarak inşa edilmesi son derece önemlidir.
- l) Cumhurbaşkanımızın Bursa Mitinginde belirttiği; "Birçok şehrimize tematik müzeler kazandıracamız, bunlardan birisi de Bursa'ya... Bursa'ya bir Türk İslam eserleri müzesi kazandıracamız" ifadesinde belirttiği büyük bir müzenin hayata geçirilmesi biz turizmcileri oldukça heyecanlandırmıştır. Öneri: Bu müze için en doğru yer Kültürpark'ın doğu kısmındaki, yıkılması planlanan eski kapalı spor salonu ve lisenin olduğu alandır. Şehrimizin, büyük bir çekim merkezi olan bu müzeye ihtiyacı vardır.
- m) Kültür ve Turizm Bakanlığı Tanıtma Genel Müdürlüğü ile Dışişleri Bakanlığı Kültür ve Tanıtma Genel Müdürlüğü, Bursa Valiliği, Büyükşehir Belediye Başkanlığı arasında gerekli koordinasyon ve iş birlikleriyle bilimin ışığında, iletişim tanıtımda teknolojinin imkanlarıyla en verimli tanıtım çalışmalarının çok yönlü, tek elden, birlikte sürdürülebilir şekilde yapılması gerekir.
- n) Destinasyonlarda turizm hizmetlerinin eğitimli kadrolar tarafından gerçekleştirilmesi amacıyla daha önceki yıllarda Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından gerçekleştirilen "Ev Pansiyonculuğu ve Sosyal Davranışlar Kursları" "Mutfakta Hijyen" gibi eğitim çalışmalarının, sertifika programlarının düzenlenmesi.
- o) UNESCO Dünya Miras Listesine aday olan İznik ilçesinin bir bütün olarak ele alınarak Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından "Turizm Koruma ve Geliştirme Bölgesi" ilan edilmesi.
- p) Turizmi yöneten, uygulayan kamu kurumlarının, turizm şubelerinde çalışan yönetici kadrolarının ve şube çalışanlarının turizme eleman yetiştiren bölümlerden mezun kişilerden oluşması, uzmanlık isteyen bir sektör olarak turizm konusunda teorik ve pratik kararlar alabilen, alanından yetişmiş, okulların Turizm İşletmeciliği, Yabancı Dil, Rekreasyon Yönetimi, kültür ve turizm uzmanlarının istihdam edilmesi.

- q) Nitelikli konaklama tesislerinin sayısının artırılması.
- r) Kültür ve Turizm Bakanlığı ile Millî Eğitim Bakanlığı arasında mesleki eğitim protokolü kapsamında, Bursa'daki turizm işletmeleri ile turizm otelcilik okulları arasında uygulamalı eğitim konusunda iş birliğinin aktif hale getirilmesi.
- s) Termal turizm konaklama tesislerine yatırım teşviki verilmesi.
- t) Termal turizm konaklama tesislerinin ortak tanıtım ve pazarlamasının yapıldığı internet (web) sitesinin yapılması.
- u) Sağlık ve termal turizm çalışanlarının sektörde daha kaliteli hizmet vermesini sağlayacak kursların (meslek, dil, kişisel gelişim vb.) açılması.
- v) Termal konaklama tesislerine hibe desteklerle kapasite geliştirme ve tanıtıma yönelik destek olunması.
- w) Termal tedavi/kür programı odaklı yeni tesislerin açılması
- x) Bakanlar Kurulu tarafından turizm merkezi ilan edilen toplam 7 parselde, yaklaşık 8 bin dekar termal turizm yatırım alanı olan Mustafa Kemalpaşa Tümbüldek Termal Turizm Merkezi için yatırımcıya kılavuz oluşturabilecek bir fizibilite çalışmasının hazırlanması.
- y) Ticaret Bakanlığı tarafından 2012 yılından beri verilen ve revize edilen sağlık turizmi teşviklerinin daha etkin ve minimum mevzuatla kullanımın yaygınlaştırılması.
- z) Turizm sektörü paydaşları ile eşgüdümün geliştirilmesi ve karşılıklı etkileşimden faydalanılması.
- aa) Güçlü termal alt yapımız ile uluslararası rekabet edebilecek termal tedavi yapılabilmesi için mevzuat çalışmalarının BURSA SAĞLIK TURİZMİ DERNEĞİ ve bu konuda faaliyet gösteren diğer sivil toplum örgütlerinin de bulunduğu bir ekip ile revize edilmesi.
- ab) Uludağ alan başkanlığı kurulurken doğa ve çevre örgütlerinin görüşleri dikkate alınarak planlanması gerekmektedir.

BURSA VALİLİĞİ

- a) İlçelerin en büyük sorunları ulaşım, altyapı ve otopark sıkıntısı. Bu sıkıntıların elbirliği ile ortadan kaldırılması turizm alanında ivme kazandıracaktır. İlçeler yalnız bırakılmamalı, ilçeler merkez ile bir bütün olarak ele alınmalı ve bu konuda bürokrasi engeli süreçleri yavaşlatmamalı.
- b) Yenişehir Havaalanı'nın yurt dışı uçuşları için aktif hale getirilmesi.
- c) Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından Tabiat Parkı ilan edilen Sansarak Kanyonu'nun çevre düzenlemesi, rota çalışması, tabellalandırma ve ulaşım sorununun çözülmesi.
- d) Uludağ Üniversitesi Meslek Yüksek Okulunun mevcut turizm programına yeni bölümlerin (gastronomi ve mutfak sanatları-rekreasyon yönetimi vb.) eklenmesi.
- e) Uludağ'ın daha verimli yönetilebilmesi için I. ve II. Gelişim Bölgesi'nin tamamının turizm merkezi olarak ilan edilmesi.
- f) Ticaret İl Müdürlüğü tarafından fiyat etiketi denetimlerinin yapılması, turiste yönelik ayrı fiyat uygulamasının denetlenmesi.

BURSA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

- a) Termal Kent hüviyetimizi tekrar kazana bilmemiz için, Sıcaksu (Tabakhaneler) Bölgesinin tamamı, termal turizm alanı olarak planlanmalı, konut olarak yapılan proje iptal edilmeli.
- b) Turizmin 5 ana faktöründen bir tanesi olan, altyapı yatırımlarına önem verilmeli, trekking parkurlarının yönlendirilmesi, kuş gözlem kulelerindeki dürbünler, turistik alanlardaki tuvalet, yiyecek ve içecek üniteleri, otopark gibi ihtiyaçlar ivedilikle çözülmeli.
- c) Bursa'da merkezi bir bölgeye, termal otellere ve kongre merkezine yürüme mesafesinde olan, Kültürpark çevresinde bir bölgeye büyük bir müze yapılmalı. Müze'nin en alt katı otopark, giriş katı arkeoloji müzesi,

1. katı Osmanlı Eserleri, 2. katı Cumhuriyet dönemi Bursa, en üst katıda hediyelik eşya ve yiyecek içecek dükkanlarından oluşan en az 5.000m² taban alanı olan büyük bir müze yapılmalı.
- d) Bursa'nın önümüzdeki yıllarda yapılacak büyük alt yapı yatırımlarına aşağıdaki alanlar eklenmeli.
- Bursa-İstanbul Sabiha Gökçen havalimanı arası, direk hızlı tren projesi.
 - Disneyland benzeri eğlence alanı, 800.000m² Golf Alanı, Yat Limanı alanı, Cruise Limanı alanı, şehrin batı tarafında havalimanı alanı.
 - Uluabat gölü ile Marmara denizini bağlayan tarihi su yolları projesinin gündeme alınması
- e) TÜRSAB ile birlikte, Tophane meydanından Panorama Müzeye kadar olan tarihi aksta turistlerin yürüyebileceği veya ulaşımını kolaylaştıracak bir rota ve mini ulaşım araçları planı yapılmalı.
- f) İznik gölünün kenarına turistik tesisler yapılmalı.
- g) Keramet Kaplıcaları tesisleşmeli.
- h) Karacabey Longoz kuş gözlem kulesi dürbün eksikliği giderilmeli.
- i) Gölyazı, İznik ve Uludağ çarşısı ve hanlar bölgesinde tuvalet eksikliği giderilmeli.
- j) İstanbul'a ve İstanbul havalimanlarına bireysel ulaşımın kolaylaştırılması. Hızlı tren yolu yerinin planlanması.
- k) Heykel-Altıparmak-Çekirge meydanı arasında yürüyüş yollarının genişletilmesi, tabelalandırılması ve oturma dinlenme alanlarının çoğaltılması.
- l) Dağ köylerinde ve yaylalarda internetin çekmeme sorununun çözülmesi.
- m) Büyükorhan ilçesinde yer alan derenin kusunun nedenlerinin çözülmesi.
- n) Uludağ'da kaybolan dağcılar için vadilere barınma yeri ve sığınakların yapılması.
- o) Büyükorhan Belediyesi Görecik yaylası ve diğer yaylalar çevresi için çalışmalar yapılması.
- p) Cumhuriyet Caddesinin İstiklal Caddesi gibi olması için, daha çok turistik olması, toptan yerine perakende satış yapılması gerekiyor. Gençlerin oturacağı kafeler, sanat galerileri, kaliteli hediyelik eşya dükkanları olması gerekiyor.
- q) Yenişehir - Bilecik yolu bitirilmeli.
- r) Tophane'de araç indirimine bindirme park sorunu, geçici duraklama sorunu
- s) İzmir istikametinde Çalı mevkiine dönüşte kavşaktan yola çıkacak araçlar için cep yapılması gerekir.
- t) Otobüslerin Panorama Müzesi'ne park edilip misafirlerin ipek böceği ile Ulucami'ye taşınabilir.
- u) Uludağ'ın 12 ay boyunca turist alabilmesi için kış sezonu dışındaki sezonlarda turizm amaçlı sportif faaliyetlerin (trekking / dağ bisikleti / atv / at biniciliği/çim kayağı vb.) daha fazla teşvik edilmeli.
- v) Oteller bölgesinin atık su sorununa yönelik kanalizasyon altyapı çalışmalarının tamamlanması.
- w) İznik surlarının, Dikilitaş'ın ve diğer arkeolojik eserlerin, korunması, restorasyonu ve çevre düzenlemesinin yapılarak yaşatılması, bu bölgenin özellikle Avrupalı turistler için bir çekim merkezi olacağı kesindir.
- x) Tarihi Hanlar ve Çarşılar Bölgesi'nde, tuvalet, çocuk oyun alanları, dinlenme mekanları artırılmalıdır.
- y) Trilye, Mudanya sahilinde yer alan, tarihi önemi ağır basan bir beldedir. Doğası, havası, denizi ve tarihi ile önemli olduğu için, turizm potansiyeli yüksek olan bir yerdir. Bu nedenle, değerlendirilmesi, turizmde bir marka haline getirilmesi gerekir.
- z) Burulaş'ın otopark olarak kullandığı alanın turizm araçlarının misafirleri için indirim bindirme ve park yeri olarak ayırması gerekir.
- aa) Gölyazı'nın sokaklarına Bursa ile bağı olan ünlü şair ve yazarların isimleri verilebilir.

- Sanatsal faaliyetlere bölgede ağırlık verilebilir. Gölyazı aynı zamanda bir açık hava sanat merkezi olarakta çekim alanı olabilir.
- ab) İznik ve Uluabat Gölü gibi iki büyük gölü, büyük akarsuları ve Marmara Denizi kıyısında bulunan (Gemlik, Mudanya, Karacabey) ilçelerimizde su sporlarının hizmet ve aktivitelerinin tanıtılması, uluslararası turizm amaçlı sportif faaliyetlerin gerçekleştirilmesi.
- ac) Uludağ'ın kış mevsiminde yapılan kış kayak turizmi dışında buradaki tesislerde oniki ay ulusal ve uluslararası toplantı, konser, faaliyetler vb. etkinliklere ev sahipliği yapması için 5 yıllık ve 10 yıllık planlamalar yapılarak hayata geçirilmesi.
- ad) Bursa'nın doğal güzellikleri ve temiz havasından yararlanmak isteyen turistler için kamp-karavan alanlarının çoğaltılması, yayla turizmi ve eko turizmi ile bungalov tesislerinin yaygınlaştırılması.
- ae) Bölgelerin tarihi kültürel yapılarını doğal güzelliklerini yansıtan nitelikli hediyelik eşyaların ortaya çıkarılması için hediyelik eşya tasarım yarışmaları yapılarak ortaya çıkan ürünlerin tanıtımının yapılması. Hediyelik eşyaların üretiminin yapılması amacıyla kadın üreticilerin desteklenmesi.
- af) Bursa'yı ziyaret eden kişilerin dönerken yanlarında götürebilecekleri Bursa el sanatları ve geleneksel kültürünü yansıtan hediyelik eşya, yerel lezzetler, coğrafi işaretli ürünlerinden taşınabilir, şık küçük ambalajlarla hazırlanarak satışa sunulması.
- ag) Mysia'dan Apollona ad Rhyndacum'a Mysia Yolları projesi gibi destinasyonları birbirlerine bağlayan yürüyüş yolları, bisiklet yolları, patikalar, trekking yapılabilecek alternatif yürüyüş yolları projelendirilerek haritaların çıkarılması, bu güzergahlarda dinlenme alanları, kuş gözlem evleri, seyir terasları yapılarak destinasyonlarda daha uzun süre vakit geçirilmesi sağlanması. Kral Yolu, İpek Yolu, Çini Yolu, Evliya Çelebi Yolu, Zeytin Yolu gibi belirlenecek yol güzergahlarının canlandırılarak tanıtılması.
- ah) Unesco Kültür Mirası geçici listesinde olan ve daimî listeye alınmasına ilişkin dosyası tamamlanan İznik'in daimî listeye alınma sürecinin hızlandırılması.
- ai) Bursa'nın tarihi kent bölgesinde kalan Muradiye semti ile Emir Sultan semti arasındaki bölgenin Tarihi Kent-Osmanlı Kurucu Şehir olarak ilan edilmesi ve düzenlenmesi.
- aj) Bursa il merkezi ve ilçelerindeki tarihi eser kültür varlıklarımızın restorasyonlarının tamamlanıp turizm amaçlı kullanıma açılmasının sağlanması.
- ak) İpekçilikte dünya markası olan Bursa'nın tekrar gündeme taşınarak tanıtımının yapılması.
- al) Osmanlının ilk başkenti olan ve İstanbul sarayının gıda deposu olan Bursa'da, yüzlerce yıllık zengin mutfak kültürünü ve deneyimlerini anlatan "Mutfak Müzesi" kurulması
- am) Zabıta tarafından fiyat etiketlerinin denetimlerinin yapılması.
- an) İlçeler ile koordineli olarak etkinlikler planlanmalı benzer etkinlikler yapılmamalı. Yıllık etkinlik planlanması BBB Başkanlığı tarafından koordine edilmelidir.
- ao) Termal turizm otellerine ek olarak, Valiliğimiz tarafından açılan termal su kuyuları sayesinde kapasitesi yeterli tüm otellere ve hastanelere termal su dağıtılması.

BURSA İL KÜLTÜR VE TURİZM MÜDÜRLÜĞÜ

- a) Termal ve Sağlık turizmini geliştirmek amacı ile şehrimizde kür merkezi, sağlık turizmi tesislerinin artırılması ve yurtdışındaki sağlık sigorta kurumları ile özel sektörün anlaşmaları yapması için girişimlerde bulunulması.
- b) Ayvainsi, Oylat Mağaraları, Aktopraklık Höyüğü ve kazımı devam eden Barcın Höyüğü ile ilgili geliştirme çalışmalarının yapılması.
- c) Bursa'nın Orhangazi, Mustafakemalpaşa, İnegöl, Karacabey başta olmak üzere bir çok

ilçesi turizm yatırımcılarını bekliyor. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü bu ilçeler ile görüşerek, yatırım teşviği verebilir, bu bölgeleri yatırımcılara pazarlayabilir.

- d) Derecik Bazilikası kazı çalışmalarının yeniden başlatılması. Kazı alanının güvenliğinin sağlanması.
- e) Bursa'da çocuklara yönelik eğlence ve aktivite yerlerinin planlanması gerek.
- f) Uludağ'a çıkan turlarda rehber müşterinin isteğine bağlı olmalı ve rehber zorunluluğu kaldırılmalı.
- g) Turizmin yoğun olduğu bölgelerde faaliyet yürüten esnaf, taksi şoförleri, işletmeciler vb. bölge halkının bilinçlendirilmesi için eğitim ve bilgilendirme faaliyetlerinin yapılması.
- h) İznik Roma Tiyatrosu'nun restorasyonunun tamamlanarak kültür sanat etkinliklerine Antalya Aspendos örneğinde olduğu gibi açılması, İznik Roma Tiyatrosu'nun Marmara Bölgesi'nin en büyük açık hava kültür merkezi haline getirilmesi.
- i) Arkeolojik kazısı tamamlanan Roma Tiyatrosu restorasyon sürecinin tamamlanması.
- j) Restorasyon süreci devam eden, tarihi kapılar ve surlarının restorasyonunun tamamlanması.
- k) Hisardere Nekropolü kazısının tamamlanması.
- l) Çini fırınları kazısının tamamlanması.
- m) Sualtı bazilikası kazısının ve Yüzer İskele Seyir Platformu tamamlanması.
- n) Yapımına başlanan arkeoloji müzesinin yapımının tamamlanması.
- o) 2025'de 1700. yılını idrak edeceğimiz İznik Birinci Konsili'nin Hristiyan dünyasındaki bu çok özel yeri göz önüne alındığında Bursa ve ülkemiz turizmi için kaçırılmaması gereken bir fırsat ortaya çıkmaktadır. Uluslararası bir etkinlik planlanmalıdır.

BURSA KÜLTÜR TURİZM VE TANITMA BİRLİĞİ

- a) Dağ ilçeleri ile ilgili turizm ürünü oluşturulurken ve pazarlanırken birbirinin rakibi değil, birbirinin tamamlayıcısı anlayışıyla hareket edilmeli.
- b) Termal ve sağlık turizmi konaklama tesislerinin ortak tanıtım ve pazarlamasının yapıldığı uluslararası bir web sitesi yapılmalı.
- c) Dizi ve sinema sektörü, tanıtımda daha etkin kullanılmalı.
- d) Doğal güzelliklere sahip ilçelerimizde bulunan kıymetli turizm noktalarındaki altyapı eksiklikleri, ilçe belediyelerle birlikte ele alınmalı ve turizme hazır hale getirilmeli.
- e) Bursa'nın tarihi ve kültürel zenginlikleri, turizm için tüm altyapı ve üst yapı yatırımlarını tamamlayıp hedef pazarları belirleyerek TGA Turizm Geliştirme Ajansı işbirliği ile belirlenen ülkelerde tanıtım atağının ve çalışmalarının yapılması, Bursa'nın mevcut doluluğunun artırılmasına yönelik hedefimiz olmalı.
- f) Kültür turizminde ise güçlü yanımız olan, UNESCO Dünya Miras Listesine giren; Osmanlı İmparatorluğu'nun doğuşu, Sultan Kölliye, Tarihi Çarşılar ve Hanlar Bölgesi, Erken Osmanlı Eserleri ve Cumalıkızık'tır. Kültür ve Turizm Bakanlığımızın, TGA-Turizm Geliştirme Ajansı'nın Bursa'yı, bu özelliklerine vurgu yaparak daha fazla tanıtması, fuarlarda, sosyal medya kanallarında ve tüm tanıtım araçlarında ön plana çıkarması gerekmektedir.
- g) Sağlık Turizmi pazarlamasında daha profesyonel, etkin ve geri dönüşü olan çalışmaların yapılması, dijital pazarlama tekniklerinin geliştirilmesi ve odak tanıtımların yapılması.
- h) Tanıtıma ayrılacak finansın etkin kullanılarak dünyada "Marka Ülke Algısının" yerleştirilmesi.
- i) İznik Gölü'nün uluslararası su sporları etkinliklerine hazır hale getirilmesi.
- j) Bursa'mıza özgü geleneksel etkinliklerin gün yüzüne çıkartılarak tanıtılması (mese-

- la; Cumalıkızık Köyü'nde konaklarda gezek geceleri yapılması)
- k) Üniversite öğrencilerine yönelik ücretsiz "Bursa'mızı Tanıyalım" turları yapılması ve öğrencilerin bu gezileri sosyal medyasında paylaşmasının sağlanması.
- l) Alternatif Turizm başlığı altında toplanan tüm turizm dalları için Bursa sonsuz güzellikler, sayısız çeşitlilikler sunan fırsatlarla doludur. Mesela Agro Turizmi dünyada talep gören yeni trend olarak karşımıza çıkmakta, Bursa bu alanda da sahip olduğu çeşitliliğini turizme kazandırmalıdır.
- m) Bursa markalaşiyor projesindeki Bursa telefon zil sesi daha yaygın kullanılmalı.
- n) Bursa'nın turizm, tanıtım ve marka stratejisine uygun olarak etkin ve odaklı bir şekilde tanıtımların yürütülmesi durumunda yeni destinasyonlar keşfetmek isteyen milyonlarca turisti ağırlayabileceği ve turizm pazar payında hak ettiği seviyelere ulaşabileceği değerlendirilmektedir.
- o) Dünya'nın dört tarafından insanları yakalayabilmemiz için organize ve planlı şekilde son teknoloji gelişmelere göre devamlı güncellenen dijital strateji oluşturmalıyız.
- p) Tüm seyahat acentesi ve turizm paydaşlarının kullanımına açık dijital bir görsel ve video arşivi oluşturulması.
- q) Turizm sektörünün yürütücüsü olan sivil toplum kuruluşları TURSAB, GÜMTOB, GÜMRED, BURO, Güney Marmara Aşçıları Birliği ile işbirliği yapılarak birlikte tek elden turizm çalışmalarının devamlılığı sağlanmalı.
- r) Bursa turizm destinasyonlarının tanıtılması amacıyla, planlı ve hedef pazar belirleyerek uluslararası festivaller, fuarlar, tanıtım günleri, kongreler vb. etkinliklerin düzenlenmesine hız verilmesi. Etkinliklerden önce yerli ve yabancı yayın organlarıyla iletişim kurularak gerekli duyuruların sağlanması.
- s) Başta insan sevgisi, Türk misafirperverliği, tatlı dil, güler yüz, hoşgörü dikkate alınarak geleneksel yemek mutfak kültürünün, Bursa gastronomisinin, gelenek ve görenekler, örf ve adetlerimizin dünya insanlık ailesine kazandırılması amacıyla turizm tanıtım faaliyetlerinde kültürel ve ananevi değerlerimiz öne çıkarılarak planlanması.
- t) Geleneksel Bursa yemeklerinin ve sokak lezzetlerinin gastronomi turizmine kazandırılması amacıyla, üniversiteler, BTSO, Esnaf Odası, Bursa Aşçıları Derneği, gibi sektöre yön veren kurum ve STK'ların yurt içi ve yurt dışında gastronomi festivallerine katılımlarında birliktelik sağlanması.
- u) Bursa'nın tarihi kültürel mirası, doğal güzellikleri ve gastronomi konularında farklı dillerde kısa tanıtım filmlerinin hazırlanarak uluslararası alanlarda gösteriminin yapılması.
- v) Bursa'nın doğal güzellikleri, tarihi dokusu ve gastronomisinin tanıtılması amacıyla, Sosyal Medya içerik üreticileri, yemek yazarları, şefler, tarihçiler, amatör ve profesyonel fotoğrafçılar ile safari çekimleri, tanıtım gezileri ve atölye düzenlenmesi, etkinlikler sonrasında elde edilen bilgiler ve görsellerin dijital platformlarda (sosyal medya, web siteleri, bloglar vb.) paylaşılması.
- w) Kökleri Orta Asya Türkistan'dan Anadolu'ya Bursa'ya uzanan Selçuklu, Osmanlı dönemindeki saray ve halk mutfakları, Cumhuriyet dönemi, göçlerle zenginleşmiş geleneksel mutfak kültürümüzün, yemek çeşitlerimizin gastronomi turizmine kazandırılması, tanıtılması amacıyla yerel yönetimlerin, kamu kurumlarının destekleri ile akademik çalışmaların, yayınların çoğaltılması.
- x) Bursa'da turizmin 12 aya yayılmasının sağlanması amacıyla, kitle turizmi olarak nitelendirilen gastronomi, kongre, sağlık, spor, gençlik doğa, kış/kayak, macera/adrenalin, inanç, alışveriş, yayla, kırsal turizm gibi alternatif turizm çeşitlerinin ilçeleri de içinde barındıran projelerle yaygınlaştırılması.
- y) Bursa'nın tanıtımında yaş unsuru göz önüne alınarak hem üçüncü yaş gruplarına hem de gençlere yönelik turizm aktivitelerinin düzenleneceği tesislerin planlanarak hayata geçirilmesi.

- z) Bursa'nın somut olmayan kültürel miras unsurları ve geleneksel kültürün yürütücüsü olan somut olmayan kültürel miras taşıyıcılarının, yaşayan insan hazinesi kişilerin, sanatları ve geleneksel kültürel unsurlarının Bursa Kültür Turizmi ile birlikte tanıtılarak Bursa turizmine kazandırılması (Karagöz ve Hacivat, İpek Kültürü, Zeytin ve Zeytinyağı, İznik Çinisi, Tongurdaklı Kaşık, Keles Bebeği, Tarihi Türk Musikisi, Mehter, Kılıç Kalkan, Gezek vb.)
- aa) Bursa'da tarihi turistik bölgelere ulaşım ile ilgili detaylı bilgilerin olduğu Türkçe ve çok dilli broşürlerin hazırlanarak, önemli lokasyonlarda, (İznik, Yenişehir, Mudanya Feribot İskelesi, Bursa Terminali, Uludağ, Bursa merkez – Yeşil - Tophane II. Murat Muradiye Külliyesi) turizm danışma ofisleri açılarak hizmet sunulması.
- ab) Bursa'nın doğusunda Cumalıkızık, batı yönünde bulunan Misi Köyü, Gölyazı, Mudanya ve Trilye arasında kültür köprülerinin kurulması amacıyla bu üç bölgenin turizm tanıtım faaliyetlerinde bir bütün olarak ele alınması.
- ac) Turizm zirvelerinin belli aralıklarla devam ettirilmesi, tekrarlanması, turizm sektör temsilcilerinin yol haritalarının belirlenmesine önemli katkı sunacaktır.
- ad) Bakanlığımızın girişimleri ile UNESCO tarafından insanlığın somut olmayan kültürel miraslar listesine alınarak tescil edilen, İznik çinisi, kahve, erguvan bayramı, Hacivat Karagöz, gezek ve danışık, kılıç kalkan ve mehter gibi kültür unsurlarının yurt içi ve yurt dışında Bursa halk kültürü örnekleri olarak tanıtılması.
- ae) Gastronomi ve yemek kültürü alanında çalışmalar yapan araştırmacılar, yemek yazarları, dergilerin editörleri, gazeteciler, ünlü şefler ve tur operatörlerinin Bursa geleneksel lezzetlerini tanımaları ve Bursa'nın kültür mirası olan geleneksel lezzetlerini ve geleneksel pişirme tekniklerini görmelerini ve yerinde tatmaları için Bursa'da belirlenecek destinasyonlara lezzet yolculukları düzenlenmesinin sağlanması.
- af) Bursa mutfağının gastronomi turizmine kazandırılması amacıyla gastronomi dalında, Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü'nün (UNESCO) "Yaratıcı Şehirler Ağına" girmesi için yerel yönetimler başta olmak üzere meslek odaları ve sektör temsilcileri ile ortak çalışma başlatılmalıdır.
- ag) Sağlık ve termal turizmi pazarlama stratejisi ve uygulamasının Bursa markası adı altında ortak bir platforma oturtulması böylece daha fazla ve etkili tanıtım yapılması.
- ah) Sektör aktörlerinin (kamu, konaklama tesisleri vb.) ortak hareket etmesini ve koordinasyonunu sağlayacak çatı bir kuruluşun oluşturulması, güçlendirilmesi, ortak politika üretilmesi.
- ai) Sağlık turizminin diğer turizm türleri (gastro turizm, kültür turizm v.b.) ile birlikte pazarlanacağı bir yapı oluşturulması.
- aj) Sağlık turizmi pazarlamasında daha profesyonel, etkin ve geri dönüşü olan çalışmaların yapılması, dijital pazarlama tekniklerinin geliştirilmesi ve odak tanıtımların yapılması.
- ak) UNESCO kültür mirası özelliğimiz daha fazla ön plana çıkartılmalı.
- al) Pastacılar Odası ile iş birliği yapılarak Bursa Kursu, Napolyon Kırazı ve Deveci Armutu içeren tatlılar yapıp markalaştırılması.
- am) Kentimizin ulusal ve uluslararası kültür insanları, müzisyenleri, bestekarları, sanayicileri, bilim insanları gibi beşeri varlıklarından faydalanılmalı.
- an) Bursa'ya gelen her turistin aplikasyon indirerek bu aplikasyondan faydalanması, toplu ulaşımı kullanabilmesi, müze biletleri alabilmesi, gezi parkurları ve haritalarını indirebilmesi sağlanmalıdır. Etkinlik, otel, acente, transfer gibi ihtiyaçlara ulaşabilmesi. Ayrıca buradan elde edilecek data ile turist sayısı, turist tipleri ilgi gören yerler belirlenebilir. Turizm istatistikleri ve verileri elde edilerek Bursa Turizmi buna göre planlanabilir.
- ao) Bursa turizm envanteri çıkartılmalıdır.

OSMANGAZİ BELEDİYESİ

- a) Şehir merkezinde TÜRSAB ile birlikte turizm güzergahı belirlemeli.
- b) Tarihte var olan fakat şu an olmayan değerlerimiz tekrar inşa edilmeli.
- c) Panorama Müzesi - Kayhan - Kapalıçarşı arasında turistlere yönelik bir düzenleme yapılmalı.
- d) Hisar içerisinde Fetih öncesi ve sonrasındaki yapılar yeniden yapılmalı.
- e) Sıcaksu ve tabakhaneler bölgesi yüzde yüz turizme yönelik olarak planlanmalı.

ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ VE EĞİTİM

- a) Uludağ Üniversitesi'ne bağlı Bursa'da Turizm Fakültesi kurulması.
- b) Sektörün beklentisi ve günün koşullarına uygun olarak eğitimlerin planlanması.
- c) Öğrenciler mezun olduklarında sosyal medya, dijitalleşme ve bilişim konularında alt yapısı olması.
- d) Yabancı dil düzeylerinin yeterli olması.
- e) Orta öğrenim çağındaki çocuklarımıza Bursa'nın doğal, tarihi ve kültüre değerlerinin sürekli olarak tanıtılmasının gündemde tutulması.

TÜRSAB

- a) Gastronomi turizmi alanında kriterler ve standartlar belirlenmelidir.
- b) Bursa'ya gelen turistlerin beklentilerini net olarak ortaya çıkartacak araştırma çalışmaları yapılmalı.
- c) Bursa'nın ilçelerinin çok önemli turizm potansiyeli var. Bu potansiyeli turistlere sunmak için yeni turizm rotaları ve tur güzergahları oluşturulmalı. (İlçe belediye başkanlarının konuşmalarında bu eşsiz turizm alanlarının ayrıntıları okunabilir.)
- d) İznik'te konaklama yatırımı yeterli değildir. Otel yatırımı teşviki verilebilir.

- e) Sanayii kuruluşlarına uygulanan 'sanayii elektrik tarifesinin', bacasız sanayi olarak adlandırılan, ülkemizin önemli döviz ve istihdam kaynağı Kültür ve Turizm Bakanlığı'na bağlı tesislerimize de uygulanması çok büyük önem arz etmekte.
- f) Bursa günlük ve uzun konaklama içeren paket turları hazırlanmalı ve ilan edilmeli.
- g) Avrupa, Doğu Avrupa ve Rusya pazarına yönelik acenteler yatırım yapılmalı.

ULUDAĞ ALAN BAŞKANLIĞI

- a) Uludağ kış sporları ve turizm master planı hazırlanması.
- b) Uludağ'daki otellerin, kış sezonundan sonraki sezonlarda da açık tutulması, yaylalara oksijen turizmi, suni kar üniteleri, kar havuzu, kayak okulu ile kayak yapma sürelerinin uzatılması ve yaygınlaştırılması.
- c) Günübirlik gelen ziyaretçiler için, kafe, lokanta eğlence merkezleri gibi günübirlik tesisler yapılması.
- d) Kayak sonrası eğlence aktivitesi için mekanların çoğaltılması, spor salonları, sinema ve oyun alanları, güzellik ve spa merkezlerinin yapılması.
- e) Alternatif kar ve buz spor faaliyetleri, kar golfü, hedikli kar yürüyüşleri, yamaç paraşütü, sıcak hava balonu turları, buz pateni gibi aktivitelerin olduğu tesislerin yapılması,
- f) Oteller bölgesinin atık su sorununa yönelik kanalizasyon altyapı çalışmalarının tamamlanması.
- g) Uludağ'da sporcuların yaz kamp dönemleri için kullanabileceği uygun bir tesis halen bulunmamaktadır. Bu tesislerin yapılabilmesi için yeni alanların tahsis edilmesi.

BTSO & ESNAF ODALARI

- a) Üyelerinin turizm konularında bilinçlendirilmesi.
- b) Turizm faaliyetlerinin desteklenmesi.

- c) Sanayi yatırımlarında atık su, hava kirliliği ve çevreye duyarlı tesisler yapılması ve denetlenmesi.
- d) Fuar alanına yatırım yapılması.
- e) 0 karbon salınımı, karbon ayak izleri ve yeşil enerji ön plana çıktığından tüm planlamalar buna uygun yapılabilmelidir. Turizm olmazsa olmazı olan temiz yatak, temiz yemek, temiz yer kavramları tüm taraflarca öncelikle kabul edilmelidir.

BURSA TURİZM PLATFORMU

- a) Bursa turizmi, dünyadaki turizm eğiliminin bireysel turizme yönelik olduğu göz önünde bulundurularak planlanmalıdır.

AÇILIŞ KONUŞMACILARI

SICAK SU BÖLGESİ TURİZM ALANI OLMALI

Hasan EKER
Zirve ve Fuar Koordinatörü

26

Burkon Turizm ve Network Fuarcılık Yönetim Kurulu Başkanı Hasan Eker, fuarın açılış konuşmasında ilk sözü olarak bu yıl gerçekleştirilen organizasyonlarla ilgili dinleyicilere bir özet sundu. Ardından Bursa'nın turizm değerlendirmesini içeren ve tamamlanması gereken eksikleri anlatan bir sunum gerçekleştiren Eker, altyapı ve ulaşım sorunları üzerinde durdu.

 Burkon Turizm ve Network Fuarcılık tarafından Merinos Atatürk Kongre ve Kültür Merkezi'nde düzenlenen 4. Bursa Turizm Zirvesi ve 3. Turizm Fuarı'nın açılış töreninde konuşmacılar, katılımcılara seslendiler.

Açılış konuşmalarına ilk olarak Burkon Turizm ve Network Fuarcılık Yönetim Kurulu Başkanı Hasan Eker başladı. Turizm toplantılarına 2012 yılında, Skal Başkanlığı döneminde, 1. Bursa Turizm Zirvesi ile başladıklarını hatırlatan Eker, tüm kent dinamiklerinin ve özel sektörün katkılarıyla başladıkları bu buluşmalara daha sonra 2015 ve 2018 yıllarıyla devam ettiklerini, 2022'de de 4'üncüsünü düzenlediklerini belirtti. Eker, "Kamuoyunda Merinos AKKM'nin amacının dışında kullanıldığına ilişkin tepkiler vardı. Biz

de Merinos'u nasıl kalkındırırız diye yola çıktık ve o günden bugüne de 17 fuar düzenledik. 5 yılda 8 farklı alanda 16 fuar düzenledik. Bursa'ya yurt dışından ve yurt içinden binlerce kişinin gelmesini sağladık. Ben de bir Bursalı olarak Bursa'nın gelişimine katkı için bu organizasyonların düzenlenmesi görevini üstlendim. Fuar koordinatörlüğü görevinin bana verilmesinden çok mutluyum. Kamu ve STK'larımız da destek oldu. Bu organizasyonları hep beraber gerçekleştirmenin mutluluğunu yaşıyorum" diye konuştu.

Fuar programı ile ilgili kısaca bilgi veren Hasan Eker, "Turizm Fuarı'nı bu yıl Eylül'ün ikinci haftası, Gıda Fuarı'nı da Eylül'ün dördüncü haftası yapmayı planladık. Ancak Bursa Büyükşehir Belediyesi ve Tanıtma Birliği'nin düzenleyeceği

Bursa Gastronomi Festivali'nde hedef kitlelerin ortak olması nedeniyle tüm fuarlar ve festival aynı tarihte yapılın kararı alındı. Böylece Gıda Fuarı, Turizm Fuarı ve Gastronomi Festivali eş zamanlı olarak ortak alanda yapıldı. Bursa Büyükşehir Belediye Başkanımız Sayın Alınur Aktaş'a, ekibine ve BBB Dış İlişkiler Daire Başkanlığı'na bu nedenle teşekkür ediyorum' dedi.

"ALTYAPI EKSİKLİKLERİMİZİ TAMAMLAMALIYIZ"

Organizasyonlarının yapılmasına destek veren kamu kurumları ve özel kurumlara, STK'lara ve ekibine teker teker teşekkür etmeyi ihmal etmeyen Hasan Eker konuşmasına hazırladığı sunumla devam etti. Hasan Eker, dinleyicilere şunları aktardı:

"Turizmin ana faktörlerini bilmeliyiz. Beş ana faktör olmalı. Bursa'da benim fikirlerime göre konaklamada yüzde 90, ulaşımda yüzde 60 iyiyiz. İstanbul'a hızlı tren olmaması, ilçelere ulaşım zorluğu ve trafik nedeniyle yüzde 60 oranını verdim. Yiyecek-içecekte yüzde 90, gezilecek görülecek yerlerde yüzde 100 ve altyapı yatırımlarında da yüzde 40 oranındayız. En büyük eksikliğimiz altyapı. Kuş gözlem kulesinde dürbün olmaması, otopark sorunu gibi altyapı eksikliklerimizi tamamlamalıyız. Turizm zirvelerinde hazırladığımız kitapçıklar var. Türkiye'nin önde gelen turizmcilerinin görüşlerini ve yapılması gerekenleri bu kitapçıklarda kayıt altına alıyoruz. Bunları incelediğimde yüzde 60'ını tamamladığımızı gördüm. Kültür turizmi dünyada ön planda. Bunu iyi pazarlamalıyız. Bursa'da kültür turizmini artırmamız gerekiyor çünkü dünyada en çok turist çeken unsur kültür turizmi. Turizm Platformu'nu kurduk ve Tanıtma Birliği daha etkin olmaya başladı. Bursa Lezzetleri adlı bir kitap çıkardık. Markalaşmamız da çok önemli. Ortadoğu'ya Yeşil Bursa'yı, diğer pazarlara da kültürümüzü pazarlamamız gerekiyor. Büyük altyapı yatırımlarının da yapılması gerekiyor. Ayrıca Bursa'da büyük bir müzeye ihtiyaç var. Sıcak su bölgesinde TOKİ bloklarının olmaması gerekiyor. Bursalılar olarak bunu engellemeliyiz. Böyle merkezi bir yere turizm ve kamu yetkilileri

olarak sahip çıkıp, toplu konut projesini durdurmamız lazım. Bölgenin yüzde 100'ünün turizm alanı olarak planlamalı ve sesimizi daha güçlü çıkartmalıyız. Hanlar Bölgesi'nin açılması nedeniyle Büyükşehir Belediyesi'ni ve hükümet yetkililerini kutluyorum. Yıllardır konuşulan projeyi çok da güzel bir şekilde gerçekleştirdiler. Bunun yanı sıra Bursa planı da yapmalıyız. Konutlaşma ve sanayileşmeden kalan alanı nasıl ve ne için planlayacağız? Bunun imar planı mutlaka yapılmalı. Turizmde ilerlemek istiyorsak turizmde şehrin önemini bilmeliyiz. Tüm dünyada şehir kavramı var. Yurt dışında her bir ev müze, her bir bina saray gibi. Dünya turizminde şehirler satar. Viyana, Paris, Barselona olmak istiyorsak şehri çok iyi planlanmamız gerekiyor. Ulaşım gelecekte olursak; bizim mutlaka hızlı tren ile İstanbul'a gitmemiz lazım. Havalimanlarına hızlı tren entegrasyonu önemli. Ayrıca Marmara Denizi etrafında bir bölgesel tren ağı, ilerleyen yıllardaki projelerimiz olmalı. Yenişehir Havaalanı'na yerel ulaşım hatları düzenlenmeli. İlçelerimize de mutlaka tren hatlarını götürmemiz lazım. Kentimizde küçük altyapı yatırımları, tur operatörü veya acentelerin yatırımı, belediyecilik faaliyetleri, fuar alanı yapımı, tur paketlerini markalaştırmak ve büyük bir müze yapılması gerekenler arasında bulunuyor."

BURSA TURİZMDE SÖZ SAHİBİ OLMALI

Murat SARAÇOĞLU
Bursa Turizm Platformu Başkanı

28

Bursa Turizm Platformu Başkanı Murat Saraçoğlu, açılış konuşmasında turizmde geldiğimiz noktayı kaybetmemek gerektiğini belirterek, doğa ve gastronomi alanlarında il ve ilçeler bazında turizmi kaldırmak için çalışmalarını sürdürdüklerini söyledi.

➡ Bursa Turizm Platformu Başkanı Murat Saraçoğlu, Bursa'nın endüstri, tarım, sanayi ve ticarete büyüme hızına oranla, turizm şehri olan Bursa'nın turizm alanında daha yavaş büyüdüğünü ifade ederek, "Turizmde de Bursa söz sahibi olsun diye çalışmalarımıza devam ediyoruz. Pandemi döneminde sürekli üretim halindeydik. Meyvelerini alıyoruz. Yapılan anketlerde görüyoruz ki Türkiye genelindeki kültür turlarında Bursa 6. sıraya yükseldi. Ortadoğu tarafından tercih edilsek de Avrupa'dan, Uzak Doğu'dan ve Bursa pazarına hitap eden diğer ülkelerden misafir getirmemiz lazım. Bu konuda kamudan büyük destek alıyoruz. Bursa'da sağlık turizminde söz sahibiyiz. Bursa'nın turizm markasını bir noktaya getirdik. Emeklerimize yazık olmaması için bu noktayı kaybetmemiz gerekiyor. Bundan sonraki

süreçte de ilçelerdeki keşfedilmemiş değerleri ortaya çıkarmak için çalışmamız gerekiyor. Bu çalışmalar sayesinde turizm bu ilçelerimize de katkı sağlayacak. Doğa ve gastronomi alanlarında ilerleyeceğiz. Bursa'nın turizmini geliştirmek için çalışmalarımız devam edecek" dedi.

Kâmil ÖZER

Bursa İl Kültür ve Turizm Müdürü

TURİZMİ BİRLİKTE YÖNETMELİYİZ

Bursa İl Kültür ve Turizm Müdürü Kâmil Özer, dünyada turizmin nereye gittiği konusunun önemine dikkati çektiği konuşmasında turizm buluşmalarının eksikleri ve yapılacakları değerlendirmek açısından bir fırsat sunduğunu ifade etti.

29

➡ Bursa İl Kültür ve Turizm Müdürü Dr. Kâmil Özer, açılış konuşmasında, Bursa'da birçok etkinliyi yapıldığına işaret etti. Strateji ve planlarının turizm paydaşlarıyla birlikte yapılmasının Turizm Zirvesi'nin ana amacı olduğunu belirten Özer, Bursa'da son birkaç gündür yapılan etkinlikleri sıralayarak "Farklı alanlardaki birçok ulusal ve uluslararası etkinlikleri birbiri ardına yapıyoruz. Turizmi daha iyi noktalara getirmek için çalışıyoruz. Bu sinerjimizi 2024, 2025 yıllarına hız kesmeden taşıyacağız" dedi.

Özer, "Marka stratejisi ile ilgili çalışmalarımız var. Dünya örneklerinden yola çıkarak Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı kuruldu. Bursa olarak burada kurullarımızı oluşturduk ve çalışmalarımızı yürütüyoruz. Turizmde dijital

platformlar ve sosyal medya bakımından Bursa, Türkiye'nin ilk beşinde yer alıyor. Turizm adına kim katkı ve emek sağlamaya çalışırsa, biz yanındayız, birlikte yürümeye hazırız" dedi.

Fethi YILDIZ

Bursa Büyükşehir Belediye
Başkan Yardımcısı

BURSA'YI DÜNYAYA TANITACAĞIZ

30

Bursa Büyükşehir Belediye Başkan Yardımcısı Fethi Yıldız, Turizm Zirvesi'ndeki açılış konuşmasında, belediye olarak turizm alanında önemli çalışmalara imza attıklarını belirterek, turizmin artması için çalışmalara devam edeceklerini kaydetti.

➡ Bursa Büyükşehir Belediye Başkan Yardımcısı Fethi Yıldız, Burkon Turizm ve Network Fuarcılık Yönetim Kurulu Başkanı Hasan Eker'in yaptığı sunumdaki değerlendirmelerle ilgili notlar aldıklarını söyleyerek, "Turizm Tanıtma Birliği ve Dış İlişkiler Daire Başkanlığı, Umman ve Ürdün'den acenteler ve sosyal medya fenomenlerini Bursa'ya getirdiler. Yani sürekli çalışma içerisindeyiz. Şehirler, turizmi satar evet, umuyorum ki biz turizmi satan bir şehir olarak dünyaya kendimizi tanıtacağız" dedi.

HANLAR BÖLGESİNİN AÇILMASI BURSA TURİZMİNE DEĞER KATTI

Atilla ÖDÜNCÜ
Bursa Milletvekili

Bursa Milletvekili Atilla Ödünç, Turizm Zirvesi'nin açılışında katılımcıları selamladıktan sonra Bursa'nın turizm başkenti olma yolunda Hanlar Bölgesi'ndeki çalışmaların çok önemli olduğunu ifade etti.

➡ Bursa Milletvekili Atilla Ödünç, Bursa'nın turizmin her alanında sahip olduklarıyla ve turizmde yapılan çalışmalarla turizm başkenti olmaya aday bir kent olduğunu belirtti. Bu yılın başında, Bursa'nın merkezinde değerli bir çalışmaya imza atılarak Hanlar Bölgesi'nin açılmasına değinen Ödünç, "Eşsiz güzellikler açığa çıkarıldı. Yıllardır tasarlanan bu proje bu yıl yapıldı. 2022 Türk Dünyası Kültür Başkenti olan Bursa, il ve ilçelerde onlarca, yüzlerce program gerçekleştiriliyor" dedi.

BURSA TURİZMDE SON YILLARDA ÖNEMLİ BİR İVME YAKALADI

Mustafa GÜNDOĞAN
Bursa Vali Yardımcısı

32

Bursa Vali Yardımcısı Mustafa Gündoğan, açılış konuşmalarında son sözü olarak görev sürecinde Bursa'nın tüm alanlarda olduğu kadar turizmde de etkin bir kent olduğunu belirterek, konuşmasında Bursa'nın turizm alanında birlik ve beraberlik içinde ivme yakaladığına dikkati çekti.

➡ Bursa Vali Yardımcısı Mustafa Gündoğan fuarların organizasyonuna katkı sağlayan herkese teşekkür ederek sözlerine başladı. Gündoğan, "Bursa'nın turizm anlamında önemli şanslarından biri de turizm aktörlerinin merkezi ve yerel yönetimleri ve STK'larıyla tam bir birlik ve beraberlik içinde olması. Bursa Kültür Turizm ve Tanıtma Birliği'nin mali gücü var ve ilgili yerlerde devreye giriyor ve çözüm üretiyor. Bursa turizm alanında son yıllarda önemli bir ivme yakaladı. Bu birlik ve kapasite ile birlikte belirlenen hedefleri yakalayacağımızı ve Bursa'nın turizmde hak ettiği payı alacağına inanıyorum" diye konuştu.

BAŞKANLAR PANELİ

4. Bursa Turizm Zirvesi'nin ikinci günü düzenlenen Başkanlar Paneli oturumunda "Turizmde Destinasyon Yönetimi Nasıl Olmalı? Gastronomi Turizminin Gelişimi ve Yerel Yönetimlerin Turizme Etkisi" konuları ele alındı.

Oturum, Burkon Turizm ve Network Fuarcılık Yönetim Kurulu Başkanı Hasan Eker moderatörlüğünde gerçekleşirken konuşmacılar; destinasyon, sektörde dünyadan örnekler, gastronomi turizminin önemi, kamu, özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarının birlikteliği ile yasalar konularını gündeme taşıdılar.

Bursa Turizm Platformu Başkanı Murat Saraçoğlu'nun selamlama ve açılış konuşmasının

ardından gerçekleşen oturumda; TÜRSAB Başkanı Firuz Bağlıkaya, TUROFED Başkanı Sururi Çorabatır, TUREB Genel Başkanı Hakan Eğinlioğlu, SKAL Federasyon Genel Sekreteri Emre Gezgin, TAFED Başkanı Zeki Açıköz yer aldı.

Oturumu başlatan Hasan Eker, ülke turizmi ölçeğinde konuları ele alacaklarını vurguladı. Türkiye'de turizm yönetiminin nasıl olması gerektiği hakkında konuşmacılardan görüş alacaklarını ifade eden Eker, ayrıca gastronomi turizmine de geniş yer vereceklerini belirterek bu alanda yol kat etmek için neler yapılmalı sorusunu gündeme taşıyacaklarını söyledi.

KAMU; KAPSAYICI, KOLLAYICI, DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ OLMALI

Firuz BAĞLIKAYA
TÜRSAB Genel Başkanı

TÜRSAB Başkanı Firuz Bağlıkaya, turizm sektöründe yasalarla tüm paydaşların sorumluluk ve sınırlarını belirlenmesi gerektiğine vurgu yaparak kamu yönetiminin kapsayıcı ve denetleyici olmasının öneminden söz etti. Bir çatı yasa ile paydaşların koordinasyonunun sağlanmasının önemine işaret eden Bağlıkaya konuşmasında ayrıca, kamu, özel sektör ve STK'ların bir arada hareket etmesine, keyfi uygulamaların kaldırılmasına, pazarlama ve tanıtım konularında özel sektörün aktif rol oynamasına ve Türkiye'deki Gastronomi Turizmüne değindi.

➡ TÜRSAB Başkanı Firuz Bağlıkaya, kamu, özel sektör ve STK'lar özelinde turizmin yeniden düzenlenme konusunu ele alarak sözlerine başladı. Henüz Türkiye'de bu düzenlemeyi başaramadıklarını belirten TÜRSAB Başkanı Bağlıkaya, "Şüphesiz ki her biri kendi içinde vazgeçilmez ve her biri çok önemli bir merkez konumunda ancak kamudan beklenen nedir, bunu ortaya koymalıyız. Özel sektör kendi içinde ticari faaliyetleriyle bir biçimde dengeye ulaşıyor, kendini yenileyerek dinamik bir yapı oluşturuyor. Kamudan beklenense kapsayıcı, kollayıcı, kucaklayıcı, düzenleyici ve denetleyici olmasıdır. Bunun dışında kamunun müdahil olduğu konular gereksizdir" dedi.

TÜRSAB Başkanı Firuz Bağlıkaya, tüccar bir kamu yaklaşımını doğru bulmadığını ifade ederek,

böylesi bir yaklaşımın sektörde dengeleri bozacağına ve adil olmayacağına ilişkin düşüncelerini paylaştı. Son zamanlarda böyle bir yaklaşımın söz konusu olduğunu da sözlerine ekleyen Bağlıkaya, şunları dile getirdi:

"Örneğin pandemi başladığında kamu ve özel sektör bir masaya oturarak Güvenlik Turizm Sertifikası konusunda mutabık kaldı. Bu toplantılara kamunun kimi çağırıp kimi çağırılmayacağı keyfiyete göre olmamalı. Kişisel tercihlere göre olmamalı. Yasa ile kurulmasına rağmen TÜRSAB bu toplantılara çağırılmıyor. Bir takım kararlar biz olmadan alınıp uygulanıyor. Bu, yapılmamalı. Bu nedenle kamu, özel sektör ve STK'lar üçgenini düzgün çizip, yasalarla sınırlarını belirlememiz lazım. Otelcilerin ve ulaşımçıların yarası yok. Üstelik ulaşım da

kendi içinde kara, hava, demiryolu olarak ayrılıyor. Kamu, haksız rekabet yaratmadan bu anlamda çatı düzenlemelere önem vermeli. Sektörde düzenlenmesi gereken çok alan var. Turizm ile ilgili tek bir elden düzenleme henüz yok. Bunları henüz çözmemişken kamunun tanıtım faaliyetlerini bir kenara bırakıp pazarlama faaliyetleriyle ilgilenmesi doğru değil. Sınırlar düzgün çizilmeli. Tanıtım konusunda Kültür ve Turizm Bakanlığı etkin rol almalı ama pazarlama konusuna dokunmamalı diye düşünüyorum."

"TANITIM VE PAZARLAMANIN DA YASAL DÜZENLEMELERE İHTİYACI VAR"

Turizmin çok hızlı gelişen bir sektör olduğunu kaydeden TÜRSAB Başkanı Firuz Bağlıkaya, 1982 Turizmi Teşvik Yasası, 1972 Seyahat Acentaları Birliği Yasası, 2012 Turist Rehberliği Meslek Yasası'ndan söz ederek yasal düzenlemelerin Kültür ve Turizm Bakanlığınca otelcilik, ulaşım gibi turizmin diğer paydaşları için de çıkarılması gerektiğine vurgu yaptı. Bunun ardından da bu kurumların birbirleriyle olan iletişimlerini sağlayacak bir çatı yasa oluşturulması gerektiğinin altını çizen Bağlıkaya, sözlerine şunları ekledi:

"Tanıtım ve pazarlama konularına gelecek olursak söz, TGA'ya geliyor. Cirolardan pay alarak bir fon kuruldu, burada özellikle cirodan pay almanın altını çiziyorum. Çünkü turizm gerçeğini bilen herkes cirodan pay vermenin yarattığı zorluğu bilir. Dolayısıyla pazarlama ve tanıtım konularının da yasal olarak düzenlenmesi gerekiyor. Kamu, özel sektör ve STK'ların sınır ve sorumlulukları belirlenmeli, kimin ne kadar söz hakkı olacağı çok net ortaya konmalı. Özel sektör kararlarda etkili ve yetkili olmalı. Özel sektör olarak bugün ne yazık ki karar verici değil, tavsiye edici ya da ricacıyız. Bunun temel sorunumuz olduğunu ve değiştirilmesi gerektiğini düşünüyorum."

TÜRKİYE'DE GASTRONOMİ TURİZMİ HARCAMASI YÜZDE 22

Keyif için yemenin günümüzde bir alışkanlığa dönüştüğünü ve gastronominin öneminin bu anlamda büyük olduğunu sözlerine ekleyen TÜRSAB Başkanı Firuz Bağlıkaya, konuşmasını şu sözlerle tamamladı:

"İnsanlar, tatile yemek deneyimleri için çıkıyorlar artık. Tatil tercihi yapanların yüzde 90'ı gittikleri destinasyonda gastronomi alanında seyahat noktalarına dikkat ediyor. Dünya turizm harcamalarının yaklaşık yüzde 30'u yeme-içme kaynaklı. Diğer kısmı ise konaklama ve ulaşım gibi başlıklardan oluşuyor. Türkiye'deki turizm harcaması oranı ise yüzde 22. Türk ve Osmanlı mutfağının yanında Ege, Güneydoğu, Karadeniz mutfağı gibi yöresel çeşitliliğe sahip olmamıza rağmen yüzde 22 oranını az buluyorum. İstatistiklere göre, 2 bin 200 çeşit yöresel lezzete sahip ülkemizde, gastronomi etkinlikleri her yerde yapılmaya başladı. Bunun her yerde olması da soru işareti doğururken diğer taraftan önüne de geçmemek gerekiyor bu aşamada. Sonuç itibarıyla halk ile birlikte yapılıyor. Dolayısıyla yerel lezzetlerin de potaya girdiği bir turizm faaliyeti içinde artık Türkiye. Ülkemizde bu rüzgâr, Gaziantep, Hatay ve Afyonkarahisar'dan Bursa'ya kadar ulaştı. Uluslararası turizm pazarlamasında gastronominin önemini göz önünde tutarak Bursa da bu alanda yerini almalı diye düşünüyorum."

YASAL BİR BİRLİKTELİK SAĞLANMALI

Sururi ÇORABATUR
TUOFED Başkanı

TUOFED Başkanı Sururi Çorabatur, Türkiye'nin 1982 tarihli Turizmi Teşvik Kanunu'nun, 40 yıllık turizm deneyimiyle birlikte tüm paydaşları ilgilendiren düzenlemeler için yeniden ele alınması gerektiğini söyledi. Çorabatur, konuşmasında, sektörün aktörlerinin birlikte hareket etmesinin, turizmde tanıtımın güncellenmesinin, kamu ve özel sektörün bir masada oturabilmesinin önemine işaret etti. Çorabatur ayrıca, gastronomi alanındaki gelişmeler ile sektörün beklenti ve ihtiyaçlarına da değinmeyi ihmal etmedi.

➡ TUOFED Başkanı Sururi Çorabatur, 1982 yılında çıkan Turizmi Teşvik Kanunu hatırlatarak, Türkiye ve dünyada 40 yıl içinde pek çok fark oluştuğunu belirtti. Yasanın tekrar ele alınıp düzenlenmesi gerektiğini kaydeden Çorabatur, pandemi döneminde anlamının daha da çok belirgin kılan turizmin ülkeler için önemi ile kamu ve STK'ların önemine değinerek yenilenmiş bir kanunla oluşturulan, kamudan tabana yayılan bir turizm anlayışının, turizm bilincinin gerektiğinin altını çizdi.

Türkiye'nin konaklama konusunda iki önemli kurumu olduğunu kaydeden Çorabatur, "Biri yasal olan TÜRSAB, acentelerin, tur operatörleri bağlı bulunduğu bir çatı. Diğeriyse diğer sivil toplum örgütleri şeklinde ayrabiliriz. Öncelikle bizim birlikteliği sağlamamız gerekiyor. Bu, yasal

bir birliktelik olmalı. TÜRSAB, 1618 sayılı kanunla kurulmuş bir çatı. Konaklama sektöründeki diğer STK'larında bu kanun çatısı altında toplanması gerekiyor. Çatı yasayla kastımız, tüm turizm paydaşları için ayrı ayrı kanunlar oluşturulup tüm bu kanunların da bir çatı kanun altında toplanmasıdır. Turizmin cari açığa olan katkısını ve diğer sektörlerdeki katkısını düşündüğümüzde merkezden tabana yayararak, yani yereldeki STK'lara ulaşarak birliktelik oluşturmamız gerekiyor. Tüm sektörler de buna uyum ve anlayış geliştirmeliler" dedi.

"TANITIMDA GÜNCELLEME OLMAZSA OLMAZ"

TUOFED Başkanı Sururi Çorabatur, Türkiye'nin çok güzel bir coğrafya olduğunun altını çizerek,

“STK’lar ve Kültür Turizm Bakanlığı birlikte hareket ettiğimizde çok şey başarabileceğiz. Tüm büyük ve önemli destinasyonlara uçağa 3-4 saat uzaklıktayız. Ayrıca, acentesinden rehberine tüm aktörlerimizle turizmde büyük bir tecrübeye sahibiz. Kriz yönetimi, hizmet ve işletmecilik alanında tecrübelerimiz büyük. Turizm stratejilerini iyi okuyup sürdürülebilir kılsak sektörümüzün ilerlemesine katkı sağlamış oluruz” diye konuştu.

2019 yılında Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı (TGA)’nı kurduklarını belirten Çorabatur, şunları söyledi:

“Tanıtım çok önemli bir etken turizmde. Geçmişe ve rakiplerimize göre önemi daha da arttı. Ülkemizin değerlerini ortaya çıkardığımızda ve hedef kitleye ulaştığımızda sonuçları görebiliyoruz. TGA, tanıtımlar yapıyor. Daha önce tanıtımı belediyeler, oteller, acenteler, tur operatörleri yapıyordu. Dijitalleşme çok önem kazandı. Müşteri trend ve beklentiler değişti. Tanıtımda güncellenme olmazsa olmaz. Pazarlar da değişiyor. Tek pazara bağlı kalmama avantajını Ukrayna-Rus Savaşı’nın etkisiyle yaşadık. Akdeniz Bölgesi, bu yıl 4 milyondan fazla turist alsa da yine de tek pazara bağımlı olmamanın önemini anladık. Ek olarak, tüm sektörlerde olacağı gibi turizm sektöründe de kamu yönetiminin planlamalarına özel sektör eşlik etmeli. Yasal statüye kavuştuktan sonra kamu ve özel sektör birlikte hareket etmeli ve masaya birlikte oturmalı.”

“GASTRONOMİDE KENDİ MUTFAĞIMIZI ÖN PLANA ÇIKARMALIYIZ”

Gastronominin Türkiye ekonomisine ve istihdamına katkısının çok önemli olduğunu kaydeden TUROFED Başkanı Sururi Çorabatur, “Her şey dâhil sistemi, turizm paydaşlarının bir masa etrafında toplanarak yapacağı görüşmeler sonucunda revize edilmesi gerekiyor. Kendi mutfağımızın öne çıkarılmasının formülleri bulunmalı. Osmanlı ve Türk mutfağının şeflerin çalışmalarıyla misafirlere sunulması gerekiyor. Müşteri hizmetlerinin çeşitliğine tarih ve gastronomi eklenerek sunulmalı. Gastronomi ile ilgili stratejiler, bölge mutfaklarına göre belirlenmeli ve planlanmalı. Nitelikli etkinliklerle ilerlenmeli ve pazara düşürülmemelidir.

Pandemi döneminde gastronomide hizmet veren mutfak personelimizi kaybettik. Şehirlerine döndüler ve geri gelmediler. Onları desteklemek için yaz kış işletmelerimizi açık tutmak, bunun içinde işletmeleri destekleyen politikalar uygulamalıyız. Üniversite ve liselerde çok iyi elemanlar yetiştirmemiz şart. Ayrıca, TGA’da gelecek seçimlerde TAFED’den bir temsilci de bulunacak” şeklinde konuştu.

KAMUYA DÜŞEN EN BÜYÜK GÖREV HAKEM OLMAKTIR

Hakan EĞİNLİOĞLU
TUREB Genel Başkanı

TUREB Genel Başkanı Hakan Eğinlioğlu, Bursa başta olmak üzere Türkiye'nin destinasyon merkezlerinin turizmin kalkınmasındaki yerine işaret ederek başladığı konuşmasında, sürdürülebilir kontrol mekanizmalarıyla tüm sektör paydaşlarının sorumluluk ve sınırlarının belirlenmesi gerekliliğinden söz etti. Eğinlioğlu ayrıca, gastronomi alanında turistleri yerel ve geleneksel mutfağımızla buluşturmanın önemine de değindi.

➡ TUREB Genel Başkanı Hakan Eğinlioğlu, Bursa'nın rehberler tarafından sıkça ziyaret edilen vazgeçilmez bir destinasyon olduğunu söyleyerek sözlerine başladı. Kültürel, tarihsel ve tarımsal özelliklerinin yanında turizmi ilgilendiren pek çok özellikleriyle Bursa'nın Marmara Bölgesi'ndeki önemine ve payına değinen Eğinlioğlu, "Farklı destinasyon çeşitleri var. Ülke, bölge, kent olabilir. Bazı şehirler ise markadır. Bursa da bir marka şehir olarak destinasyon merkezidir. Peki, biz bu destinasyonları nasıl yönetiyoruz? Başarılı bir süreç geçirdiğimizi maalesef söyleyemem. Destinasyon yönetiminin üç aktör var; kamu, özel ve karma teşebbüsler, yani devletin rolü, yerel kuruluşların rolü ve Türkiye genelindeki mesleki kuruluşların rolü diyebiliriz" şeklinde konuştu.

Söz sahibi bu üç aktörün birbirleri arasındaki iletişime de değinen Başkan Eğinlioğlu, sözlerine şöyle devam etti:

"Her bir birimin görev tanımları ve sınırları belirlenmelidir. Devlet ve yerel mercilerin -ki bunun içine esnaf ve vatandaşlar da dâhildir- daha sonra da mesleki kuruluşların görev ve sınırları çizilmelidir. Önemli olan her birimin kendi sınırları içinde kendine düşeni yapıp yapmadığıdır. Bugüne kadar yaşadığımız sıkıntı bu belirsizliklerden kaynaklanıyor. Belirlemenin ardından tüm birimlerin eşgüdümü olarak birlikte çalışması gerekiyor. Bu konuda kamuya düşen en büyük görev hakem olmaktır. Müdahalecilikten çok, organizasyon ve kontrolde etkin olmasıdır. Şu bir gerçek merkezi bir sistemle destinasyonu yönetmek doğru ve

gerçekçi değildir. Yereldeki tüm birimler merkezle iyi iletişimde olmalıdır. Her meslek kuruluşunun katkısı da bu konuda çok önemlidir."

"TURİZMDE SÜRDÜRÜLEBİLİR PLAN TAKİBİ VE KONTROLÜ OLMALI"

TUREB Genel Başkanı Hakan Eğinlioğlu, destinasyon yönetimini yaparken Türkiye'nin genel turizm planlamasının yerinin çok önemli olduğunu ifade ederek, turizmde strateji sürekli yenilenmeli ve yaşama geçirilmeli vurgusu yaptı. En önemli sorunlardan birinin sürdürülebilir şekilde plan takibi olduğunu söyleyen Eğinlioğlu, kontrol mekanizmasının çok iyi çalışması gerektiğini kaydetti. TUREB Başkanı, sözlerine şöyle devam etti:

"Turizm merkezi bir yapı şeklinde kontrol edilecekse tüm kurum ve kuruluşların kendilerine rahat edecekleri alanlar sağlanmalı. Özgürlükler de tanınmalı. Örneğin bir kuruluş merkeze bağlı olduğu kadar kendi alanında da söz ve karar sahibi olabilmelidir. Yoksa sadece merkezin dediklerinin yapıldığı, etkinlik sağlamadığı bir yapıya dönüşür sistem. Yeni bir takım birimler kurulunca denge bozulmamalıdır. Turizm rehberleri, acenteler ve konaklama sektörü bu dengeye ihtiyaç duyar. Denge derken herkes kendi rolünü tam anlamıyla oynamalı, yapmak istediklerini yapmalı ve kontrol edilmelidir."

Bir çatı yasa olması konusunu desteklediklerini de sözlerine ekleyen Eğinlioğlu, "Söz konusu yasanın her paydaşa ifade özgürlüğü tanımalı" diye konuştu. TUREB Genel Başkanı Hakan Eğinlioğlu, gastronomi konusunda da düşüncelerini paylaştı:

"Turizm sektörü yatırım ve finanstan ibaret değildir. İnsan ve emek çok önemlidir. Emek sektöründen gelenlerle turizmi bir bütün olarak görmemiz gerekiyor. Gastronomi alanında belli şehirler ön plana çıkabilir. Eşit bir süreçte ilerleme söz konusu olmayabilir. Önüne gelenin gastronomi uzmanı olduğu bugünlerde bu konuda da kriterler belirlenmelidir. Turizmde yalnızca tadım ve yemek için dünyayı gezenler var. Bu kişileri iyi ağırlamak gerekir. Turizm, krizlerden ilk etkilenen sektör. Bu nedenle devlet tarafından korunmalı ve güvence altına alınmalı. Gastronomide tehlikeli gördüğüm yerel kültürün yok olması. Her yerde

pizza, kebab olması gibi. Turistleri yerel ve geleneksel lezzetlerle buluşturmalıyız. Türkiye, saray mutfağı kültürüne sahip zengin bir ülke. Bu özelliği turistlerle nasıl buluşturacağımızı ve gastronomi destinasyonlarımızı belirlenmemiz gerekiyor."

MARKALAŞMA SÜRECİNDE KİMLİK İMAJA DÖNÜŞTÜRÜLMELİ

Emre GEZGİN
SKAL Federasyon Genel Sekreteri

SKAL Federasyon Genel Sekreteri Emre Gezgin, Dünya Turizm Örgütü'nün "smart destination" kavramıyla ortaya koyduğu 5 kriteri dinleyicilere anlatarak, destinasyon yönetimi ile ilgili fikirlerini paylaştı. Gezgin ayrıca, dünya ölçeğinde verdiği örneklerle markalaşma sürecini ele alarak Türkiye'de ve Bursa'da kimlik ve imaj konusunda değerlendirmelerde bulundu. Gezgin, gastronomi alanında da Türk mutfağının yurtdışındaki temsili için gerekli standartlardan söz etti.

SKAL Federasyon Genel Sekreteri Emre Gezgin, yerel yönetimlerin STK'lar ve halkla işbirliğine girerek projeler yaratması, yönetilebilirlik, sürdürülebilirlik, inovasyon ve teknoloji kriterlerini açarak konuşmasını sürdürdü. Gezgin, talepleri karşılanması gereken, içedönük ve dışadönük turist olmak üzere iki tür turist olduğunu kaydederek sözlerini şöyle devam etti:

"İçedönük, paket programları tercih eden, macera ve kolay ulaşım talep eden bir turist tipi. Bir de dışadönük turist, yani yeşil turizm, sürdürülebilir turizm kavramlarına yakın turist tipi var. Turistlere göre destinasyonlar belirlenmeli ve bu amaçla beklentilere yönelik bir tasarım, hem ekonomik boyutuyla, hem de çekici kılınarak ortaya konmalı. Destinasyon olması için de özgün

olmalıdır. Markalaşma içinse kimlik sahibi olmak üzere hareket edilmelidir. İzmir, Gaziantep gibi. Logo, söylem vb. bir takım araçlarla markalaşmaya gidilmelidir. Markalaşmada kimliğin imaja çevrilmesi de çok önemlidir. İmaj derken üç önemli kıstas var; güvenlik, çeşitlilik ve ulaşım. Türkiye, bu üç etmene sahip olmasına rağmen maalesef bir takım dış politikalar nedeniyle güvenlik konusunda sorgulanıyor ve bu nedenle sekteye uğruyor. Yalnızca yaptığınız çalışmaların değil, markalaşma sürecinde ayrıca, hitap ettiğiniz destinasyonla aranızdaki sosyoekonomik ve politik ilişkiler de önemlidir yani. Tüm dünyada böyledir. İmajın farklı politikalar ve tanıtım stratejileriyle ortaya konması çok kritik öneme sahiptir.

"STRATEJİ UYGULAMALARINDA METOTLARI GÖZDEN GEÇİRMELİYİZ"

SKAL Federasyon Genel Sekreteri Emre Gezin, STK'ların belediyeler ve kamu ile ilişkilerine sözü getirerek, SKAL olarak kamu ve özel sektörle çok fazla projeler yaptıklarını söyledi. Buna dayanarak gözlemlerini paylaşan Gezin, şunları anlattı:

"İzmir'deki Enginar Festivali'nde belediyenin desteğiyle organizasyonun ne kadar ileriye taşındığını gözlemleyebilirsiniz. Turizmde stratejik planlamalarda üniversitelerin (akademisyenlerin), STK'ların ve özel teşebbüslerin birlikte hareket etmesi gerekir. Türkiye'deki problem, uygulama safhasında stratejilerin tam anlamıyla ortaya konmuyor olmasıdır. Bu nedenle metodolojimizi tekrar gözden geçirmeliyiz. Destinasyonumuzun markalaşması sürecinde buna ihtiyaç var. Markalaşma, çok geniş çerçevede ele almamız gereken bir süreç. Bu konuda dünyada bir numara Paris'tir. Sonra sırasıyla Barcelona, Roma, Amsterdam gelir. Bursa, markalaşma sürecinde, majör değerini şehir merkezine taşıması nedeniyle, interland'ına yatırım yaparak İznik'ten Gölyazı'ya kadar olan kuzey ekseninde önemli çalışmalar yapılmalıdır."

"TÜRK MUTFAĞININ STANDARDİZASYONA İHTİYACI VAR"

SKAL Federasyon Genel Sekreteri Emre Gezin, Türk mutfağının dünyanın üçüncü mutfağı olarak kabul edildiğini söyleyerek, "Fransız ve Çin mutfağından sonra Türk mutfağı gelir ancak burada önemli olan markalaşmak için yöresel ürünlerin ulusal ürünlerin içinde yer alabilmesidir. İtalya'da bir pizzacıda sipariş edilen bir pizzanın içinde İzmir zeytininin bulunması gibi. Standardizasyon da burada önemli rol oynar. Dünyanın neresine giderseniz kırmızı yeşil damalı İtalyan restoranları görürsünüz. Çin restoranları da standarta sahiptir ve kendini gösterir. Ama Türk restoranların bu anlamda bir standart söz konusu değil. Kültürel turlarla artık tüketiciye biraz daha para ödeyerek daha iyi yemeğe, daha iyi mutfağa ulaşabileceğini alıştırmamız gerekiyor. Bursa'da ilk kez gastronomi festivali yapıldı. Bunun sürdürülebilir olması önemli. Öte yandan arkeo-gastronomi kavramı

gündemde. Yazıtlardan elde edilen ekmek yapım tarifleri uygulanıyor dünyada. Bu nedenle Türkiye çok şanslı ve arkeo-gastronomi trendini kaçırmamalı diye düşünüyorum. Yöresel iklim ve ürün çeşitliğimizden kaynaklı olarak standardizasyona yine ihtiyaç duyuyoruz. Özellikle yurtdışında ürünleri tanıtırken algıyı standartta tutmak önemlidir. Gastronomi geniş bir konu ve pek çok paradigma ile birlikte sunum yapılması gerekiyor."

12 AY AÇIK OLAN OTELLERİN SEKTÖRE KATKISI BÜYÜK

Zeki AÇIKÖZ

Türkiye Aşçılar Federasyonu
(TAFED) Genel Başkanı

TAFED Başkanı Zeki Açıkoz, gastronomi alanında sektörün ihtiyaç ve sorunlarıyla sözlerine başladı. 12 ay açık olan işletmelerin istihdam ve gastronomiye olan katkısını da dile getiren Açıkoz, Türk geleneksel mutfağının dünyaya açılması ve tanıtılması için gerekenleri sıraladı. TAFED Başkanı ayrıca, gastronominin bir turizm alternatifi olarak ele alınmasında dünyadan örneklerle de konuşmasında yer verdi.

43

➡ TAFED Başkanı Zeki Açıkoz, günümüzde yaşamak için değil, yemek için yaşayanların sayısının arttığını dile getirerek Türkiye'nin 7 bölgesinde yemek kültüründe farklılıklarının zenginlik olduğunu kaydetti. "Turizmde tatil denince yemek olmadan olmaz, bu da gastronomi kavramını akla getiriyor" diyen Açıkoz, İtalya'da ve Fransa'da yemek kültürünün bir gıda politikası haline geldiğini ifade etti. Gastronominin öneminin azımsanmayacak düzeye ulaştığını kaydeden Açıkoz, yeme-içme alışkanlıklarının zamanla değiştiğini füzyon mutfak anlayışının yerini moleküler mutfak'a bıraktığını ve uzay gastronomisi kavramının yaşamımıza girdiğini belirtti.

TAFED Başkanı Zeki Açıkoz, Türkiye'nin 7 bölgesinin adeta 7 farklı ülke gibi mutfaklara sahip

olmasını avantaj olarak nitelendirerek gastronomi alanında ülke turizminin nasıl desteklendiğini anlattı. Öte yandan, Türkiye'de turizm sektöründe kış aylarında çalışan sayısının kapalı oteller nedeniyle düştüğünü de belirten Açıkoz, Türkiye'de 12 ay açık olan ve istihdam sağlayan oteller olmasının sektöre bu bakımdan da katkı sağladığını söyledi. Oteller kış aylarında da açık olunca gastronominin hem emek verenlere, hem de turizme katkı sağlayacağına dikkati çeken Açıkoz, işletmelerin ayakta kalmasının önemine değindi.

"GASTRONOMİ BİR TURİZM ALTERNATİFİ OLMALI"

Türkiye'de gastronominin gelişmesine örnek verilecekse bulun Fransa olduğunu dile getiren

Açıköz, "Paris, bir çekim noktası olabilir ama Fransa'nın gastronomi şehri Lion'dur. Gastronomi turizmi için adeta bir şehir yaratılmıştır. Bu bakımdan Fransa örneği, son derece dikkate değerdir" dedi. Şehirler mi, şefler mi diye bir ayrım yapılmıyorsa ülkelerin yapısı göz önünde bulundurularak turizm için gastronomi stratejilerinin belirlenmesi gerektiğini söyleyen Açıköz, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Her ilde gastronomi alanında çalışmalar olmalı. Türkiye içinde şehirlerin gastronomisi birbirine tanıtılabilir. Ancak uluslararası platformda Türkiye'yi temsil eden bir iki restoranın dışında işletme olduğunu düşünmüyorum. Eğer Türkiye'de gastronomi gelişirse, deniz, güneş, kumun dışında gastronomi de bir turizm alternatifi olursa, bununla ilgili güzel bir strateji belirlenirse Türkiye'nin sınırları aşacağını düşünüyorum. Yakın geçmişte Anadolu'ya gidildiğinde üniforma giymesini bilmeyen şefler vardı. Ülkemizde şeflerin değeri yeni yeni anlaşılmaya başladı. Bu bakımdan 4. Bursa Turizm Zirvesi'nde yer almak, gastronomi ve mesleğimiz açısından çok önemli ve çok değerli. Biz, kendi insanımıza ve kendi ürünlerimize hak ettiği değeri vermiyoruz. Öğrenciler, kuru fasulye yapmaya burun kıvrıyor. Oysa dünyanın neresine giderse gitsin, ondan öncelikle isteyecekleri Türk yemekleri olacaktır. Bu, bilince ulaşmamız gerekiyor. Turizmde kendi kültürüne değer vermek çok önemlidir. Örneğin, üç günlük Türkiye'yi ziyaretinde İngiltere Kraliçesi II. Elizabeth, Bursa'da da bulundu. Elçilik, bize yapmamamız için bir menü gönderdi. Oysa dünyanın neresine giderse gitsin Bursa'daki döner kebabı yiyemez. Bu nedenle, malzemesini hanımefendiye göre ayarlamak suretiyle Bursa döner kebabı hazırlamakta ısrarcı olduk. Çünkü Bursa'yı ziyaret etmişse Bursa'nın mutfaklarını denemeli, tüketmelidir."

**YEREL YÖNETİM
PROJELERİ
1. OTURUM**

4. Bursa Turizm Zirvesi'nin ilk gününde Bursa'nın yerel yönetim temsilcileri, ilçeler ölçeğinde kent turizmi için atılan adımları, sektörün gelişimine olan katkılarını ve gelecek projelerini paylaştılar.

Yapılan konuşmalarda; Osmangazi Belediye Başkanı Mustafa Dünder, Yıldırım Belediye Başkanı Oktay Yılmaz, Gürsu Belediye Başkanı Mustafa Işık, İnegöl Belediye Başkanı Alper Taban, Mustafakemalpaşa Belediye Başkan Yardımcısı Ersin Ekici ve Karacabey Belediye Başkan Yardımcısı Mehmet Vural sırasıyla yer aldı.

Burkon Turizm ve Network Fuarcılık Yönetim Kurulu Başkanı Hasan Eker, konuşmasıyla panelin açılışını yaparken Bursa'nın her ilçesinin turizm değerlerine sahip olduğuna dikkati çekti. Hasan Eker, 4. Bursa Turizm Zirvesi'nde bu doğrultuda ilçe başkanlarına özel iki oturum planladıklarını vurgulayarak sözü sırasıyla konuklara bıraktı.

Panelin ilk oturumunda söz alan ilçe başkanları ve başkan yardımcıları, Bursa'nın ilçeler bazında turizmdeki yerini, önemini, yapılan çalışmaları video gösterimleri eşliğinde dinleyicilere aktarırken gelecek projelerine, kamu ve özel teşebbüslerden beklentilerine de değindiler.

ELBİRLİĞİYLE KENT TURİZMİNE İVME KAZANDIRABİLİRİZ

Mustafa DÜNDAR
Osmangazi Belediye Başkanı

➡ Osmangazi Belediye Başkanı Mustafa Dündar, elbirliği içerisinde kamu ve özel sektörden paydaşların, vatandaşların ve esnafın fikirlerini ve beklentilerini ifade ederek, 4. Bursa Turizm Zirvesi gibi önemli buluşmalarda, sektöre ivme kazandıracaklarını belirtti. Bursa ve turizm sektörünün birlikte hareketle Türkiye ve dünyada adından daha da çok söz ettireceğine işaret eden Başkan Dündar konuşmasında, Avrupa'dan örneklerle, Bursa'nın turizm destinasyonlarına, Osmangazi ilçesinin turizmi kalkındıracak projelerine, sektörün ihtiyaçlarına ayrıntılarıyla değindi.

Osmangazi Belediye Başkanı Mustafa Dündar, turizm denince, kamu kurumları, özel girişimler, vatandaşlar ve belediyelerin her birinin farklı bakış açıları ve beklentiler ile sektöre yaklaştığını belirterek ulusal ve uluslararası çapta değerlendirmeler ile konuşmasına başladı.

Tüm bakış açılarının 4. Bursa Turizm Zirvesi gibi önemli ve büyük turizm zirvelerinde bir araya getirilerek toparlanmasının yararına işaret eden Osmangazi Belediye Başkanı Dündar, "sektördeki her paydaşın uzman ekipleri kendileri açısından bu buluşmaları değerlendirmeli" diye konuştu.

Avrupa kentlerinden turizm ile ilgili örnekler vererek konuşmasını sürdüren Osmangazi Belediye Başkanı Mustafa Dündar, sözlerine şöyle devam etti:

"Farklı ülkelerdeki turizm destinasyonlarını gezerken, mimari yapıların ne kadar güzel kunduğunu söyleriz. Sanki onlarınki iyi, bizimkiler kötü gibi. Bu bakış açısını bir kenara bırakıp bunu nasıl yaptıklarını belirlemeli ve elimizdeki değerleri ortaya koyarak Bursa için ne gerekiyorsa yol haritasını çizmeliyiz. Bu yol haritası çerçevesinde Osmangazi Belediyesi'ne ne düşüyor, Valiliğimize ne düşüyor, sektöre ne düşüyor belirlenmesi gerekiyor. Taşın altına elimizi koymamız gerekiyor. Örneğin Varşova'ya gittik. Biliyorsunuz, İkinci Dünya Savaşı'nda yerle bir olmuş bir şehir. Ancak eski fotoğraflardan yola çıkarak şehri yeniden yapmışlar. Varşova'da görülecek 10 ila 12 yer aynı güzergâh üzerinde bulunuyor. Yani, diğer pek çok Avrupa kentlerinde olduğu gibi tarihten günümüze kalmamış, tarihi yeniden yapmışlar. Bu nedenle, 'ne güzel korumuşlar' diye kendimizi kandırmayalım. Bir diğer örneğe Brüksel'deki Büyük Meydan. O meydanda yaz sezonunda

yürümek mümkün değil. İnsanlar, tarihi yapıları görmekten çok orada bulunmak istedikleri için meydanı ziyaret ediyorlar. İkinci Dünya Savaşı'nda hasar gören o meydanı farklı sektörlerden kuru-luşlar yeniden inşa etmiş ve yaptıkları binalara logolarını koymuşlar. Çok da iyi pazarlamışlar. Oysaki Avrupa'daki mimari yapılar birbirlerine çok benzerler."

"VATANDAŞ KENDİSİ GEZMEYE BAŞLADI"

Sözü ülke ve kent turizmne getirerek neler yapılması gerektiğine değinen Osmangazi Belediye Başkanı Mustafa Dündar, pandemide iç turizmin ülke çapında yükseldiğini ifade ederek, "vatan-daş kendisi gezmeye başladı" dedi. Tur firması olmadan gezen yerli ve yabancı turizmin arttığını söyleyen Dündar, vatandaşlarda gezmeye ve yeni destinasyonlar keşfetmeye yönelik hareketlilik olduğunu kaydetti.

İnanç turizmi kapsamında Bursa'ya gelen grupların çok olduğunu, sektörün bu grupları yönetmesi gerektiğini söyleyen Mustafa Dündar, bu kapsamda gelen turistlerin nerede kalacağı, nereleri gezeceği, ne yiyip içeceği, nerede eğleneceği konularında sektörler tarafından doğru yönetimin önemine vurgu yaptı.

Süreklilik kavramına da değinmeyi ihmal etmeyen Osmangazi Belediye Başkanı, yıllar önce yaptığı Cumalıkızık gezisinden hareketle gözlemlerini şöyle paylaştı:

"Hareketlilik, ürün arzında standardın sürekliliğini engelleyebiliyor. Üstelik kalifiye eleman sıkıntısı da varsa bu süreklilik daha da engelleniyor. Bir turist, ilk geldiği ile ikinci geldiğinde ya da bir başkasına öneride bulunduğunda mutlaka aynı standardı arar ve sunmak gerekir. Sektör, süreklilik konusunda dengeye sahip olmalı. Bursa'da turistlerin beklentisi ne, biz sektörler olarak bu ne sunuyoruz, beklentileri karşılıyor muyuz sorularını bu zirveden sonra bir araya gelerek tekrarlamak gerekiyor."

"PANORAMA MÜZESİ SEKTÖRE İVME KAZANDIRDI"

Osmangazi Belediye Başkanı Mustafa Dündar, Bursa'ya gelen yerli ve yabancı turistlerin

gezerken yürümesi gerektiğinin altını çizerek, doğru planlamalarla turistlerin yürüyerek kenti gezmelerini sağlamanın birçok sektöre fayda yaratacağını vurguladı.

Bursa'da çok fazla tarihi doku olduğunu hatırlatan Dündar, Panorama 1326 Bursa Fetih Müzesi gibi projelerin önemine değinerek, "turistler için gezilecek yeni noktalar olması, kentteki turizm destinasyonunun büyümesiyle sektöre ivme kazandırıyor" dedi.

Panorama Müzesi'nin bir gezi başlangıç noktası olduğunu kaydeden Mustafa Dündar, "buradan yürüyüşle Kapalı Çarşı'ya ya da Emir Sultan Türbesi'ne doğru güzergâh belirlenerek yürünebilir. Bunu yaparken Kayhan'da bir yemek molası verebilir. Irgandı Köprüsü'nde vakit geçirebilir" diye konuştu. Ancak günübirlik turlarda otobüs ile kenti gören turistin destinasyonlarla buluşamadığını ifade eden Dündar, bu şekilde gelen grupları Ulu Cami'de indirip çarşı turu yaptırarak Panorama Müzesi'nde buluşmasının sağlanabileceğine vurgu yaptı.

Osmangazi Belediye Başkanı Dündar, "benim önerim, Ertuğrul Meydanı'nda akülü bir aktarma aracıyla Panorama Müzesi Meydanı'na bir sirkülasyon sağlamak. Bu tür yöntemler, tüm dünyadaki turizm merkezlerinde var. Bu konuda sektör paydaşlarının kafa yorup Büyükşehir Belediyesi'nden yapmaları talebinde bulunmaları gerekiyor. Çünkü uygulamada siz, turizmciler iyisiniz. Biz, belediyeler olarak, şehrin değerini artıracak projeleri yaparız, tarihi dokuları iyileştiririz ama sizin taleplerinizi de değerlendiririz. Örneğin Somoncu Baba Çilehane Fırını'nı restore ettik. Ziyarete gelen turistlere çevredeki aksı da gezmek için uygun hale getirdik. Çünkü Molla Fenari Cami, Üç Kuzular Cami, Üftade Tekkesi orada ve özel, farklı bir destinasyon. Hedefimiz, orada bir de meydan oluşturmak" diye konuştu.

"BURSA'DA TURİZM DESTİNASYONU OLDUKÇA FAZLA"

Bursa'da her turistin ilgisini çekebilecek şekilde destinasyon seçeneklerinin fazla olduğunu hatırlatan Osmangazi Belediye Başkanı Mustafa Dündar, Bursa'nın termal şehri olduğunun ama Afyon'un gerisinde kaldığını vurgusunu yaptı.

Termal turizmi için yeni yapılar ve yeni girişimlere ihtiyaç olduğunu belirten Mustafa Dünder, "Panorama Müzesi'nin etrafında parklar oluştu ve tarihi yapılar meydana çıktı" dedi. Panorama Müzesi'nden başlayacak yürüme aksında sektörden ihtiyaçları doğrultusunda taleplerini beklediklerini de dile getiren Dünder, "Kayhan'dan itibaren çarşıya doğru ilerleyen güzergâhın yol, dükkân ve esnaf yapısı değişmeli. Bu bakımdan sizden gelecek taleplere açığız" dedi.

"İnsanın olduğu yerde güzellikler ortaya çıkar" diyen Mustafa Dünder, kentteki yeni projeler ve yenilenmeler ile ilgili de şunları söyledi:

"Osmangazi Meydanı ile insanları bir meydana buluşturacağız. Tahtakale Çarşısı, çöküntü halindeydi. Düzenlemeler ile orayı vakit geçirilen, gezilen bir yer haline dönüştürdük. 54 dükkân yenilendi. Tabii esnafın potansiyeli ve orayı nasıl değerlendirdiği çok önemli. Sümbüllübahçe Konağı da kente kazandırılan bir yapı oldu örneğin. Çok tarihi eserimiz var. Bunları yeniliyoruz. Hisar Arkeopark projesi üzerinde çalışıyoruz. Hisar, Panorama'daki görüntünün gerçek hali olarak ortaya çıkacak diyoruz. Sokakları restore ettik. Oruçbey Caddesi'ni dört farklı kurumu bir araya getirerek yeniledik. Hemen karşısında 9 bin metrekarelik alandaki Arkeopark var. Burası kamulaştırıldı, 9-10 yıl üzerinde çalışıldı. Müze ile birlikte kazı çalışmaları bitti. Şu an uygulama aşamasına geçtiğimiz bir eser niteliğinde. Artık burası apayrı bir turizm destinasyonu olmaya hazır. Örneğin Osmangazi ve Orhangazi Türbeleri çok ilgi görüyor. Çünkü bir imparatorluğun temelini atan hükümdarlar burada yatıyor. Panorama Müzesi'nde sergilenen 'fethedilen Bursa' da hemen oradaki dört mahallede yer alıyor. Bu mahallelerde neleri ortaya çıkarmak gerekiyor, buralara eğilerek yeni bir destinasyon oluşturmayı hedefliyoruz. Tophane ve türbelerden başlayıp Oruçbey Caddesi'ne gelip buradan da Hisar Arkeopark'ı gezmek mümkün olacak. Buradan Üftade Tekkesi ve aksına da ulaşabilecek turistler. Bu güzergâhta sosyal tesisler de oluşturacağız. Gelecekte bu destinasyon Osmanlı'nın ilk camisi olan Alaaddin Bey Cami'ne kadar ulaşabilecek. Projemizde; 5 sur kapısı, 16 cami, 17 türbe, 4 medrese, 6 çeşme, 3 hamam, 167 sivil mimari, 56 kayıtlarda bulunmayan yapı var. Bunları ortaya çıkardığımızda Hisar içinde fethedilen Bursa'yı or-

taya çıkaracağız. Biz, Osmangazi Belediyesi olarak bu destinasyon üzerinde çalışırken Tarihi Kentler Birliği de Özel Juri Ödülü'ne bizi layık gördü. 1 Ekim'de ödülümüzü İstanbul'da almış olacağız. Son olarak Bursa'nın turizm için eğlence kısmına da değineceğim. Akşam yemeklerine eşlik ederek saatler geçirmeyi sağlayan Güneydoğu'daki sıra geceleri gibi Bursa'da da Bursa gezekleri var. Sektörün taleplerine göre arzda bulunarak bu tür bir program üzerinde çalışmak gerekiyor. Bu konuda girişimler yaparsanız biz sanatçı desteği veriyor."

TURİZMİ BİR BÜTÜN OLARAK ELE ALMALIYIZ

Oktay YILMAZ
Yıldırım Belediye Başkanı

50

Yıldırım Belediye Başkanı Oktay Yılmaz, turizmi ilçelerin yanı sıra kamu ve özel girişimler ile olduğu kadar hemşerilerin katılımıyla da bir bütün olarak ele alınmasının gerekliliğine işaret etti. Oktay Yılmaz, konuşmasında Yıldırım ilçesinde yakın zamanda kapılarını açacak müze, medrese ve teras projelerine vurgu yaparak, Erguvan Bayramı ile hedefledikleri yeni destinasyon hakkında ayrıntılı bilgiler paylaştı.

Yıldırım Belediye Başkanı Oktay Yılmaz, 4. Bursa Turizm Zirvesi'nin kent adına güzel ve önemli gelişmeleri beraberinde getireceğine olan inancının altını çizerek sözlerine başladı. Başkan Yılmaz, turizm sektörünü bir bütün olarak ele alırken bunu ilçeler ölçeğinde incelemenin yararına dikkati çekti. Kamu kurumları ve belediyelerin yanı sıra sektör temsilcileri ve Bursalılarla birlikte turizmde kalkınmak adına neler yapılacağını ortaklaşa katılımı değerlendirerek gerektiğini kaydeden Yıldırım Belediye Başkanı Oktay, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Bursa, tek boyutlu bir kent değil. Pek çok farklı boyutuyla gelişen, büyüyen ve sayısız değere

sahip olan bir kent. Tüm bu farklı boyutlara önem verince turistlerin, gezginlerin yoğun ve mutlu bir şekilde vakit geçirecekleri, ilgi uyandıran bir şehir olduğunu hep birlikte görüyoruz. Yıldırım ilçesi de Yıldırım Beyazıt Türbesi, Emir Sultan Cami, Yeşil'i ve Teleferik'i ile Bursa'nın kadim izlerini taşıyan bir bölge. Sadece kadim izleri taşımak yetmiyor, o kadim izleri bugün de yaşatmak önemli. Cumalıkızık Köyü, bu bakımdan 700 yıllık yaşayan bir köy oldu. Buranın hem yerli, hem de yabancı turistler için daha da büyük bir cazibe merkezi olması için Valiliğimiz ile birlikte çalıştığımız projelerimiz var. Dönem içinde bu projelerimizi hayata geçirerek kentin zenginliklerine zenginlik katmayı planlıyoruz."

"ZAMAN MEDENİYETİ MÜZESİ'Nİ TURİZME KAZANDIRACAĞIZ"

Yıldırım Beyazıt Külliyesinin yanındaki Molla Yegân Medresesi'nin Fatih Sultan Mehmet'in çocukluk döneminde ders gördüğü bir yapı olduğunu hatırlatan Yıldırım Belediye Başkanı Oktay Yılmaz, "Fatih'ten de ilham alarak burayı bir çocuk üniversitesine dönüştürdük. Yakın bir

tarihte de hem çocukların kullanımına, hem de turizme açacağız. Bunun yanı sıra dini ilimlerle olduğu kadar fenni ilimlerde de dünya tarihinde adı geçen önemli bilim insanlarına çatı olmuş Yıldırım Medresesi ile ilgili de bir projemiz var" diye konuştu.

Yıldırım Medresesinde Zaman Medeniyeti Müzesi'nin kapılarını yakında turizme açacaklarını kaydeden Oktay Yılmaz, insanın zaman tasavvuru ve biyolojik takvimini yeniden inşa edecek bir müze olacağının bilgisini verdi. Biyolojik saati, yıldızların zaman ile ilişkisini ve zamanı anlatan aletleri ziyaretçilerin ilgisine sundukları bir müze için çalışmaları başlattıklarını belirten Başkan Yılmaz, "yakın bir tarihte Zaman Medeniyeti Müzesi'ni turizme kazandırmayı hedefliyoruz" dedi.

"ERGUVAN BAYRAMI'NI ULUSLARARASI YAPACAĞIZ"

Emir Sultan'ın Osmanlı'nın temellerini atan manevi bir lider olarak ortaya koyduğu çizgiyi hatırlatan Oktay Yılmaz, "Emir Sultan Hazretleri'nin kendi döneminde kentin kanaat önderleriyle bir araya geldikleri toplantıları oluyordu. Bu toplantı, her yıl bahar aylarında gerçekleşiyordu. Erguvan ağaçlarının çiçek açtığı dönemde kanaat önderleriyle bir yılın değerlendirmesini yapıyordu. Biz de her yıl Erguvan mevsiminde Erguvan şenlikleri yapmak üzere kent sakinlerini bir araya getirmek üzere bu yıl bir adım attık. Gelecek yıl Erguvan Bayramı'nı uluslararası platforma taşımak istiyoruz. Nasıl ki Konya'da her yıl düzenlenen Şeb-i Arus Şenlikleri varsa biz de Osmanlı'nın kuruluş şehri Bursa'da manevi liderimiz Emir Sultan Hazretlerini her yıl Erguvan Bayramı ile anıp kentimize bir manevi iklim yaşatmayı amaçlıyoruz" diye ifade etti.

Yunus Emre'nin birçok şiirin sahibi ve Bursa'nın manevi değerlerinden biri olan Âşık Yunus'un kabrinin çevresinde kamulaştırma çalışmaların başladıklarını kaydeden Başkan Yılmaz, Reşat Nuri Gültekin'in ünlü eseri Çalılık'u'nun yazıldığı Zeyniler Köyü'nde de projeleri olduğunu ifade ederek sözlerini şöyle sonlandırdı:

"Uludağ'ın güzelliğini yaşarken Bursa'nın güzelliğini de doyasıya izleyebileceğimiz bir seyir terası inşa ediyoruz. Bunun yanında toplam 8 farklı kadın kooperatiflerimizle hem üreten kadınlara

destek sağlarken, hem de kentimizi ziyaret eden turistleri kültürümüzden örneklerle buluşturmak üzere çalışmalarımızı sürdürüyoruz. İnaniyorum ki Yıldırım ilçesi ilerleyen yıllarda şehrimizi ve medeniyetimizi dünya insanlarına daha da yakından tanıttacak."

TURİZMDEN PAYIMIZI ALMAK İÇİN AR-GE ÇALIŞMALARI YAPTIK

Mustafa IŞIK
Gürsu Belediye Başkanı

52

➡ Gürsu Belediye Başkanı Mustafa Işık, Gürsu'nun sanayisi ve tarımı ile birlikte turizmi ile de gözde destinasyonlarından biri olacağına inandığını kaydederek gerekli Ar-Ge çalışmaları için girişimlerde bulunduklarını ifade etti. Işık, Gürsu'nun tarihi ve eğlence merkezleri ile gelecekte kent turizmde bir çekim noktası olacağını da kaydetti.

Gürsu Belediye Başkanı Mustafa Işık, Bursa'nın merkez ilçelerindeki tarihi ve doğal güzellikleri hatırlatarak ilçe belediye başkanlarının turizmi kalkındırmak adına yaptığı projeleri tebrik etti. Mustafa Işık, kentin doğal güzellikleri, tarımı ve sanayi bölgesiyle Gürsu ilçesinin değerinin farkında olduklarını ancak turizm ile ilgili neler yapılabileceklerini de düşündüklerini kaydetti. Bursa'ya gelen yerli ve yabancı turistler için Gürsu'nun da bir çekim destinasyonu olması için Ar-Ge çalışmaları yaptıklarını belirten Başkan Işık, şunları anlattı:

"Yaklaşık 1 yıllık bir araştırma ve geliştirme çalışmamız oldu. Biz de Gürsu olarak turizmden payımızı almak üzere ilçemizin önemli turistik özelliklerine eğildik. Gürsu, Rum sakinleriyle

yıllarca yaşamış ve yaşatılmış bir ilçe. Zamanında Rum vatandaşların yaşadığı Taşköprü Sokağı'nı restore etmek üzere kolları sıvadık. Burada 3 adet tarihi yapıyı kamulaştırdık. Diğer yapıları da kamulaştırmak ve yılsonunda sokağa ilk kazmayı vurarak bu tarihi destinasyonu Bursa turizmine kazandırmak istiyoruz."

Gürsu'nun turizm sektöründe tarihi bakımdan kısıtlı bir alana sahip olduğunu, bu nedenle turizmde eğlence alanında adımlar atmak istediklerini sözlerine ekleyen Gürsu Belediye Başkanı Mustafa Işık, "Adrenalin Parkı hayata kazandırarak Gürsu'nun turizm alanında çekim noktası olması için adım attık. Bu yıl, parkımızda 300 bine yakın ziyaretçi ağırladık. Gelen misafirlerimizin yeme-içme sıkıntısı yaşamaması için de yine bu yıl 400 kişilik bir restoran açtık. Gürsu'nun hem tarihini, hem de doğa ve eğlence buluşmasını turizme sunarak gelecekte sektörde yerimizi almak üzere çalışmaya devam ediyoruz" dedi.

İNEGÖL ADETA ORMAN DENİZİNE SAHİP BİR DESTİNASYON

Alper TABAN
İnegöl Belediye Başkanı

İnegöl Belediye Başkanı Alper Taban, 4. Bursa Turizm Zirvesi'nin Bursa ve ilçelerine olan katkısına dikkati çekerek İnegöl'ün bir ilçe olarak Doğu lokasyonunda kente giriş kapısı olduğunu hatırlattı. Taban, konuşmasında İnegöl'ün yeşil ile örtülü doğal güzelliklerinin, kaplıcalarının ve tarihinin yanı sıra Karanlık Gökyüzü projesi ve gastronomi alanındaki yeni adımlarla yakın gelecekte turizmde adından daha da çok söz ettireceğini belirtti.

İnegöl Belediye Başkanı Alper Taban, Bursa merkeze 45 dakika uzaklıktaki İnegöl'ün şehre sanayi ve ticaretteki katkılarının yanı sıra kentin doğası ve kaplıcaları ile özel bir destinasyonu olduğunu anlatarak sözlerine şöyle başladı:

"Uludağ'ın yamaçlarında kurulu, ormanları ve doğa güzellikleriyle dikkat çeken İnegöl, ziyaretçilerini yeşil ile buluşturuyor. Osmanlı'nın beylikten imparatorluğa geçişte önemli bir bölgesi olan ilçemiz, kültürümüzün, tarihimizin ilk şehitlerini verdiği topraklar aynı zamanda. Her bakımdan değerli olan İnegöl ilçemiz, halen keşfedilmekte. Tarihini, üniversitemizin bilim gruplarıyla, yüzey araştırmalarıyla günümüze taşımaya çalış-

şıyoruz. Kültür Bakanlığı'nın destekleriyle geçmişimizi gelecek nesillere aktarmak için ciddi bir çabamız var."

İnegöl'ün doğal güzelliklerinin güçlü yönlerinden bir tanesi olduğunu kaydeden Başkan Taban, "1065 kilometrekarelik yüzölçümüne sahip ilçenin yüzde 50'sine yakını ormanlarla kaplı. İnegöl, adeta bir orman denizine sahip diyebiliriz" dedi. Pandeminin etkisiyle doğaya yönelen gezginlere doğa ile uyumlu yapılar oluşturarak tabiatla birlikte yaşama imkânı sunduklarını ifade eden Taban, kamp karavan ve çadır alanları projelerini yürüttüklerini söyledi.

KARANLIK GÖKYÜZÜ PROJESİ HEYECAN VERİYOR

İnegöl Belediye Başkanı Alper Taban, İnegöl'ün turizme katkı sağlayacak iddialı projelerinden biri olan Karanlık Gökyüzü Projesi ile ilgili ayrıntılar verdiği konuşmasında, Türkiye'de gökyüzünü çıplak olarak gözlemleyebilme imkânı sunan en iddialı merkezin İnegöl'de olacağını belirtti. Taban, sözlerine şöyle devam etti:

"Dostum Kamp Merkezi'nde adrenalin tutkunu yerli ve yabancı turistleri, doğa sporu sevenleri ağırlıyoruz. Doğa demişken Oylat Kaplıcalarından da söz etmek istiyorum. Oylat Kaplıcalarının elbette tarihi çok daha eskiye dayanıyor. 850-900 rakımlı bir bölgede, şifalı suların bulunduğu bir arazide termal turizmi imkânı sunuluyor. Tarım ve Orman Bakanlığı ile yaptığımız görüşmeler sonucunda bu alanı daha efektif kullanmak üzere bir master planı oluşturduk. Etaplar halinde ilerleyeceğiz. Bunun sonucunda Oylat'a gelen ziyaretçileri daha rahat hissettireceğiz. Ayrıca Kurşunlu bölgesinde 500 dönüm üzerinde termal suyu keşfedildi. Bunun şifalı su olduğu üniversite raporlarıyla ortaya konuldu. Şimdi sağlık turizmi ve termal turizmi için yeni bir destinasyon oluşturmak üzere kolları sıvadık."

İnegöl Belediye Başkanı Alper Taban, gastronomiye büyük önem verdiklerini belirterek, İnegöl'de çok kültürlülük sayesinde gastronomide bir lezzet durağı olmaya aday olduklarını söyledi. İnegöl köftesinin ününden ilham alarak akademik kadrolar ile yeni lezzet keşifleri için çalışmaları olduğunu söyleyen Taban, İnegöl'de 150 çeşide yakın lezzet bulunduğunu ve bunların bazıları için Coğrafi İşaret başvurusu yaptıklarını kaydetti. Taban, ilerleyen yıllarda turizm sektörüne gastronomi alanında da yeni lezzetlerle adlarından söz ettirecekleri ve ilçe merkezinde açılacak deneyimleme mutfağı ile profesyonel anlamda da sunumlar yapılacağını ifade etti.

Son olarak mobilya sektöründe İnegöl'ün ulusal ve uluslararası çapta ün sahibi olması nedeniyle ziyaretçilerin yoğun ilgi göstermesinin turizm sektörünün paydaşlarına olan katkısına da değinen İnegöl Belediye Başkanı Taban, 700 milyon dolara ulaşan mobilya ihracatında Türkiye'yi dünyaya tanıtmanın sorumluluğunu da taşıdıklarını sözlerine ekledi.

İLÇEMİZ LEZZETLERİ VE DOĞAL GÜZELLİKLERİYLE TURİZME KATKI SAĞLIYOR

Ersin EKİCİ

Mustafakemalpaşa Belediye
Başkan Yardımcısı

➡ Mustafakemalpaşa Belediye Başkan Yardımcısı Ersin Ekici, şehrin yaklaşık yüzde 22'si ve bunun da yüzde 50'si orman ve diğer yüzde 50'si ova olan Mustafakemalpaşa'ya Bursa'ya gelen turisti nasıl çekecekleri sorusuna eğildiklerini kaydederek konuşmasında, ilçenin marka tescilli lezzetlerine ve doğal güzelliklerine değindi.

Mustafakemalpaşa Belediye Başkan Yardımcısı Ersin Ekici, ilçelerin turist çekebilmeleri için kendilerine özgü özelliklere sahip olması gerektiğinin altını çizerek, Mustafakemalpaşa'nın bu bakımdan şanslı olduğunu söyledi. Ekici, "Bugüne kadar birçok turistik değer için bilinirlik konusunda geride kalsak da örneğin Coğrafi İşaret sertifikasına sahip Mustafakemalpaşa peynir tatlısı gibi gastronomi alanında dikkati çeken ünlü mamullerimiz de var. 1960'lı yıllardan bugüne sanayileşme yoluyla üretimi yapılan bu lezzet, Belediye Başkanımız Mehmet Kanar'ın girişimleriyle iki yıl önce marka olarak tescillendi. Gastronomi alanında ilçemiz başka lezzetlere de sahip. Örneğin Akçapınar İncir Festivali'nin ikincisini düzenledik. Bursa kara incirini tanıttık. Ovazatlı biberimiz de kırmızı toz biber

olarak sadece bu bölgeye ait bir tat ve marka tescili için çalışmalara başladık" dedi.

DOĞA VE ANTİK GÜZELLİKLER TURİZME KAZANDIRILACAK

Mustafakemalpaşa Belediye Başkan Yardımcısı Ersin Ekici, ilçenin önde gelen doğal zenginliği olan Suuçtu Şelalesi ile ilgili şunları paylaştı:

"Doğa turizminde gezginlerin büyük ilgi görüyor. 38 metre yükseklikten dökülen şelalenin rakımı 460 metre. Turistler büyük ilgi gösteriyor. Macera parkuru, yerel ürün stantları, okçuluk spor alanları, çocuk trafik alan parkuru, çocuk kütüphanesi ve kahvaltı, ızgara yemek salonu bulunan bir sosyal tesisi bu bölgede hayata geçirdik. Sosyal tesisimiz ve şelalemiz arasındaki 3 kilometrelik alana da bir yürüyüş parkuru inşa ettik. Yaklaşık 70 adet irili ufaklı şelaleler eşliğinde doğa yürüyüşü yapmak mümkün. İlçemizdeki Tümbüldek Kaplıcası ise bugüne kadar adını pek duyuramayan bir alan. Üstelik hem arkeolojik sit, hem de doğal sit alanı."

Doğal güzelliklerini tanıtmak için Kültür ve Turizm Bakanlığı desteğiyle Akarca, Derekadı ve Tümbüldek kaplıcasının olduğu 30 dönümlük alanda 5 yıldızlı otel inşaatına özel bir teşebbüs ile başlayacaklarının bilgisini veren Ekici, Mustafakemalpaşa'da tarihi 15 milyon yıl öncesine ait birtür olan Paşalı filinin fosilinin bulunduğunu da sözlerine ekledi. Yalnızca fil değil, pek çok hayvan türüne ait fosilin kazılarla ortaya çıktığını belirterek, çok yakın zamanda bir kent müzesi oluşturarak ziyaretçilerle bu bölgeyi buluşturacaklarının müjdesini verdi. Ekici ayrıca, Melde Kazısı adını taşıyan antik kentte de Roma ve Bizans dönemine ait heykellerin de gün yüzüne çıkarılarak turizme kazandırılacağını kaydetti.

ADRENALİN SPORU TUTKUNLARI MUSTAFAKEMALPAŞA'YI KEŞFEDİYOR

Yamaç paraşütü tutkunları için etkinlikler düzenleyerek yerli ve yabancı turistleri her yıl ağırladıklarını ifade eden Mustafakemalpaşa Belediye Başkan Yardımcısı Ersin Ekici, sözü Güney Marmara'nın en uzun mağarasına getirerek Ayvaini Mağarası'nın bir girişinin Nilüfer'den sonra Mustafakemalpaşa'da olduğunu hatırlattı.

İnanç turizmi bakımından ilçede yer alan türbelerin daha iyi tanıtılması gerektiğine vurgu yapan Ekici, "2019 yılından bugüne Uluabat Gölü kenarında bulunan Karaoğlan kırsal mahallesinde bin 500'ün üzerinde manda yetiştiriciliği yapılmakta. Eko-Argo turizmi canlandırmak adına BEBKA işbirliği ile burada bir Manda Evi inşa ederek yerel üreticileri ziyaretçilerle buluşturduk. Süt, yoğurt, sucuk gibi yöresel lezzetlere buradan ulaşmayı mümkün kıldık" diye konuştu.

İlçelerindeki Offroad etkinliklerinden de söz eden Mustafakemalpaşa Belediye Başkan Yardımcısı Ersin Ekici, yakın civarlardan gelen yarışmacıların kamp da yapabildiği 3 günlük bir organizasyon ile ulusal çapta bir etkinlik gerçekleştirdiklerini kaydederek, "İlçelerin en büyük sorunları ulaşım, altyapı ve otopark sıkıntısı. Bu sıkıntıların elbirliği ile ortadan kaldırılması turizm alanında ivme kazandıracaktır. İlçeler yalnız bırakılmamalı ve bu konuda bürokrasi engeli süreçleri yavaşlatmamalı" dedi.

Son olarak Uluabat Gölü'nü 18 kilometre uzaklıktan kuşbakışı gören Dorak mahallesindeki seyir terasından da söz eden Ekici, turizmde Mustafakemalpaşa'nın yerinin ve öneminin altını çizerek yakın gelecekte Bursa'ya yeni bir macera/adrenalin park kazandıracaklarının da bilgisini paylaştı.

TURİZMDE HİKÂYE YARATMAK TÜM DUYURULardan DAHA ÖNEMLİ

Mehmet VURAL
Karacabey Belediye Başkan Yardımcısı

➡ Karacabey Belediye Başkan Yardımcısı Mehmet Vural, 4. Bursa Turizm Zirvesi'nin ilçelerin turizme olan katkısını gözler önüne sermek, projeleri ve sıkıntıları paylaşmak bakımından önemini vurgulayarak, ilçenin doğal ve tarihi güzelliklerini ayrıntılarıyla gündeme taşıdı. Vural, turizmde hikâye yaratmanın başarısını ve katkısını Âdem Amca ve Yaren Leylek örneğinde yaşadıklarını da hatırlattı.

Karacabey Belediye Başkan Yardımcısı Mehmet Vural, konuşmasına başlamadan önce Karacabey'i tanıtan video gösterimini izleyicilerin dikkatine sundu. Vural, her ilçenin olduğu gibi Karacabey'in de pek çok önemli değeri olduğunu hatırlatarak, şunları söyledi:

"Karacabey Belediye Başkanımız Ali Özkan'ın 3T kuralı vardır. Turizm, tarım ve tarih şehri Karacabey diye. Biz de bu özelliklerini destekleyen projelerle ilçemizin adını Türkiye'de ve dünyada duyurmaya çalışmaktayız. Bugün biraz daha turizm şehri Karacabey'i tanıtmak istiyorum. Eski Karaağaç Leylek Köyü, Bursa'dan çıkışta 20 kilometre uzaklıkta. Bu bölgede, sahil yolundan evlerin onarımına kadar pek çok şey yaptık. Turizm sektöründe en

iyi tanıtım, hikayeleştirme. Eski Karaağaç'ta Âdem Amca ve Yaren Leylek de bu hikâyelerden biri. Ulusal çapta ses getiren bir hikâyeyi belediye olarak hayata kazandırdık. Kuş Tahnit Müzesi'nde imza attığımız bir diğer kazanımdır. Yeniköy sahil, uzunluğu 22 kilometre, genişliği 200 metre bir alana sahip. Biz burayı iyileştirme çalışması yaparak deniz turizmine kazandırdık. Erdek suyuna yakın bir deniz kalitesi var. Konaklama sorunu, belediyenin açtığı ihalelerle çözülüyor. Butik otel ihalelerimiz var. Ayrıca, 1+1 olmak üzere 44 adet Yeniköy Evleri de var."

KARACABEY AKLA GELEN TÜM DOĞA GÜZELLİKLERİNE SAHİP

Karacabey Belediye Başkan Yardımcısı Mehmet Vural, Boğaz Köyündeki Longoz Park'ının Karacabey'in önemli bir değeri olduğunu kaydederek, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Deniz turizmine hitap eden ve balıkçılık yapılan Kurşunlu Mahallesi, Malkara sahili ve İhlamur ormanları yine Karacabey'in eşsiz doğal güzellikleri olarak ziyaretçilerin ilgisini çekiyor. Ovakorusu Ayı Barınağı ise Türkiye'de ilk ve tek. Yaban hayatına

ait ayların tedavi edildiği barınak, uygun bir formülle turizme kapılarını açabilir. 1100 yaşında tarihi çınarı ve Issızhan gibi günümüze ulaşan mimari yapısıyla Karacabey, yerli ve yabancı turistleri ağırlayabilir. Karacabey Harası ise Osmanlı'dan günümüze at yetiştiriciliği konusunda ünlü bir bölge. Karacabey Longozu ise belediyemizin gayretleriyle adını doğa tutkunlarına duyurdu ve Türkiye'nin üç longozundan biri olarak büyük ilgi çekiyor. Nilüfer çiçeklerinin mayısta açtığı doğa şölenini izlemek için turistler Karacabey'i ziyaret edebilirler. Bunun yanında inanç turizmine hitap eden üç dine ev sahipliği yapmış Kümbetli Cami, İmaret Cami, Ulu Cami de ilgi çeken lokasyonlar arasında yerini alıyor. Karacabey; Kuş Cenneti, Kocaçay Deltası, Atatürk Kültür Parkı, Uluabat Köyü ve kamp karavan alanları ile gezilip görülecek, turizme katkı sağlayıp, turizmden payını alabilecek destinasyonlar olarak ziyaretçileri bekliyor. Çalışmalarımız devam ediyor."

**YEREL YÖNETİM
PROJELERİ
2. OTURUM**

4. Bursa Turizm Zirvesi'nin üçüncü gününde Bursa'nın yerel yönetim temsilcileri, Bursa Büyükşehir Belediyesi Dış İlişkiler Dairesi Başkanı Abdülkerim Baştürk moderatörlüğünde bir araya geldiler.

Oturumun açılış konuşmasını yapan Bursa Büyükşehir Belediyesi Dış İlişkiler Dairesi Başkanı Abdülkerim Baştürk, turizmin her kesimden kişiyi ve kurumu ilgilendiren zor bir sektör olduğunu kaydetti. Baştürk, Bursa'nın turizm zenginlikleri arasında pek de öne çıkarılmayan sualtı zenginliğine değindiği konuşmasında Büyükşehir Belediyesi'nin hazırladığı Sualtı Belgeseli'ni konuklara izletti. Türkiye'nin ilk Karanlık Gök-yüzü Parkı'nın İnegöl'deki Başalan Yaylası'nda

Türkiye ve Bursa'ya kazandırılacağını da ifade eden Baştürk, konuşmasının ardından sözü ilçe başkanlarına bıraktı.

Bursa'nın dağ bölgesinde konuşlanan ilçelerinin turizmdeki yerinin ve yapılan projelerin ele alındığı oturumda; Harmancık Belediye Başkanı Yılmaz Ataş, Orhaneli Belediye Başkanı Ali Aykurt, Orhangazi Belediye Başkanı Bekir Aydın ve Keles Belediye Başkanı Mehmet Keskin sırasıyla söz aldı.

İlçeler ölçeğinde kent turizmi için atılan adımları, gelişmeleri, yapılması gerekenleri ve gelecek projelerini anlatan başkanlar, kent turizmine doğa sporları, tabiat yaşam alanları, yerel lezzetleri ve festivalleriyle sağladıkları katkıyı ayrıntılarıyla paylaştılar.

EKOLOJİK TURİZME PROJELERİMİZ İLE KATKI SAĞLIYORUZ

Yılmaz ATAŞ
Harmancık Belediye Başkanı

➔ Harmancık Belediye Başkanı Yılmaz Ataş, katılımcıları selamlamasının ardından ilk konuşmacı olarak kısaca ilçelerindeki turizm değerlerine değindi. Başkan Ataş, Bursa'nın en küçük ilçesi olarak turizmde büyük yer almak için kolları sıvadıklarını belirterek, eko-turizm alanındaki katkılarından ve yakın gelecekteki projelerinden söz etti.

Harmancık Belediye Başkanı Yılmaz Ataş, Bursa'nın en uzakta ve en küçük ilçesi olduklarını hatırlatarak sözlerine başlarken, doğası ve insan yapısı bozulmayan, kültürel geleneklerini özveriyle sürdüren bir ilçe olmanın da gururunu yaşadıklarını belirtti. Harmancık'ın Bursa, Kütahya ve Balıkesir'in kesişim noktasında bulunduğunu söyleyen Ataş, sanayisi olmayan bir ilçe olarak turizmde doğa ve kültürüyle yerini almak üzere çalışmalar yaptıklarını altını çizdi.

Ekolojik turizm için 2016 yılında hayata geçirilen 20 bungalov ev ve 250 kişilik restoran projesiyle Harmancık'ın doğa tutkunlarını ekolojik yaşamla buluşturduğunu kaydeden Yılmaz Ataş, şunları söyledi:

"Pandemiden sonra eski ilgiyi yeniden kazandı. Kamp karavan festivalimizi turizme kazandırdık. Kamp karavan alanımız Avrupa standartlarına sahip bir yaşam alanı olarak yurtiçi ve yurtdışından turistler için bir cazibe merkezi. Okçuluk sporu için projelendirdiğimiz bir bölgemiz daha var. Bu da ilçemize kültür ve spor alanında turizm değeri oluşturacaktır. Bunların yanı sıra 250 kişilik restoranımızda hem yöresel lezzetleri, hem de Türk mutfağının lezzetlerini ziyaretçilerimize sunuyoruz. Hepimiz birer dağ ilçesi olarak birbirimizin rakibi değil, yol arkadaşısıyız. Turizmden payımızı almak istiyoruz. Sizden beklentimiz vatandaşların, yatırımcıların ve turizm paydaşlarının ilçelerimizi ziyaret etmesidir."

BURSA'DA RAFTİNG DENİNCE AKLA ÖNCE ORHANELİ GELİYOR

Ali AYKURT
Orhaneli Belediye Başkanı

62

Orhaneli Belediye Başkanı Ali Aykurt, ilçelerinin rafting sporu gibi dünyanın her yerindeki doğa sporu tutkunları için adeta bir çekim merkezi olduğunu söyledi. Aykurt, Orhaneli'nin kent ve ülke turizmine katkısını ayrıntılarıyla paylaştığı konuşmasında tabiat yaşam alanları, doğal parkurlar ve festivaller konularına değindi.

Orhaneli Belediye Başkanı Ali Aykurt, ilçe olarak tarihlerinin 1881 yılına dayandığını hatırlatarak sözlerine başlarken, Osmanlı'nın ilk fethedilen dağ ilçesi olduğunu kaydetti. Turizm sektörünün ilçe yönetimlerinde ilk sırada gelen hedefleri olduğunu söyleyen Aykurt, doğanın ve doğal insanların bir arada olduğu Orhaneli'nin en çok Karagöz ile tanındığını vurguladı. Karagöz şenlikleriyle 40 bine yakın kişiyi her yıl ağırladıklarını ifade eden Başkan Aykurt, Orhaneli'nin merkeze yaklaşık 40 kilometre uzaklıkta ve ziyaret etmek için yakın bir destinasyon olduğunu belirtti.

Orhaneli Belediye Başkanı Ali Aykurt, ilçelerindeki trekking yolları ve rafting sporu ile adını duyurduğunu belirterek, sözlerine şunları ekledi:

"15 adet bungalov evleri ve restoranı ile ilçemiz doğayla buluşmak isteyen gezginleri bekliyor.

Kamp karavan festivalini ise geleneksel hale getirmeyi hedefliyoruz. Karavanı olan herkes yılın her günü Orhaneli'nde konaklayabilir. Doğa turizmi için elimizdeki imkânlar var, sektörlerin profesyonellerle birlikte hareket edersek turizme olan katkımız daha da büyüyecektir. İş insanları yatırım ve destekleriyle Orhaneli'nin turizmdeki yerine katkı sağladı, daha da sağlayabilir."

Rafting sporunda ısrarcı olmanın faydasını gördüklerini, iç ve dış turizme yüzlerini döndüklerini söyleyen Aykurt, "Turizmde altın vuruşumuzu rafting ile kazandık. İlk zamanlar, rehber eğitimlerini rafting etkinlikleriyle birlikte yürüttük. Ancak şu an nihayet rafting sporu konusunda tecrübelendik. Marmara bölgesindeki ilk rafting parkurunu turizme kazandırdık. Binlerce kişi her yıl rafting yapmak için ilçemize geliyor. 8 kilometre uzaktaki Sadağ Kanyonu da doğa tutkunu turistleri kendine çekiyor. Buradaki 12 kilometrelik yürüyüş alanını ve üstündeki 8 köprüyü iyileştirmeye çalışıyoruz. Yakında burada seyir terası ve yeni restoran gibi projelerimiz hayata geçecek" dedi.

“ÜZÜMSÜ MEYVELERİMİZİ FESTİVALLERLE TANITIYORUZ”

Orhaneli'nin tabiat zenginlikleri arasında 5 çeşit üzüm sü meyve olduğunu ve bunun hem gıda, hem de sağıık turizminde hayli dikkat çekici bir rol oynadığını sözlerine ekleyen Belediye Başkanı Ali Aykurt, “Yaban mersini, ahududu, kiraz gibi üzüm sü meyvelerinin festivalleriyle tarım ile turizmi birleştireyoruz. Ziyaretçilerimize lezzet şöleni yaşatıyoruz, Orhaneli'nin üzüm sü meyvelerini tanıtıyoruz” diye konuştu. Aykurt ayrıca, şunları paylaştı:

“Sanat Güneşi Zeki Müren'in söz ettiğı meşhur Beyce Pazarı'nı her Salı ilçemizde bereket duasıyla saat 10.00'da açıyoruz. Organik ürünlere ulaşabilirsiniz ve 600 yıllık pazarımızı ziyaret edebilirsiniz. Orhaneli Kadın Kooperatifi'nde kadın emeğı ürünlerine ulaşmanız mümkün. Burada kahvaltı ve öğle yemeğı ile hem ziyaretçileri, hem işletmeleri, hem de öğrencileri organik lezzetlerle buluşturuyoruz. Organik reçeller, ev baklavası, cevizli lokum, kekik basması, turşu ve salçaları Orhaneli'nden alabilirsiniz. Ayrıca, paintball ve zepline gibi aktiviteleri hayata geçireceğiz. Gençlik ve Spor Bakanlığı ile Bursa Büyükşehir Belediyesi'nin desteğıyle Türkiye'nin en büyük gençlik parkı için yapım işlemlerine yakında başlayacağız ve bu yeni projeleri hayata geçireceğiz.”

İZNİK GÖLÜ'NÜN YÜZDE 51'İ BİZİM SINIRIMIZDA

Bekir AYDIN
Orhangazi Belediye Başkanı

64

Orhangazi Belediye Başkanı Bekir Aydın, 4. Bursa Turizm Zirvesi'nde ilçelerini tanıtmak, sorun ve beklentileri paylaşmak için bir fırsat olduğuna değinerek Orhangazi'nin öne çıkan turistik özelliklerini sıraladı. İznik Gölü, gastronomi turizmi, termal turizm, kırsal turizm gibi başlıklar üzerinden ilçesini değerlendiren Aydın ayrıca, Orhangazi'nin spor ve tarih turizmine yönelik özelliklerinin de altını çizmeyi ihmal etmedi.

Orhangazi Belediye Başkanı Bekir Aydın, ilçelerini anlatan bir video sunumu ile sözlerine başlarken, Orhangazi'nin Bursa'nın İstanbul'a açılan kapısı olduğunu ve İznik Gölü gibi doğal, tarihi ve turistik bir değer yüzde 51'inin sınırları içinde yer aldığını dinleyicilere hatırlattı. Bursa'nın her noktası turistik bir değer taşıırken Orhangazi'nin adının kıyasla az anılmasının nedenini şu sözlerle açıkladı:

"Orhangazi, İznik Gölü'nün yüzde 51'ine sahip ama adı İznik Gölü. Zeytinimiz var, üstelik türü Türkiye'nin en iyi zeytini. Ama adı Gemlik zeytini. Sürdürülebilir turizme uygunken hiçbir hatırı sayılır işletmesi yok. Siz, turizme yön verenleri ilçemize

davet ederek, gelin ve Orhangazi'yi görün istiyorum. Orhangazi, Türkiye nüfusunun üçte ikisine 1 saat uzaklıkta. İstanbul'a 40 dakika, Bursa'ya 20 dakika uzaklıkta. Deniz ve gölün birleştiği, mavilik ve yeşilliklerin bulunduğu bir ilçe Orhangazi. Bursa Büyükşehir Belediyesi'nin desteğiyle Orhangazi'yi bugün turizm açısından daha da görünür kılmak için çalışmalarını sürdürüyoruz."

Keramet Ilıcasının termal ve şifalı bir su olarak turizme kazandırmak için yatırımcılarla görüşmelerini söyleyen Orhangazi Belediye Başkanı Bekir Aydın, "İznik Gölü'nü kuşbakışı gören Gürle Dağı'nda hava sporu konusunda mesafe uçuşları ile 50 pilotumuz bu yıl 9'uncusu düzenlenen etkinliklerimize katıldı. Ancak orada bir tesise ihtiyacımız var. Diğer taraftan İznik Gölü'nün kenarında da tesisleşme konusu zayıf. Özetle yapılacak çok iş var" dedi.

SPOR, GASTRONOMİ VE TARİH TURİZMİNDE PROJELER YAPILIYOR

Orhangazi'de ön plana çıkarmak istedikleri motocross sporu için Bursa otomobil spor kulüpleriyle

işbirliği içinde olduklarını belirten Bekir Aydın, çeşitli yarışlar düzenlediklerini kaydetti. Mahmu-diye çileğinde ve mavi yemişte de iddialı olduk-larını ve festival etkinliklerini yerelden ulusal ve uluslararası platformlara taşımayı amaçladıklarını söyleyen Başkan Aydın, "Gederek turşumuz Türki-ye çapında ünlü bir lezzetimiz. Bu mamulümüzü festivallerle tüketiciyle buluşturduğumuz gibi gastronomi turizminde önemli bir yere sahip olan turşumuzu markalaştırmak üzere çalışmalarımız sürüyor. Bursa'da düzenlenen Gıda Festivali'nde de yerimizi alırken başka illerdeki festivallere de Bursa'nın Gederek turşusu ile katılacağız" diye konuştu. Aydın, Orhangazi'nin gastronomi alanında turşu gibi, zeytinde de markalaşma çalışmalarının sürdürdüğünü söyleyerek 43. Zeytin Festivali'ni geride bırakırken festivali bu yıl hasat şenliğine dönüştürerek adını daha iyi duyurduklarını kaydetti.

Ilıpınar Höğüyü'nün tarih turizmi konusunda 8 bin yıllık mirasla turistlerin ilgisini çekeceğini sözlerine ekleyen Orhangazi Belediye Başkanı Bekir Aydın, açık hava müzesi için Kültür ve Turizm Bakanlığı ve Bursa Valiliği ile temasta olduklarını söyledi. Keramet Ilıcasının ise tesisleşme için Bursa Büyükşehir Belediyesi'nin desteklerini beklediklerini kaydetti. Aydın, sözlerini şu ifadelerle sonlandırdı:

"Yıldızlı otel çalışmamız var. Buradan yatırımcılara seslenmek istiyoruz. Bu konuda yatırım yapmak isteyen girişimcileri ziyaretimize bekliyoruz. İlçemize çok yıldızlı bir otel kazandırmak istiyoruz. Gürle mahallesinde ise yeni bir projemiz olacak. Bu kapsamda 'Köyde Bir Gün' etkinliği gerçekleştirerek katılımcıları tarih ve doğa ile iç içe yaşayacakları bir deneyime davet edeceğiz. Kuzey Yaka İznik Gölü Turizm Tesisleri için bir yatırımcımızla çalıştığımız projemiz daha var. Özel-likle İstanbul'dan gelen misafirlerimizi İznik Gölü kenarında ağırlamak istiyoruz. Türkiye'nin ılıca suyu ile yapılan ilk su eğlence merkezi (aquapark) projesini de turizme kazandırmak üzere çalışma-larımız sürüyor. Gederek turşumuzu lezzetli kılan Pınarbaşı mahallemizin suyu da çok değerlidir. Bu konuda da yatırımcıların tekliflerine, etkinlik önerilerine açık olduğumuzu buradan duyurmak isterim. Kırsal turizm içinse Selimiye mahallemiz terk edilen bir köy olarak otantik bir atmosfere

sahip. Günübürlük misafirlerimiz için bölgeyi ziyaret ederek hoş bir gün geçirebilecekleri bir organizasyon planlıyoruz."

SLOWCITY'İ DOĞADA YAŞAMAK İÇİN KELES EN DOĞRU ADRES

Mehmet KESKİN
Keles Belediye Başkanı

66

Keles Belediye Başkanı Mehmet Keskin, Bursa'nın dağ ilçelerinden biri olarak kırsal turizm ve tarıma daha çok eğilerek bu konudaki projeleri geliştirmek üzere yola çıktıklarını belirtti. Keskin, Kocayayla'da gerçekleştirilen spor, yarış, kamp, karavan ve festivallere değinerek alt ve üst yapı sorunlarını iyileştirdiklerini, turizme hizmet için çalışmalarını sürdürdüklerini söyledi.

Keles Belediye Başkanı Mehmet Keskin, konuşmasında slowcity (sakin şehir) kavramını dile getirerek sözlerine başladı. Keles ilçesinin bir dağ köyü olarak sakin şehir ölçeğine uysa da yöresel ürünleri ön plana çıkarmak, konaklama ve yemek tesislerine sahip olmak gibi niteliklere ihtiyaç duyulması bakımından bu kavramı ilçelerinde ele almakta geciktiklerini kaydetti.

Bugün, Keles Kültür Evi ile yerli ve yabancı turistlere ilçe içinde destinasyonlar oluşturduklarını söyleyen Keles Belediye Başkanı Mehmet Keskin, dinleyicilerle şu bilgileri paylaştı:

"Bir mesire yeri oluşturmak için Kocayayla mesire alanını yeniden ele aldık ama A tipi mesire alanı oluşturmaktan vazgeçtik. Çünkü Bursa'nın en güzel ve en büyük yaylalarından biri olan bu bölge, tarihi

bakımdan da önemli bir alan. Bu nedenle orijinal yapısının bozulmasını istemedik. Osmangazi'nin Bursa'nın fethi için asker talimlerini yaptığı, Orhangazi'nin Nilüfer Hatun ile düğününün yapıldığı bir yayla burası. Kocayayla'nın alt ve üst yapısını iyileştirip düzenlemeler yaptık. Ayrıca, 24 bungalow ile hizmet veriyoruz. Doluluk oranlarımız çok iyi ancak bazı etkinlikler yaparak ziyaretçiler için hareketlenme sağlamamız gerekiyor. Yakın süreçte rafting sporu için projeler yapacağız. Yürüyüş, ATV ve bisiklet parkurları, Gököz Natural Parkı, Pınarcık ve Dağdibi Alabalık Tesisleri ve Gelemiş Gavurini Mağarasıyla bugün doğa tutkunlarını ağırlamaya devam ediyoruz. Yöresel lezzetlerimizi Keles'e gelen ziyaretçilerimize tattırmak için düzenlemeler yapıyoruz. Çilek, kiraz ve çörekotu gibi mamullerle birlikte diğer ürünleriyle Keles'in lezzet alanında da ilgi çekeceğine inanıyorum. Kamp, karavan ve çadır hizmetlerimiz ile Kocayayla'da doğa gezginlerini konuk ediyoruz. Yaylamızda yine Türk Dünyası Ata Sporları Şenliğini ve Okçuluk Yarışlarını da uluslararası çapta gerçekleştiriyoruz. Özetle, altyapı sorunu olmayan tesisleriyle konuklarına hizmet sunan Keles Yaylası'na ve Keles'e ziyaretçilerimizi bekliyoruz."

**TURİZM ZİRVESİ
GELEN ÖNERİ
METİNLERİ**

BURSA'NIN KÖKLÜ TARİHİ KÜLTÜR DEĞERLERİ TURİZM POTANSİYELİ VE ÇEŞİTLİLİĞİ

Ahmet GEDİK

Emekli İl Kültür ve Turizm Müdürü

Onbinlerce yıl evvelinden dünyaya şenliği, medeniyeti veren dedelerimizin ninelerimizin çok önceden kurduğu yurtlar şenlikler yeryüzünün cenneti oldular. Orta Asya denilen Türkistan, Ata yurt'da doğan Türk İslam Medeniyeti, Batıda da yeniden doğacak güneşin ocağı Bursa olmuştur.

Suların çekilmesiyle Hz Nuh Peygamberin kara-ya çıkan gemisinde yetmiş kişiden biri olan Sab b. Nuh'un imar ettiği İznik, Anadolu Selçuklu Türkleri'nin fethiyle Türklerin eline geçmiştir. İznik, eski tarihlerde İstanbul'dan daha önemli, Bursa'dan da daha eski bir merkezdir. İçinde barındırdığı Aya-sofya, Senato Sarayı; 1.ve 7. Konsüllerin toplandığı ve İncil'in dört nüshası (matta, yuhanna, markus ve luka) konsül üyelerince tescil edilip onaylandığı inanç merkezidir. Ayrıca, Hristiyan alemi için Ülke-mizdeki kutsal hac mekanlarından biridir.

Sultan Osmangazi'nin başlattığı ve oğlu Orhangazi'nin 06 Nisan 1326'da Bursa'yı teslim almasıyla Batı'da Türk - İslam medeniyeti'nin yeniden doğuşunu hazırlamıştır. Bursa, yeniden doğuşun ocağı olmuştur. Tarihte en uzun ömürlü en geniş sınırlara sahip ikinci, Dünyaya yön veren Büyük Türk Cihan Devleti Osmanlı'nın kurucu şehri ve ilk başkentidir Bursa. Osmanlı Bursa'da doğdu. BURSA OSMANLI'dır. Osmanlı tuğrasını taşıyan Bursa bu özelliklerinden dolayı 2008 yılında İngiltere Kraliçesi II. Elizabeth, eşi Edinburg Dükü Prens Philip, İngiltere kraliyet ve bürokrasisinin geniş katılımıyla ziyaret edilmiştir.

Bursa, günümüzde yapılan Arkeolojik kazılar sırasında bulunan verilerin bilimsel değerlendiril-

rilmesi sonucunda 8500 yıllık bir tarihle takvimlendirilmektedir. Bursa'nın kuruluş efsanesinde Hz. Süleyman'ın dünyaya serpmek, dikmek üzere cennetten getirdiği fide ve tohumlarının, dağıtımı sırasında Uludağ'ın üzerinden Bursa Ovasını görünce "İşte Cennet Burası" dediği ve heyecanlarından ellerindeki tohum ve fidelerin Bursa Ovasına serildiği, dikildiği, yeşerdiği cennettir Bursa...

Bursa; Antik çağdan, Bthynia, Roma, Bizans ve Osmanlı dönemlerine ait eşsiz mimari yapıları, günümüze kadar yaşattığı tarihi eserleri, tarihi kültürel ve doğal güzellikleri, bereketli toprakları ile açık hava müzesi ve ülkemizin kültür kalbi olma özelliğini sürdürmektedir. Tarihi İpek yolu üzerinde olan Bursa; alışveriş mekânları, kervansarayları, hanları, çarşıları, kaplıcaları, akarsuları ve gölleri ile tarih boyunca doğuyu ve batıyı buluşturan önemli bir şehir olmuştur.

Geçmişten günümüze dinleri buluşturan inanç turizmi açısından çok büyük potansiyel sağlayan ve ibadethaneler; Ayasofya, Hacı Özbek Cami, Bursa Ulu Cami, Yeşil Cami, Emir Sultan, Bursalı Tasavvuf alimleri, velilerin dergah ve türbeleri, Osmanlı'yı kuran, Osman Gazi ile Orhan Gazi Türbeleri, I. Murat Hüdavendigâr, Yıldırım Beyazıt, Çelebi Mehmet ve Yeşil Külliyesi, II. Murat Muradiye Külliyesi, Süleyman Çelebi, Üftade, Somuncu Baba, Babasultan(Geyikli Baba), Molla Fenari, Davudi Kayseri, Hasan Dede, gibi Bursa'da gezilip görülecek önemli merkezler olma özelliğini sürdürmektedir.

Dünyaca ünlü ipek dokumaları, tekstili, havlusu, İznik Çinişi, lezzetli yemekleri ile gezginlerin,

tarihçilerin, sanatçıların eserlerine konu olan Bursa, Evliya Çelebi tarafından Seyahatnamede "Ruhanîyetli Şehir" olarak adlandırılmıştır.

Sadece bir sözcük ile anlatılamayan Bursa, doğal güzellikleri, şifalı termal suları, marka eserleri ve ürünlerinin çeşitliliği ile "Yeşil Bursa", "Velhasıl Sudan İbarettir Bursa", "Bütün Zamanların Güzel Şehri Bursa", "Evliyalar Şehri Bursa", "İlklerin Şehri Bursa" "İpek Şehir" ve Uludağ ile Cennet Bursa olarak bilinen Bursa...

Bursa'nın simgelerinden olan Uludağ, tarihte Olympos, Keşiş Dağı, Evliya Çelebi Seyahatnamesinde "Ruhban Dağı" dediği, içinde barındırdığı dini yapılar, kilise ve manastırları, doğal hazinesi, yaşları 1250 yılları aşan anıt ağaçları, şifalı suları, kaplıcaları ile sağlık-şifa kaynağı inanç dağıdır. Uludağ, ayrıca Marmara Bölgesinin en yüksek dağı olma özelliği ile ülkemizde ilk olarak kış kayak turizminin, kış sporları aktivitelerinin yapıldığı en önemli merkezi olma özelliğini günümüzde de sürdürmektedir.

Osmanlıdan günümüze ayakta kalan Bursa'nın geleneksel ticaret merkezi Kapalı Çarşı Hanlar Bölgesi, Sultan Külliyesi ve Osmanlı döneminde Kızık Boyları tarafından kurulan Cumalıkızık Köyü'nün'de içerisinde olduğu alanlar, 22 Haziran 2014 tarihinde Katar'da düzenlenen 38. Dünya Miras Komitesi toplantısında UNESCO Dünya Miras Listesi'ne 998. Dünya miras alanı olarak kabul edilmiştir.

2021 yılında UNESCO Yaratıcı Şehirler Ağı'na "Zanaat ve Halk Sanatları" dalında "İznik Çinişi ve İpek - Koza ile dahil olan Bursa'da, geleneksel el sanatlarının korunması, gelecek kuşaklara aktarılması amacıyla el sanatları kursları, el sanatları festivalleri, yurt içi ve yurt dışı tanıtım etkinliklerinde el sanatlarına özel yer verilmektedir.

Bursa'nın tarihi ve kültürel mirasının tanıtılması ve görünür olması amacıyla; Dünya Mirası Kenti, Dünya Tarihi Kentler Birliği, Avrupa Kenti, Avrupa Tarihi Termal Kentler Birliği, Uluslararası Müzeler Konseyi, Avrupa Müze Örgütleri Ağı, Türk Dünyası Belediyeler Birliği, Türk Dünyası Kültür Başkenti ve Bursa'nın can içinde cananı İznik, açık hava müzesi özelliği ile UNESCO Dünya Miras Listesi adayı, 2021 yılında Cittaslow (Sakin Şehir) ünvanı kazanarak Uluslararası Sakin Şehir Ağı gibi üyelik-

leri Bursa'nın çekim merkezini olması için önemli katkılar sunmaktadır.

Tarih, kültür, toprak altı - toprak üzerindeki değerleri, doğal güzellikleri ile Turizm kenti ve Osmanlı tuğrasını taşıyan şehir olan Bursa'nın alternatif turizm destinasyonlarının, turizm çeşitliliği ve potansiyellerinin güçlendirilmesi amacıyla öneriler:

- * Kültür ve Turizm Bakanlığı Tanıtma Genel Müdürlüğü ile Dışişleri Bakanlığı Kültür ve Tanıtma Genel Müdürlüğü, Bursa Valiliği, Büyükşehir Belediye Başkanlığı arasında gerekli koordinasyon ve işbirlikleriyle bilimin ışığında, iletişim - tanıtımda teknolojinin imkanlarıyla en verimli tanıtım çalışmalarının çok yönlü, tek elden, birlikte sürdürülebilir şekilde devam ettirilmesi.
- * Turizm sektörünün yürütücüsü olan sivil toplum kuruluşları TÜRSAB, GÜMTOB, GÜMRER, BURO, Güney Marmara Aşçılar Birliği ile işbirliği yapılarak birlikte tek elden turizm çalışmalarının devamlılığı...
- * Bursa Turizm Destinasyonlarının tanıtılması amacıyla Uluslararası Festivaller, Fuarlar, Tanıtım Günleri, Kongreler vb. etkinliklerin düzenlenmesine hız verilmesi. Etkinliklerden önce yerli ve yabancı yayın organlarıyla iletişim kurularak gerekli duyuruların sağlanması.
- * Başta insan sevgisi, Türk misafir perverliği, tatlı dil, güler yüz, hoşgörü dikkate alınarak geleneksel yemek - mutfak kültürünün, Bursa Gastronomisinin, gelenek ve görenekler, örf ve adetlerimizin dünya insanlık ailesine kazandırılması amacıyla turizm tanıtım faaliyetlerinde kültürel değerlerimiz göz önüne alınarak planlanması.
- * Geleneksel Bursa yemeklerinin ve sokak lezzetlerinin Gastronomi Turizme kazandırılması amacıyla, Üniversiteler, BTO, Esnaf Odası, Bursa Aşçılar Derneği, gibi sektöre yön veren kurum ve STK'ların yurt içi ve yurt dışında gastronomi festivallerine birlikte katılımlarının sağlanması.
- * Bursa'nın tarihi kültürel mirası, doğal güzellikleri ve gastronomi konularında farklı dillerde kısa tanıtım filmlerinin hazırlanarak uluslararası alanlarda gösteriminin yapılması.

- * Bursa'nın doğal güzellikleri, tarihi dokusu ve gastronomisinin tanıtılması amacıyla, influencerlar, Youtuberlar, yemek yazarları, şefler, tarihçiler, amatör ve profesyonel fotoğrafçılarla foto safari çekimleri, tanıtım gezileri ve workshop düzenlenmesi, etkinlikler sonrasında elde edilen bilgiler ve görsellerin sosyal medya ve sergilerle paylaşılması...
- * Kökleri Orta Asya Türkistan'dan Anadolu'ya Bursa'ya uzanan Selçuklu, Osmanlı dönemindeki saray ve halk mutfacı, Cumhuriyet dönemi, göçlerle zenginleşmiş geleneksel mutfak kültürümüzün, yemek çeşitlerimizin gastronomi turizmine kazandırılması, tanıtılması amacıyla yerel yönetimlerin, kamu kurumlarının destekleri ile bilimsel çalışmaların, yayınların çoğaltılması. Örneğin; Bursa Valiliğince kültür ve tanıtım hizmetleri yayını olarak basımı yaptırılan "Osmanlıdan Cumhuriyete Bursa Mutfacı Cennet Sofrası" (Yazarlar; Ahmet GEDİK - Zedal KONDAKÇI), BESOB Bursa Yöresel Yemekleri, Bursa Yerel Lezzetleri, Bursa Büyükşehir Belediyesi'nin Bursa Lezzetleri Kitabı, İznik Belediyesi'nin "İznik Yemek Kültürü" (Yazarlar; Zedal KONDAKÇI, Zeliha PEŞTE), Bursa Mutfacı (Yazar; Ömür AKKOR İş Bank. Yay.) vb.
- * Bursa'daki tescilli tarihi yapıların, binaların restore edilerek yapılaşma amaçları doğrultusunda yaşatılması, konut olarak kullanılmayan evlerin, pansiyon, kültür evi, Bursa gastronomi evi vb. işletmeler ile tarihi kültürel mekanlar haline getirilmesi.
- * Bursa'nın coğrafi işaret almış ürünlerinin ve yerel ürünlerinden ahududu, kestane, enginar, biber, yaban mersini ve zeytinin hasat edilmesi, saklanması ve yemeklerde kullanılmasına kadar süreçleri kapsayan festivaller, hasat şenlikleri ve sürdürülebilir tarım konularında konferans, toplantı, söyleşilerin, bilimsel çalışmalar düzenlenmesi, bu etkinliklerin uluslararası platforma taşınması.
- * Bursa'da turizmin 12 aya yayılmasının sağlanması amacıyla, kitle turizmi olarak nitelendirilen gastronomi, kongre, sağlık, spor, gençlik doğa, kış/kayak, macera/adrenalin, inanç, alışveriş, yayla, kırsal turizm gibi alternatif Turizm çeşitlerinin ilçeleri de içinde barındıran projelerle yaygınlaştırılması.
- * Bursa'nın tanıtımında yaş unsuru göz önüne alınarak hem üçüncü yaş guruplarına hem de gençlere yönelik turizm aktivitelerinin düzenleneceği tesislerin planlanarak hayata geçirilmesi...
- * Bursa'nın doğal güzellikleri ve temiz havasından yararlanmak isteyen turistler için kamp- karavan alanlarının çoğaltılması, yayla turizmi ve eko turizmi ile bungalov tesislerinin yaygınlaştırılması.
- * İznik ve Ulubat Gölü gibi iki büyük gölü, büyük akarsuları ve Marmara Denizi kıyısında bulunan (Gemlik, Mudanya, Karacabey) ilçelerimizde su sporlarının hizmet ve aktivitelerinin tanıtılması, uluslararası turizm amaçlı sportif faaliyetlerin gerçekleştirilmesi...
- * Uludağ'ın kış mevsiminde yapılan kış kayak turizmi dışında buradaki tesislerde oniki ay ulusal ve uluslararası toplantı, konser, faaliyetler vb etkinliklere ev sahipliği yapması için planlanarak hayata geçirilmesi.
- * Bursa'nın Somut Olmayan Kültürel Miras unsurları ve geleneksel kültürün yürütücüsü olan Somut Olmayan Kültürel Miras Taşıyıcılarının, Yaşayan İnsan Hazinesi kişilerin, sanatları ve geleneksel kültürel unsurlarının Bursa Kültür Turizmi ile birlikte tanıtılarak Bursa turizmine kazandırılması (Karagöz ve Hacivat, İpek Kültürü, Zeytin ve Zeytinyağı, İznik Çinisi, Tongurdaklı Kaşık, Keles Bebeği, tarihi Türk Musikisi, Mehter, Kılıç Kalkan Gezek vb.)
- * Destinasyonlarda turizm hizmetlerinin eğitimli kadrolar tarafından gerçekleştirilmesi amacıyla daha önceki yıllarda Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından gerçekleştirilen Ev Pansiyonculuğu ve Sosyal Davranışlar Kursları, Mutfakta Hijyen gibi eğitim çalışmalarının, sertifika programlarının düzenlenmesi.
- * Turizmin yoğun olduğu bölgelerde faaliyet yürüten esnaf, taksi şoförleri, işletmeci vb bölge halkının bilinçlendirilmesi için eğitim ve bilgilendirme faaliyetlerinin yapılması.
- * Bölgelerin tarihi kültürel yapılarını doğal güzelliklerini yansıtan nitelikli hediyeelik eşyaların ortaya çıkarılması için hediyeelik eşya tasarım yarışmaları yapılarak ortaya çıkan ürünlerin tanıtımının yapılması. Hediyeelik eşyaların üre-

timinin yapılması amacıyla kadın üreticilerin desteklenmesi.

- * Bursa'yı ziyaret eden kişilerin dönerken yanlarında götürebilecekleri Bursa el sanatları ve geleneksel kültürünü yansıtan hediyeelik eşya, yerel lezzetleri, coğrafi işaretli ürünlerinden taşınabilir, şık küçük ambalajlarla hazırlanarak satışa sunulması.
- * Bursa'da tarihi turistik bölgelere ulaşım ile ilgili detaylı bilgilerin olduğu Türkçe - İngilizce broşürlerin hazırlanarak, önemli lokasyonlarda, (İzmit, Mudanya Feribot İskelesi, Bursa Terminali, Uludağ, Bursa Merkez - Yeşil - Tophaneli, Murat Muradiye Külliyesi) turizm danışma ofisleri açılarak hizmet sunulması.
- * Mysia'dan Apollona ad Rhyndacum'a Mysia Yolları Projesi gibi destinasyonları birbirlerine bağlayan yürüyüş yolları, bisiklet yolları, patikalar, trekking yapılabilecek alternatif yürüyüş yolları projelendirilerek haritaların çıkarılması, bu güzergahlarda dinlenme alanları, kuş gözlem evleri, seyir terasları yapılarak destinasyonlarda daha uzun süre kalınmasının sağlanması. Kral Yolu, İpek Yolu, Çini Yolu, Evliya Çelebi Yolu, Zeytin Yolu gibi belirlenecek yol güzergahlarının tanıtılması.
- * Bursa'nın doğusunda Cumalıkızık, Batı yönünde bulunan Misi Köyü, gölyazı, Mudanya Trilye arasında kültür köprülerinin kurulması amacıyla bu üç bölgelerin turizm tanıtım faaliyetlerinde bir bütün olarak ele alınması.
- * İzmit Roma Tiyatrosu'nun restorasyonunun tamamlanarak kültür sanat etkinliklerine açılması, İzmit Roma Tiyatrosunun Marmara Bölgesinin en büyük açık hava kültür merkezi haline getirilmesi.
- * UNESCO Dünya Miras Listesine aday olan İzmit İlçesinin bir bütün olarak ele alınarak Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından "Turizm Koruma ve Geliştirme Bölgesi" ilan edilmesi.
- * Turizmi yöneten, uygulayan kamu kurumlarının, turizm şubelerinde çalışan yönetici kadrolarının ve şube çalışanlarının turizme eleman yetiştiren bölümlerden mezun kişilerden oluşması, turizmin uzmanlık isteyen bir sektör olarak turizm konusunda teorik ve pratik kararlar alabilen, alanından yetişmiş, okulların Turizm İşletmeciliği,

İzmit, Turizm Rehberliği, Yabancı Dil, Rekreasyon Yönetimi, kültür ve turizm uzmanlarınca yürütülmesi.

- * Turizm Zirvelerinin belli aralıklarla devam ettirilmesi, tekrarlanması, turizm sektör temsilcilerinin yol haritalarının belirlenmesine önemli katkı sunacaktır.
- * Belirtilen önerilerin planlanarak hayata geçirilmesiyle Bursa turizmde zirvedeki yerini alacaktır.

BURSA TURİZMİNE GENEL BAKIŞ

Hasan EKER

Burkon Turizm YK Başkanı
Türsab Genel Başkan Yardımcısı
Bursa Turizm Platformu Kurucu Başkanı

GİRİŞ

Turizm; istihdam sağlaması, cari açığın kapatılması, ülkeler arası barışa katkı, bölgesel kalkınmalar ve yaşanabilir şehirlerin oluşması açısından çok önemlidir.

Dünyada 2019 yılında 1.462 milyon kişi sayısı ve 1.480 milyar \$ turizm geliri olmuştur.

Türkiye'ye 2021 yılında 29.357,463 turist gelmiş ve 24.482,332 \$ turizm geliri olmuştur.

Turizmin, yönetsel ve yasal sorunları, plansızlık ve sürdürülebilirlik, vergi sorunları, denetim sorunları, hesap verilebilirlik ve şeffaflık, teşvik sorunları, gelir azlığı, belli bölgelere odaklanan turizmin güvenlik, güvenilirlik, ulaşım, altyapı ve çevre gibi ana sorunları vardır. Bunun için yapılması gerekenler; turizmin yerinden yönetilmesi, turizm sigorta fonunun kurulması, Antalya ve İstanbul bölgesine sıkışmış turizmin Türkiye geneline yayılması ve turizmcilerden vergilerin kaldırılması gerekmektedir.

GELİŞME

Turizmi Bursa bazında ele aldığımızda Turizmin ana faktörlerini baz almalıyız.

Turizmin gerçekleşmesi için 5 ana faktöre ihtiyaç vardır. Konaklama, ulaşım, yiyecek ve içecek, gezilecek görülecek yerler ve alt yapı yatırımları

(otopark, tuvalet, yol, peyzaj) Bu 5 faktör olmadan bir bölgede turizm gelişemez.

Turizmin 5 faktörü ele alındığında Bursa Turizmi ile ilgili 100 üzerinden değerlendirilmem aşağıdadır.

Konaklama %90, Ulaşım %60, Yiyecek ve içecek %90, Gezilecek, görülecek yerler %100, Altyapı yatırımları %40

Bursaya 2021 yılında 1.031,162 turist giriş yapmıştır.2.915,493 turist geceleme yapmıştır. Bursa'da toplam 343 tesis, 13.746 oda, 28.638 yatak kapasitesi bulunmaktadır.

Bursa turizmi için; 1.,2.,3., turizm zirvesi gerçekleştirilmiş, sonuç raporu kitabı çıkartılmış ve yapılması gerekenler ve önerilerin kurumlara göre paylaşımı çıkartılmıştır.

Vali Yardımcısı, Belediye Dış İlişkiler Daire Başkanı, Turizm İl Müdürü, Beba, Havalimanı Müdürü, TÜRSAB, GÜMTOB, SKAL, BURASDER, BURO ve UNESCO başkanlarından oluşan Bursa Turizm Platformu kurulmuştur.

Bursa lezzetleri yemek kitabı yapılmıştır.

Bursa turizminde yapılması gerekenler, markalaşma, altyapı yatırımları, ulaşım ve etkinlikler olarak 4 ana başlıkta toplayabiliriz.

MARKALAŞMA

Markalaşma için aşağıdaki aşamaların tamamlanması gerekmektedir.

- * İletişim, turizmi ürün olarak sunma, standart ve sürdürülebilir logo ve slogan, rekabetçi ve güçlü yönlerimizin öne çıkartılması, hedef pazarların beklentileri ve Pazar analizini iyi yapmak ve sürdürülebilir tanıtım

İki önemli pazarımız var. Birincisi yeşili, doğayı, su ve dağı sunacağımız Ortadoğu pazarı, ikincisi ise kültür, sağlık, kongre turizmi, avcılık, eğitimi, spor turizmini sunacağımız diğer pazarlar (Avrupa-Amerika-Uzak Doğu-Rusya ve Türkiye Cumhuriyetler)

Ana strateji Osmanlı kültürüne yönelik yatırımlar olmalıdır. Çünkü erken Osmanlı kültürünün dünyada başka bir muadili yoktur. Çekirge 1. Murat Camiinden başlayıp, Muradiye, Tophane, Heykel, Yeşil ve Emirsultana giden bölgede çok önemli tarihi ve turistik Osmanlı yapılarımız vardır. Bu bölge tarihi şehir olarak adlandırılıp planlanmalıdır.

Alt strateji olarak ise aşağıdakilerin pazarlanması. Bu turizm değerlerimizin Dünyada başka muadilleri vardır.

- A. Kayak Merkezi Uludağ
- B. İnanç Turizmi İznik
- C. Gölyazı
- D. Tirilye
- E. Mudanya
- F. Bursa Kebabı, Bursa İnciri Gibi Gastronomi Turizmi Ürünlerimiz
- G. Kaplıcalar
- H. Kongre Turizmi, Sağlık Turizmi

ALTYAPI YATIRIMLARI

Büyük Bursa müzesinin yapılması (1.kat Bursa Arkeolojisi, 2.kat Osmanlı Dönemi Bursa, 3.kat Cumhuriyet Dönemi Bursa ve 4.kat Yiyecek içecek alanları ve hediyelik eşyalar)

Sıcak su bölgesi turizm vadisinin yapılması, Golf sahası, Turizm fakültesi, Hanlar bölgesinin açılması, Sanayi ve çevre denetimi, Çağrı merkezi, Fuar alanı, Turizm fakültesi, Disneyland benzeri tematik eğlence parkı, Yat limanının yapılması. Master plan çerçevesinde bu alanların yerleri belirlenmelidir.

BURSA MASTER PLANINDA YER ALMASI GEREKEN TURİZM ALANLARI İLGİLİ ÖNERİLER

Bursa geleceğe yönelik olarak planlanmalıdır. Bu uzun vadeli planda turizm açısından aşağıdaki alt yapı hizmetlerinin yerleri belirlenmelidir.

1. Yat Limanı Yeri (Trilye, Kumyaka, Kurşunlu gibi bir beldede olabilir.)
2. Cruise Limanı Yeri (Gemlik veya Mudanya, İznik açısından Gemlik daha uygun)
3. Disneyland benzeri tematik eğlence alanı
4. Golf Turizmi Alanı (800 Dönüm)
5. Sportif Faaliyetler için olimpiyat köyü
6. Berlin, Frankfurt fuar alanları büyüklüğüne bir fuar alanı
7. Şehrin merkezinde, Kültürpark çevresinde 10 dönüm bir araziye kapsayacak şekilde büyük kent müzesi
8. Zümrüt evler teleferik istasyonundan dağın eteğinden İnegöl'e doğru giden bir teleferik yolu (Değirmenlikızık, Kaplıkaya, Fidyekızık, Balaban, Cumalıkızık, Derekızık, Babasultan)
9. Tematik restoranlardan oluşan, bir yiyecek içecek vadisi.
10. Tabakhaneler bölgesinin tamamına termal ve turizm alanı.
11. Şehrin batısında bir havalimanı yeri
12. İstanbul'a hızlı tren yolu
 - a. Bursa iş dünyasının ve turizminin her zaman İstanbul havalimanlarına ihtiyacı olacaktır. İstanbul havalimanları uluslararası 300'ün üzerinde şehre direk uçuşa sahi bir dağıtım noktasıdır. Bu nedenle İstanbul'a direk bir hızlı tren hattına ihtiyacı vardır. Bu hat Gemlik-Orhangazi-Yalova-Sabiha Gökçen ve İstanbul havalimanı şeklinde olabilir. Marmaray projesi gibi deniz altından da gidebilir. Otobanın yanından bir yol ayrılabilir. Bursadan Bileceğe, oradan İstanbul'a bir bağlantı

pratikte mümkün değildir. Çünkü Eskişehir-Konya hattı mevcut halde biyel yetersiz kalmaktadır. 3 milyonluk bir nüfusu kaldırmayacağı gibi, önce doğuya gidip, sonra batıya gitmek ve aktarma yapmak mümkün değildir.

13. Mustafa Kemalpaşa, İznik,, Yenişehir, Gemlik, Orhangazi gibi ilçelere hızlı tren yolu yeri mutlaka olmalıdır. Mümkünse dağ ilçelerinede.

- a. Kentteki yapı ve fabrika yoğunluğunu ilçelere kaydırmalıyız. Bunun tek yolu Almanyadaki gibi banllyo trenlerdir. Aksi takdirde ilçedeki birisi merkezde iş bulduğunda evini merkeze taşımakta, merkezdeki trafik ve yapı yoğunluğu turizmi ve şehirciliği olumsuz etkilemektedir. Turizmin ana ürünü şehir estetiği ve güzelliğidir.

aktif kullanılmaması gibi sorunları bulunmaktadıdır. Çözüm ise alan başkanlığın yönetiminde gerçekleştirilebilir.

SONUÇ

Bursa'yı turizme göre planlamak, bursa halkı için de yaşanabilir bir bursa planlamaktır. Bunun içinde kamu yöneticilerinin turizme çok daha fazla zaman ayırması ve yatırım yapması gerekmektedir.

ULAŞIM

Havalimanlarına Bursa'da hızlı trenin entegrasyonunun sağlanması. Balıkesir ve Çanakkale destinasyonlarına da entegrasyonun sağlanması.

Yenişehir havalimanına çevre illere ve ilçelere minibüs seferleri, örneğin Pegasus akmiş seyahat örneği.

Bursa merkezli bir havayolu kurulması

Doğru zamanda doğru yerlere seferlerin konulması Bursa'nın havalimanı ulaşımı açısından önemlidir.

ETKİNLİKLER

Gastronomi, Osmanlı, tekstil ve araç festivali gibi güçlü olduğumuz yönlerde festival ve etkinliklerin turizmin boş olduğu aylarda planlamalıyız.

Tek elden yönetim çok önemli. Turizm alan başkanlıklarının bütçesi, ekibi ve kamu ve özel sektör başkanlarının yer aldığı bir meclisi ve yönetim kurulu olmalı örneğin Bursa Turizm Platformu gibi, karar mekanizması turizm platformu, turizm tanıtma birliği bütçe takip, turizm tanıtma birliği ekibi ise geçmiş bilgi birikimini geleceğe taşımaktadır.

Uludağ turizmimizin otopark, günübirlikçiler, yetki karmaşası, altyapı yatırımları ve 4 mevsim

BURSA' NIN YENİ TURİZM VİZYONU

Murat SARAÇOĞLU

TÜRSAB Güney Marmara Başkanı

Bursa'nın yeni turizm vizyonunu oluştururken hali hazırda sahip olduğu doğal ve kültürel değerleri, değişen dünya'nın yeni beklenti ve ilgi alanlarına göre gözden geçirmemiz gerekiyor. Bunun için en güçlü olduğu alanlardan başlık oluşturarak "Yeşil Bursa Stratejileri" eksenini ortaya çıkarmalıyız.

Benim önerim stratejimizi besleyecek üç kaynak belirlemek:

- YEŞİL HİSSET – Sense Green
- YEŞİL YAŞA – Live Green
- YEŞİL BÜYÜ – Grow Green

Bu bağlamda; Yapılacak mikro ve makro projelerden bazılarını aşağıda görüşlerinize sunuyorum.

- Önümüzdeki yıllarda kendine koyduğu hedeflerde, dünyanın her kültür ve coğrafyasından misafir ağırlamaya hazırlanan kentimizin köklerinden güç alarak altyapılarını sağlamlaştırmaya, hizmet kalitesini arttırmaya ve hikâyesini oluşturmaya ihtiyacı vardır.
- Yeni turizm anlayışının merkezden başlayarak kasaba ve köylere doğru yayılması gerekmektedir.
- Sıcak su bölgesi ve etrafının doğru projeler ile termal turistik bir alan olarak tasarlanması, bağlantıda olduğu Kültür Park, Muradiye, Hisar, Heykel ve Yeşil'e doğru uzanan hattın

güçlü bir halkası haline gelmesini sağlayacaktır.

- Turist için kolay ulaşılabilirlik ve orijinallik tartışmasız en önemli çekim konularıdır. Kendini merkezde bulan misafirimiz öncelikle bir turizm şehrinde olduğunu hissetmelidir. Bunun için yayalaştırılmış tarihi sokaklar, bu sokaklarda yaşanmış hikâyeler ve tarihi olayların modern tabelalar halinde bir rota üzerinde kendisine sunulması deneyimini üst seviyelere çıkarır.
- Renklerde, logolarda, harita görsellerinde sağlanan bütünsellik sadece şehir merkezinde değil Karacabey'den, İnegöl'e Keles'ten Harmancık'a gezen turist hafızasına Bursa adını daha sağlam şekilde işler.
- Turist gastronomi konularında yine marka işaretleri alınmış yöresel Bursa lezzetlerine her yerde kolaylıkla ulaşabilmeli ve hazırlık-pişirme yöntemleri hakkında bilgi sahibi olabilmelidir.
- Hikâye ve tarih ne kadar çekici olursa olsun otopark, tuvalet, dinlenme alanları, bisiklet kiralama ve park alanları, engelliler için düzenlemeler, rotalar üzerindeki tabelalar ve benzeri konularda altyapının %100 kusursuz işlemesi sadece bunun için özel birim oluşturulması gerekmektedir.

- Rehberler turizmin vazgeçilmez bir unsurudur. Bursa gibi benzersiz ve çok katmanlı bir tarihi olan şehrin rehberlerinin de özellikle kent hakkında iyi eğitilmiş, diksiyon ve dış görünüş bakımından da özenli olması gerekir. Bu konuda Bursa rehberi denilen özel bir kategoride eğitim ve sertifikalandırma yapılabilir.
- Şehir tarihçileri, araştırmacı yazarlar, akademisyenler, arkeologlar tarafından tarihi olaylar bir puzzle gibi bir araya getirilmelidir. Kronolojik önemli olaylar ve şahsiyetler kulliyatının hazırlanması ve kolay ulaşılabilir olması anlatacağımız hikâyelerin çeşitliliği ve gerçekçiliği açısından çok önemlidir.
- Uluslararası turizm piyasası için kaliteli, rekabetçi yeteneği olan Bursa'ya özgü **turistik ürünler** oluşturarak turizmin ekonominin kârlı alanlarından birine dönüştürülmesi marka stratejimiz ve yerel kalkınma için fark yaratacaktır.
- Kültürel, tarihsel ve doğal rekreasyon kaynaklarını rasyonel şekilde kullanmak ve korumak, özellikle UNESCO tarihi miras alanlarının yurt dışı tanıtım ve pazarlamasına ağırlık verilmesi daha eğitimli ve gelir düzeyi yüksek turisti kentimize çeker.
- Turizm alanında devlet ve özel sektör ilişkilerinin etkinliğini arttırmak, bu doğrultuda turizm platformunun yasal zemine oturtulmasını sağlamak yapılan planların işleyişini hızlandıracak, gerekli denetim mekanizmalarını oluşturacaktır.
- Turizm alanında küçük ve orta işletmeleri geliştirmek ve desteklemek girişimcilerin ve esnafın iş geliştirme ve sektör içinde kalma hevesini arttıracak ve verilen hizmetin kalitesinde sürekliliği olan bir yükselme ivmesi sağlayacaktır.

SANAYİ , TARIM , TURİZMLE GELİŞEN BURSA MOTTOSU ALTINDA

- Bursa'ya iş seyahatleri için gelen yabancı sanayici ve iş insanlarının aileleriyle birlikte kentimize gelmesini özendirmek, bir veya iki gün turistik seyahat etmeleri için algı oluşturma-

mak, bunun için paket programlar hazırlayıp cezbedici farklı rotalar oluşturmak,

- Dağ ilçelerinden başlayarak organik tarım, eko turizm, hasat turizmi, kırsal kalkınma amaçlı kadın kooperatiflerinin gastronomi turizmi başlığı altında desteklenmesi tarım-turizm entegrasyonunu olumlu şekilde etkileyecektir.
- Dizi film ve sinema sektörünün kente taşınmasını sağlamak bu vesile ile doğal film platolarına sahip Bursa'ya daha fazla turistin gelmesine neden olacaktır.
- Kültür ve sanatı kentte öne çıkartıp görsel showları artırmak, turistlerin ilgi ve katılımını artıracak etkinliklere dönüştürmek Bursa deneyimlerini çeşitlendirip zenginleştirecektir.
- Geleceği iyi projekte edip turizm master planları oluşturup eylem planlarını gerçekleştirmeliyiz.
- Turizm meslek liseleri, yüksekokullar ve üniversitelerde okuyan gençlerin yetiştirilmeleri ve iş içinde eğitimleri konusunda sektör temsilcilerinin etkin rol almasını sağlayarak hizmet sektörü için olmazsa olmaz kalifiye yerel çalışan kadroları oluşturmamız.
- Halkın her kesiminin turizme olan bakış açısını pozitif çevirmek için çeşitli çalışmalar yapmak ve TÜRİSAB Güney Marmara yönetiminde olan **"herkes kendi şehrinin turisti olsun"** projesini desteklenmesi farkındalığı ve şehrimize sahip çıkma duygusunu arttıracaktır.
- Çevre sorunlarına karşı duyarlı bir toplum bilinci oluşturmak, çevre ve turizm başlığına algıyı güçlü tutmak yeşil bir şehir olarak en önemli sorumluluğumuz olmalıdır.
- Bursa 'ya uluslararası ve ulusal kongrelerin getirilmesini sağlamak , devlet nezdinde gerçekleşen büyük organizasyon ve davetlere ev sahipliği yapmak 12 ay boyunca sürecek iş döngüsü sağlayacaktır.
- Uludağ'ı mevcut koşullarını daha iyi hale getirip 4 mevsim turizm yapılmasını sağlayarak ekonomik değerini yükseltmeliyiz.

- Kaliteli turist, kaliteli turizm algısını güçlendirmeli ve sektörel kaliteyi de bu yönde artırmalıyız.
- Bursa'yı Arap Kenti algısından kurtarıp farklı uluslararası pazarlara açarak şehrimizi bir Dünya Turizm Şehri konumuna taşımamız.
- Bu ana başlıklar kendi alt başlıklarını oluşturarak yaratmaya çalıştığımız turizm eksenini daha güçlü ve sürdürülebilir kılacaktır.
- Yeşil Bursa ekseninde; **YEŞİL HİSSET, YEŞİL YAŞA, YEŞİL BÜYÜ** mottosuyla gelişim ve kalitenin gerçekleşeceğini düşünüyorum.

Saygılarımla

BURSA TURİZM ÖNERİLERİMİZ

Ersin YAZICI

GÜMTOB

Yönetim Kurulu Adına Başkan

Bursa, yurt dışından gelen turist potansiyelinin, küçük bir bölümünü almaktadır. İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, Büyükşehir Belediyesi ve ilçe belediyelerimizin turizm adına yapılan önemli çalışmaları var. Kültür ve Turizm Bakanlığı'mızın Bursa'ya önem vermesi ile birlikte Bursa turizminin aldığı pay hızlı bir şekilde artacaktır.

Bursa Türkiye'nin nüfus olarak 4. büyük kenti, sanayi ve ekonomi olarak 2. büyük kent.

Bursa; arkeolojik verilerin, bilimin ışığında değerlendirilmesi neticesinde 8.500 yıllık bir tarih ile takvimlendirilmekte. Antik çağ, Bithinya, Roma, Doğu Roma (Bizans), İznik'le Selçuklu, Osmanlı ve Türkiye Cumhuriyeti ile devam etmekte. Osmanlı İmparatorluğu'nu kuran ve 154 yıllık ilk Başkenti olan bir şehir.

624 yıl süren Osmanlı İmparatorluğu'nun kurucusu Osmangazi ve Orhangazi'nin yani sıra ilk 6 padişahın türbelerinin de bulunduğu, erken Osmanlı eserlerinin önemli izleri olduğu bir kenttir. Bu özelliği ile eşsizdir ve UNESCO Dünya Kültür Miras listesine girmiştir.

Özellikle Uludağ gibi ülkemizin ilk kayak merkezi sahibi olması, 135 km sahil şeridinde sahip. İznik Hristiyanların kutsal hac merkezlerinden biri, I. ve VII. Konsülün toplandığı tarihi bir ilçesine sahip.

Bursa, gastronomi turizmindeki değerleri, doğası ile turizm potansiyeli olarak eşsiz bir kentimiz. Son yıllardaki ulaşım, kongre merkezi ve konak-

lama yatırımlarıyla da, turizm alt yapısını önemli ölçüde tamamlamıştır. Ayrıca İstanbul, Ankara ve İzmir gibi üç büyük şehrimizin orta noktasında yer alan ulaşımı kolay bir şehirdir.

Doğal güzelliklere sahip Karacabey, Yıldırım, Osmangazi, Nilüfer, Mustafakemalpaşa ilçelerimizde bulunan kıymetli turizm noktalarındaki eksikler ilçe belediyelerle birlikte ele alınmalı ve turizme hazır hale getirilmeli.

Yukarıda belirttiğimiz tüm bu tarihi ve kültürel zenginlikleri, turizm için tüm altyapı ve üst yapı zenginliklerini tamamlayıp hedef pazarları belirleyerek TGA-Turizm Geliştirme Ajansı yardımı ile belirlenen ülkelerde tanıtım atağının ve çalışmalarının yapılması, Bursa'nın mevcut doluluğunun artırılması öncelikli hedefimiz olmalı.

BURSA TURİZMİ İÇİN YAPILMASI GEREKENLER

Ersin YAZICI

GÜMTOB

Yönetim Kurulu Adına Başkan

ULUDAĞ ve KIŞ TURİZMİ

1. Uludağ'ın gerçek sorunu olan altyapı ve çağdaş mekansal tasarımların oluşturulması süreci acil başlatılmalıdır. (Spor ve rekreasyon alanları)
2. Öncelikle yapılacak planın koruma kullanma dengesinin mevcut hukuki çerçeve dikkate alınarak kesin çizgilerle belirlenmesi gerekir.
3. Yetki karmaşasından uzak, sorunlara anında çözüm bulan ve denetimini sağlayacak tek otoritenin Uludağ'da söz sahibi olması gerekmektedir.

Uludağ'da Milli Parklar bölgesinin sadece yüzde 1,5'lük bölümünde yer alan OTELLER BÖLGESİ'NİN TURİZM BAKANLIĞI'NA geçişi gerçekleşti. Bundan sonra Türkiye'de rol model olacak Uludağ Alan Başkanlığı'nın kurulması hedefimiz olmalı.

İZNİK

Asyafya'nın tapu sahibi, Kültür ve Turizm Bakanlığı – Vakıflar Genel Müdürlüğü'nce yeniden projelendirilip, aslına uygun restorasyonunun yaptırılarak 1331 de Orhangazi tarafından feth edildiğinden sonra özelliği ve mimarisi bozulmadan Kible tespiti yaptırarak mihrap eklettiği uygulaması dikkate alınıp Hristiyanlar için Hac merkezi özelliği de değerlendirilerek yeniden ele alıp turizme kazandırılması gerekmektedir.

I. Konsülün toplandığı senato sarayının sembolik olarak inşa edilmesi son derece önemlidir.

Roma tiyatrosunun şu anda yapılmakta olan kazı ve çevre temizliği çalışmalarının hızlandırılıp, tarihi kültür merkezi olarak hayata geçirilmek üzere restorasyonunun gerçekleştirilmesi İznik için çok önemlidir.

İznik surlarının, Dikilitaş'ın ve diğer arkeolojik eserlerin, korunması, restorasyonu ve çevre düzenlemesinin yapılarak yaşatılması, bu bölgenin özellikle Avrupalı turistler için bir çekim merkezi olacağı kesindir.

İznik'te konaklama yatırımı yeterli değildir. Otel yatırım teşviki verilebilir.

KONAKLAMA SEKTÖRÜ

Turizm işletmesi belgeli tesislerde su tarifeleri işyeri tarifelerine göre fiyatlandırma yapılmakta dolayısıyla işletmelere gelen su faturaları iki katından daha fazla artış göstermektedir. 2634 sayılı Kanunun 16.maddesinin getirdiği hakkın genişletilerek, su ve elektrik ücretinin en düşük tarifieden uygulanmasının sağlanması en büyük arzumuz.

Artan elektrik enerjisi maliyetleri konaklama sektörü üzerinde çok önemli bir yük üretmektedir.

2009 yılında uygulamadan kalkan 2634 sayılı Turizm Teşvik Kanunu 16. maddesine göre Turizm Bakanlığına bağlı tesisler o bölgenin en düşük elektrik, doğalgaz ve su ücretini öder olarak belirtilmekteydi.

Turizm sektörünün sürdürülebilir büyümesi ve katma değer gücünün devamı için, önemli giderlerimizden biri olan elektrik enerji maliyetlerimizin rekabetçi olması çok önemlidir. Mevcut durumda, turistik konaklama tesislerinin tabi olduğu ticarethane tarifi, sanayi elektrik tarifesinden daha pahalıdır.

Bu nedenle sanayii kuruluşlarına uygulanan 'sanayii elektrik tarifesinin', bacasız sanayi olarak adlandırılan, ülkemizin önemli döviz ve istihdam kaynağı Kültür ve Turizm Bakanlığı'mıza bağlı tesislerimize de uygulanması çok büyük önem arz etmekte.

Ülkemizde ve Bursa'da kayıt dışı gelir sağlayan (günlük kiralık konutlar) konaklama yerlerinin denetiminin düzenli olarak yapılması. Oteller haksız rekabet ile karşı karşıya kalmakta.

Bursa'da çocuklara yönelik eğlence ve aktivite yerlerinin planlanması gerek.

Bursa'da geceleme artırmanın en önemli başlığı olduğunu düşünüyoruz. Çocuklu aileler Bursa'yı tercih etmeleri ve geceleme sayılarında artışa sebep olacaktır.

Eskişehir örneğinde olduğu gibi ..

Bursa'ya yurt dışından gelen turist sayısının önemli ölçüde artması için, kültür turizmüne önem verilmeli

Kültür turizminde ise en güçlü yanımız UNESCO Dünya Miras listesine giren; Osmanlı İmparatorluğu'nun doğuşu, Sultan Külliyesi, Tarihi Çarşılar ve Hanlar Bölgesi, Erken Osmanlı Eserleri ve Cumalıkızık'tır. Kültür ve Turizm Bakanlığımızın, TGA-Turizm Geliştirme Ajansı'nın Bursa'yı, daha fazla tanıtmayı, fuarlarda, sosyal medya kanallarında ve tüm tanıtım araçlarında ön plana çıkarması gerekmektedir.

YATIRIMLAR / TURİZM ALANI TAHSİSLERİ

Cumhurbaşkanımızın Bursa mitinginde belirttiği; "Birçok şehrimize tematik müzeler kazandıracız, bunlardan birisi de Bursa'ya. Bursa'ya bir Türk İslam eserleri müzesi kazandıracız." ifadesinde belirttiği büyük bir Müzenin hayata geçirilmesi bir turizmcileri oldukça heyecanlandırmıştır. Öneri:

Bu müze için en doğru yer Kültür parkın doğu kısmındaki yıkılması planlanan eski kapalı spor salonu ve lisenin olduğu alandır. Şehrimizin büyük bir çekim merkezi olan müzeye ihtiyacı vardır.

2. Mustafakemalpaşa - Tümbüldek Termal Turizm Merkezi Projesi, Turizm bakanlığınca turizm teşvik alanı ilan edildi. Bursa-İzmir otobanının açılması ile İstanbul'a 1,5 saat mesafede olan bu alan, Bursa'ya tekrar termal turizm hüviyeti kazandıracaktır. Buradaki turizm yatırımlarına teşvik verilmelidir. Yatırımcılar yönlendirilmelidir.

KONGRE TURİZMİ DESTEKLENMELİ

Bursa'da uluslararası kongre yapılması uzun soluklu görünüyor. Bu sebeple Ankara'da, İstanbul'da yapılan kamu kurum kuruluşlarının kongrelerin Bursa'da yapılmasının sağlanması gerekmektedir.

ÇARŞI MÜZESİNİN KURULMASI

Gezi güzergâhında olacağı için yoğun ilgi çekecek ve ziyareti kolay olacaktır.

Bursa Turizm'ini hep birlikte geliştirmek ve tanıtmak dileğiyle...

İZNİK 2025

(Birinci Ökümenik Konsil'in 1700'üncü yılının önemi)

M. İbrahim HIZALAN

Emekli Öğretim Üyesi (Uludağ Üniversitesi)

Tıp Doktoru (NovoMed KBB Merkezi)

Turist Rehberi (BURO)

ÖZET

- Malum olduğu üzere 2025 yılı İznik Birinci Konsilinin (MS 325) 1700.yılına denk düşmektedir. Bu Konsil Hristiyan dünyasında toplanan 30 kadar konsilin ilki ve en önemlisidir. Ayrıca, Hristiyan dünyasında mevcut tüm kiliselerin ve görüşlerin katıldığı ilk ve tek, dolayısıyla gerçek Ökümenik tek konsildir.
- İznik konsili ile teslis tanımlanır ve Oğul ile Baba'nın aynı özden olduğu (homousios), aralarında tanrısal derecelendirme farkı yapılamayacağı, Oğul'un Baba'dan aşağı konumlandırılmayacağı karar altına alınır.
- Bu toplantı Hristiyanların ortak bir amentünün ortaya konulduğu ilk ökümenik konsensüs olması bakımından da önemlidir. Bugün Mesih'e inanan mezheplerinin hemen hemen hepsince kabul edilen ve her Pazar günü kiliselerde okunan inanç bildirgesi MS 325'te İznik'teki konsilde kabul edilmiştir.
- Değişik mezhepler arasında uygulama farkları bulunan Paskalya bayramının tarih sorunsalı da bu konsilde çözülmüştür.
- Yine, Hristiyan din adamları hiyerarşisi, ruhban sınıfı atama standartları, tekrar dine dönmek için gereken şartlar, yeniden vaftiz ve görev verilme şartları, ayakta ibadet ve diyakonların statüleri gibi önemli konularda da bu Konsilde kabul edilen kanonlarla Hristiyan uygulama birlikteliği sağlanır.

- Bir diğer önemli bir konu da Kilise Hukuku kavramının, Konstantin'in, İznik Konsili sonrasında Hristiyanlar arası davalara bakmak üzere piskoposlara yetki veren bir kanun çıkarması ile başladığı kabul edilmesidir.
- Dünya'da bugün mevcut 2,5 milyar Hristiyan olduğu düşünülürse, tanıtımı erken planlanmış ve iyi yapılmış İznik Birinci Konsilinin 1700.yılına kutlamalarının Türk ve Bursa Turizmi için çok etkin bir kaynak oluşturabileceğini düşünebiliriz.

GİRİŞ

- İznik, günümüz Hristiyanlığının temellerinin atıldığı iki 'evrensel' toplantıya ev sahipliği yapmış olması ve Anadolu'da Türklerin ilk başkenti olması özelliği ile ayrı bir önem taşımaktadır.
- Bunlardan, MS 325'de toplanan İznik Birinci Konsili, döneminin bütün Hristiyan inanç gruplarının çağırıldığı ve katıldığı ilk toplantı olup bugünkü Hristiyanlığa ışık tutan ve bugün uygulanan kurallarının en önemlilerinin kararlarının alındığı, Hristiyanlık tarihinin ilk ve en önemli Ökümenik Konsilidir.
- 2025'de 1700. yılını idrak edeceğimiz İznik Birinci Konsili'nin Hristiyan dünyasındaki bu çok özel yeri göz önüne alındığında Bursa ve Ülkemiz Turizmi için kaçırılmaması gereken bir fırsat ortaya çıkmaktadır.

BULGULAR

- İznik Konsili öncesi Hristiyanlık
- Hristiyanlığın tarihi açısından bakacak olursak Pagan inançların yerleşik olduğu Roma İmparatorluğu, ilkin köleler sınıfı arasında benimsenen, sonrasında ise her sınıftan insana ulaşan tek tanrılı Hristiyanlık inancını tehdit olarak algılamaya başlar. Bu nedenle, 1. yüzyılın sonlarına doğru (İmparator Neron'un MS 54-68 arasındaki saltanatı sırasında) Hristiyan olan askerler ordu- dan atılmaya, sonrasında büyük kovuşturmalara bazen ise katliamlara kadar varan sistematik temizliğe başlanır. İmparator Trajan (MS 98-117) ve Hadrian (MS 117-138) dönemlerinde büyük katliamlar gerçekleşir ve nihayet İmparator Decius (MS 249-251) ve özellikle de İmparator Diocletianus (MS 284-305) dönemlerinde Hristiyanlık kökten yasaklanır, kiliseler kapatılır, tüm piskopos ve rahipler tutuklanır.
- Diocletianus'un ardından yerine geçen İmparator Galerius (MS 305-311) Hristiyanlığın, uygulanan bu şiddet karşısında daha fazla yayıldığını ve baskıcı tedbirlerin etkili olmadığını fark ederek, sürekli çatışmaların kaynağını ortadan kaldırmak amacıyla, Hristiyanlara devlet yönetiminde görev vermeden, sadece ibadetlerini özgürce yerine getirebilmeleri için, başkent İzmit'ten 30 Nisan 311'de, tarihin ilk hoşgörü fermanını yayınlar: "Nicomedia Hoşgörü Fermanı".
- Bundan iki yıl kadar sonra da İmparator I. Konstantin, İmparator Diocletian'ın başlattığı tetraşi yönetimi içerisinde beraber taht ortağı olduğu İmparator Licinius ile MS 313 yılında "Milano Hoşgörü Fermanı"nı yayınlar ve Hristiyanlığa ve tüm inançlara özgürlük tanır. Bu fermanla bugünkü laiklik anlayışının da temeli atılmış olur.
- 'Pax Romana' ve Ökümenik Konsiller
- İmparator Konstantin ile taht ortağı Licianus arasında bitmeyen savaşlar sonunda Konstantin'in MS 324'de Üsküdar civarında Hrysopolis savaşında Lucianus'u son defa yenip tahtını garantiye alması, imparatorluğunu 'Pax Romana' kavramı kapsamında barış ve huzura taşıyabilmesi için bir fırsat ve hattâ gereklilik oluşturur. Bu barışı, dinî açıdan da bütünleştirmek, Hristiyanları da

kapsayabilmek ve onları siyasi kontrolü altına alabilmek için "Ökümenik Konsil" çağrısında bulunur. Bu girişim aslında, "iki kılıç kuramı" çerçevesinde devletin gücünü kilisenin gücü üzerine çıkarma girişimidir denebilir.

- Ökümenik Konsil toplantısının amacı imparatorlukta değişik Hristiyan inanç grupları arasındaki farklılıkları ortadan kaldırmak için bir uzlaşma ve beraberlik ortamı yaratmak ve imparatorluğun kiliseler üzerindeki kapsayıcılığını oluşturmaktır.
- Konsil; toplama veya toplanma anlamına gelen Latince "concilium" kelimesinden türemiştir ve bugünkü Katolik Kilisesi'nde de düzenli olarak sürdürülen piskoposlar toplantısına verilen isimdir.
- Ökümenik ise; Grekçe "oikoumene" ve geç Latince "oecumenicus" (genel, universal) kelimesinden türemiş ve "ilgili coğrafyayı" ("oturulmuş dünya") = bir dönem Yunan, bir dönem Roma, bugün Hristiyan dünyası kapsadığını işaret eden ve kilise için özdeşleşmiş bir tanımlamadır.
- Günümüzde bu kavramla, birbirinden tarihsel, doktrinsel ve uygulama açısından ayrılan Hristiyan mezhepleri ve Hristiyan kiliselerinin bir araya gelme ve bir arada yönetilme çabaları kastedilir.
- Erken Hristiyanlıkta inanç ayrışmaları
- Aslında, MS 200'lerden MS 4.yy'a kadar, çoğu Anadolu'da olmak üzere, değişik Hristiyan inanç farklılıkları ortaya çıkmıştır. Bunların başlıcaları Gregoryenlik, Süryanilik, Nesturilik, Ariusculuk, Pavlakyancılık olarak tanımlanabilir. Bu mezhepsel bölünmeler temelde iki şehire dayanır: İskenderiye ve Antakya.
- Bunlardan İskenderiye Ekolü monofizit görüşü benimsemiştir. Bu inanışa göre İsa'nın tanrısal ve insansal iki tabiatı (natura'sı) birleşmiş ve "tek natura"ya (mono-fizit) yani "tanrısal natura"ya dönüşmüştür. Onu doğuran Meryem de "Theotokos" (Tanrı doğuran) dur.
- Antakya Ekolünün benimsediği diyo-fizit görüşüne göre ise İsa'ya 30 yaşındayken Kelâm'ın (Logos) indiği, o zamana kadar Meryem'den doğan İsa'nın saf ve günahsız bir "insan" olduğu, Tanrılık vasfının ancak Kelâm geldikten sonra meydana geldiği ve ancak o zamandan sonra

"hem insan hem de tanrı naturaları"nın her ikisini de taşıdığı (diyo-fizit), Meryem'in Tanrı anası değil, insan anası "Antropotokos" (insan doğuran) olduğu kabul edilir.

- Bu ekollerin içinde de fikir ayrılıkları vardır. En önemlisi de, her ikisi de İskenderiye ekolünden olan iki teolog, Athanasius ve Arius arasındaki İsa'nın tanrısal yanı üzerindeki görüş ayrılığıdır.
- Athanasius'a göre İsa sonradan yaratılmamış, ezelden beri var olan Tanrı Baba ile "aynı öz"-dendir (homo-ousios). Arius'un öğretisine göre ise İsa, dünya'nın kuruluşundan önce Tanrı tarafından yaratılmıştır ve aynı öz'den değil ama "benzer öz"dendir (homo-i-ousios).
- Tanrı Kelâmı (Logos) açısından da Athanasius'a göre İsa'da beden alan Kelâm, yani Tanrı Sözü, ezeliydi, yaratılmamıştı ve baştan beri Tanrıyla birlikte idi. Buna karşın Arius'a göre Tanrı Kelâmı ezeli değildi ve tanrı tarafından, evren yaratılmadan önce ama zaman içinde yaratılmıştı.
- Hristiyan dünyasının ilk büyük uzlaşma toplantısı: İznik Birinci Konsili
- Bu tartışmalar Kilise'de uyuşmazlıklara neden olduğundan, hangi ifadenin gerçeğe daha yakın olduğuna karar vermek ve ortak bir düşünce oluşturmak için Konstantin Hristiyan dünyasının ilk büyük konsili olan İznik Konsili'ni toplar.
- Konsil toplantısının MS 325 yılında, yerinin İznik gölü kıyısında olduğu tahmin edilen İmparatorluk Yazlık Sarayında gerçekleştiği düşünülmektedir.
- I. Konstantin'in bu konsili çağırmasındaki amacı Hristiyan tebaanın fikir ayrılıklarının ortadan kaldırılması ve dinî uzlaşının imparatorluğun yönetim ve gözetiminde sağlanmasıydı. Bu sebeple tüm coğrafyalardan 300 civarında piskopos ve delegasyonları İznik'e davet edilir.
- Bir başka kaynağa göre de İmparator Konstantin 1000'i Yunan bölgesinden, 800'ü de Latin bölgesinden olmak üzere 1800 piskopos mektupla davet etmiştir. Her piskoposun yanında 2 rahip ve 3 diyakon getirebilecekleri de duyurulmuştur. Bu hesaba göre katipler, bazı filozoflar, yol ve lojistik görevlileri ile beraber, bu toplantı için 2000 kişi yolculuk etmiş olabilir.

İmparator katılımcılardan 300'ünün yol, yiyecek ve konaklama masraflarını karşılamıştır.

- İznik Birinci Konsilinin gündemi
- 325 yılının 20 Mayıs'ından 19 Temmuz'a kadar sürecek olan Konsil'in gündemi aşağıdaki şekilde belirlenmiştir:
- "Aynı Öz" – "Benzer Öz" tartışması (Arius meselesi): En önemli konu olan fikir ayrılığının giderilmesi konusu 20 Mayıs – 19 Haziran arasında bir ay sürmüştür.
- Arius'a karşılık Athanasius, "aynı öz'den" (homo-ousios) kelimesini vurgulayarak Baba-Oğul ilişkisinin bölünemez bir bağ ile bağlı olduğunu savunur. Arius'un fikirlerine göre İsa'nın insanlığın kurtuluşu için çarmıha gerilmesinin ve Baba-Oğul-Kutsal Ruh adına yapılan vaftizlerin bir anlamının kalmayacağını belirterek Tanrı'yı Baba ve Oğul olmak üzere ikiye böldüğü için Arius'u "çok tanrıcılık"la suçlar ve sonucunda yandaşları ile birlikte Arius'a aforoz kararı çıkarır.
- Bu kararla İznik Konsilinde teslis tanımlanır ve Oğul ile Baba'nın aynı özden olduğu, aralarında tanrısal derecelendirme farkı yapılamayacağı, Oğul'un Baba'dan aşağı konumlandırılmayacağı karar altına alınır.
- Paskalya bayram tarihinin belirlenmesi
- Arius meselesi bu şekilde sonlandıktan sonra konsil'in ikinci gündem maddesi olan Paskalya bayramının tarih sorunsalı "Paskalya baharın başlangıcında ve Yahudi Fısıh bayramından sonraki ilk Pazar günü kutlanılacaktır. Yahudi ve Roma takvimi arasındaki oluşan farklılıktan dolayı Paskalyanın tarihini her yıl İskenderiye Patriği hesaplayacak ve bunu Roma Patriğine erkenden bildirecektir. Roma Patrikhanesi de bunu her yıl bütün dünyaya duyurmakla yükümlü olacaktır" şeklinde bir karar ile çözüme kavuşturulur.
- Baskı nedeniyle dinden dönenlerin tekrar kiliseye kabul edilme konusu:
- "İşkence gören Hristiyanların tıpkı İsa Mesih gibi şehit olmayı göze almaları, ölümü bile isteyerek kucaklamaları ve her ne olursa olsun imanlarından asla vazgeçmemiş olmaları gerekirdi" şeklinde karar alınır.

- Kilise disiplini ve litürjisi: Bununla ilgili 20 kanon kabul edilir. Bu kanonlar organizasyon ve din adamları hiyerarşisi, ruhban sınıfı atama standartları, tekrar dine dönmek için gereken şartlar, yeniden vaftiz ve görev verilme şartları, ayakta ibadet ve diyakonların statüleri gibi önemli konuları içermektedir.
- Konsilin bitiş tarihi İmparator Konstantin'in 20. tahta çıkış yıl dönümüne denk düşürülmüş ve 19 Temmuz 325 yılında ziyafet kutlaması yapılarak son bulmuştur.

SONUÇ

- İznik Birinci Konsilinin Sonuçları
- Bu toplantı Hristiyanların teolojik fikir ayrılıklarının giderildiği, ortak bir amentünün ortaya konulduğu ilk ekümenik konsensüs olması bakımından önemlidir.
- Uzun tartışmalardan sonra, Konsil, İsa'nın Tanrı'yla aynı öze sahip olduğu görüşünü benimsemiş ve Konsilin sonunda İsa'nın Tanrı olduğu ortak bir bildirgeyle kabul edilmiştir.
- Bugün Mesih'e inanan mezheplerinin hemen hepsince kabul edilen ve her Pazar günü kiliselerde okunan inanç bildirgesi (Credo) (=Amentü) MS 325'te İznik'teki Konsilde kabul edilmiştir:
- "Her şeye gücü yeten, görülen ve görülmeyen, bütün şeylerin Yaradanı olan bir tek Baba Tanrı'ya inanıyoruz; bir tek Rab İsa Mesih'e inanıyoruz: Tanrı'nın Oğlu, Baba'dan doğan biricik Oğul, yani Baba'nın özvarlığından oluşan Tanrı'dan Tanrı, Nurdan Nur, gerçek Tanrı'dan gelen gerçek Tanrı, yaratılmış değil, doğurulmuş, Baba'nın aynı öz varlığına sahip olan, kendi aracılığıyla gökteki ve yerdeki her şey yapılmış, biz insanlar için ve kurtuluşumuz için gökten inmiş, insan bedeni almış ve insanlar arasında yaşamış, sıkıntı çekmiş ve üçüncü günde ölümden dirilmiş, göğe yükselmiş, dirilerle ölüleri yargılamaya gelecek olan O'dur; ve Kutsal Ruh'a da inanıyoruz. Amen."
- Bir diğer önemli bir konu da Kilise Hukuku kavramının, Konstantin'in, İznik Konsili sonrasında Hristiyanlar arası davalara bakmak üzere piskoposlara yetki veren bir kanun çıkarması ile başladığı kabul edilmesidir.

- Yaygın bir düşünce olarak İznik konsilinde gerçek İncillerin belirlenip kabul edildiği yanlış fikrine de değinmek gerekir. 400 adet İncil arasından dört tanesinin (Kanonik İnciller: Matta, Markos, Luka, Yuhanna) İznik Konsili'nde seçildiği rivayetleri ortaya atılsa da elde olan veriler ışığında İznik Konsil'inde İncil seçimine dair bir gündem maddesinin bulunmadığını söylemek gerekir.

Kaynaklar

- Albayrak Kadir. İznik konsili öncesinde ve sonrasında heretik Hristiyan akımlar. Uluslararası İznik Sempozyumu Bildiri Kitabı, 2005: (69-80).
- Baş Bilal. Bir Hristiyan Mezhebi Olarak Aryüscülük. Arkeoloji ve Sanat Yayınları, İstanbul, 2016.
- Kaçar Turhan. Hristiyanlığın ilk Genel Konsilinin İznik'te toplanma sebebi. Uluslararası İznik Sempozyumu Bildiri Kitabı, 2005: (69-80).
- Kaçar Turhan. Geç Antikçağ'da Hristiyanlık. Arkeoloji ve Sanat Yayınları, İstanbul, 2009.
- Kan Ayşe. IV. ve V. yüzyıl Konsil kararlarında siyasi otoritenin etkisi (Yüksek Lisans Tezi). Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Dinler Tarihi Bilim Dalı. 2020.
- Tarun Samet. I.-V. yüzyıllar arasında düzenlenmiş Sinod ve Konsiller (Lisans Tezi). Pamukkale Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Arkeoloji Bölümü, Denizli, 2015).
- Yalduz Alparslan. Konsillerin Hristiyanlık Tarihindeki Yeri ve İznik Konsili. Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi 2003, Cilt 12, Sayı 2: (257-296)

Not

- İznik Birinci Konsil toplantısına dair günümüze ulaşabilen birinci derece kaynak bulunmamaktadır. Bu yüzden konsilin hangi yapı içerisinde toplandığı, toplantıda nelerin konuşulduğu gibi konular tartışmalıdır. Elde bulunan kaynaklar o dönem konsil katılımcıları piskopos ve rahiplerin kaleme almış oldukları mektuplar ve raporlarından ibarettir.
- Bu kaynaklar arasında Antakyalı Eustathios'un mektupları, Sezarealı (Filistin) Eusebios'un mektupları, İskenderiyeli Athanasios'un mektupları, İmparator Konstantin ve İskenderiyeli Aleksander'in mektupları ile 4. ve 5. yüzyıllarda kilise tarihçilerinin yazıları gösterilmektedir.

KÜLTÜR TURİZMİ ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME

Neslihan DOSTOĞLU

UNESCO

Bursa Alan Başkanı

GİRİŞ

"Kültür turizmi" kavramı farklı biçimlerde yorumlanabilmektedir çünkü "kültür" sözcüğü çok geniş bir alanı kapsamakta ve çeşitli anlamlar yüklenebilmektedir. "Kültür turizmi" kavramını tanımlamadan önce "kültür" kavramı üzerinde durmak istiyorum. Kültür sözcüğü Latince'deki "cultura" veya "colere" kavramından kaynaklanmaktadır. Latince'de bu kavram, 'bakmak' ya da 'yetiştirmek' anlamına gelmektedir. Bu kavramın ilk kez insan deneyimi ve onun yaşama tarzı olarak anlam kazanması, Avrupa'da 18. yüzyılın ikinci yarısından sonra gerçekleşmiştir. Kültür günümüzde bir toplumun sahip olduğu maddi ve manevi değerleri, yetenek ve becerileri, sanatları ve gelenekleri olarak yaşama tarzının bütünü olarak anlam kazanmıştır.

Kültür turizmi kavramının ikinci anahtar kelimesi ise "turizm"dır. Günlük yaşamımızda sürekli duyduğumuz bu kavramı biraz açalım. Turizm, dinlenmek, eğlenmek, görmek ve tanımak gibi amaçlarla yapılan geziler ve bir ülkeye veya bir bölgeye turist çekmek için alınan ekonomik, kültürel, teknik önlemlerin, yapılan çalışmaların tümüdür. Turistik gezi, insanların sadece bir yerden bir yere gitmesi değil, kültürel, ekonomik ve toplumsal olarak da iletişim içinde olmalarıdır. Turizm sayesinde insanlar hem diğer ülkelerdeki, hem de kendi ülkelerindeki güzelliklerin, geçmişte yaşamış olan insanların bırakmış oldukları kültürel mirasın farkına vararak, gelecek kuşaklara daha yaşanılabilir bir

dünya bırakmanın gerekliliğine inanarak hayata farklı açılardan bakabilirler. Ayrıca, turizm ziyaret edilen ülke ve bölgenin ekonomisine büyük bir maddi katkı sağlar.

Dolayısıyla, kültür turizmi, doğal ve kültürel varlıkları, kültürel etkinlikleri ve güncel sanat eserlerini, bazı sosyo-ekonomik olguları turistik bir ürün biçiminde gezginlerin hizmetine sunan bir turizm anlayışıdır. Yalnızca tarihsel olanı değil, günceli de kapsayan bir terimdir.

Tüm kentsel, kırsal, doğal öğeler, arkeolojik, tarihsel kültür varlıkları, müzeler, ören yerleri, anıtsal yapılar, sivil mimari örnekleri ve her türlü güncel sanat eseri ve etkinliği, etnografya, botanik, flora ve fauna, folklor, yemek, bazı sosyo-ekonomik olgular bu tanımın içindedir.

GELİŞME

Ülkeler için önemli bir alternatif turizm türü olan kültür turizmi, gelir sağlayıcı etkisinin yanında kültürel değerlerin korunması açısından da üzerinde durulan bir turizm şeklidir.

Çeşitli uygarlıkların beşiği olan Türkiye'de kültür turizmi kaynakları açısından zenginliğe rağmen gelen kültür turistlerinin sayısı ve elde edilen turizm gelirleri verilerine bakıldığında bu turizm türünün henüz yeterince gelişemediği görülmektedir. Ancak, sağlayacağı gerek ekonomik gerekse sosyo-kültürel yararlar göz önüne alındığında öncelikli geliştirilmesi gereken bir turizm türü olduğu da bir gerçektir.

Kentleri farklı kılan kültür ve tarihi miras, kent kimliğinin de temelidir. Bu değerler kentlerin sürdürülebilirliğinin de önkoşuludur. Doğru yönetildiği zaman kültür, miras ve turizm arasında güçlü bir ilişki yaratılması için pek çok fırsat bulunmaktadır. Bu fırsatlar her yerleşmede farklılık gösterdiğinden alanlara yönelik farklı çözümler geliştirilmesi gerekmektedir.

Ancak, farklı çözümlerin, bölge ölçeğinde aynı coğrafya ve kültürü paylaşan kentlerin birbirinden habersiz, bağımsız girişimleri olarak değil, birbiriyle tutarlı ve anlamlı bir bütünlük içinde üretilmesi önem taşımaktadır. Bu süreçte merkezi yönetsel organların, yerel yönetimlerin, turizm sektörünün ve yerel halkın birlikte hareket etmesi, etkin ve sürdürülebilir bir kültür turizmi için kamu-yerel-sivil-özel birlikteliğe işlerlik kazandırılması gerekmektedir.

Bu noktada, Küresel Hedefler olarak da bilinen 17 Sürdürülebilir Kalkınma Hedefi'nden (Sustainable Development Goals - SDGs) söz etmek isterim. Bu hedefler 2015 yılında Birleşmiş Milletler tarafından yoksulluğu sona erdirmek, gezegenimizi korumak ve 2030 yılına kadar tüm insanların barış ve refah içinde yaşamasını sağlamak için evrensel bir eylem çağırısı olarak kabul edilmiştir. Bu hedeflerden 11.'si "Sürdürülebilir Kentler ve Topluluklar" başlığını taşımaktadır. Bu başlık aslında kültürel turizme ve kent kimliğine atıf yapmaktadır. Kentlerde ve topluluklarda koruma ve kullanma dengesine daima dikkat edilmesi, turizmin bir amaç değil, bir araç olarak düşünülmesi sürdürülebilirlik açısından çok önemlidir.

SONUÇ

Günümüzde dünyada kültür turizminin önemli bir payını UNESCO Dünya Miras Listesi'ndeki doğal ve kültürel varlıklar oluşturmaktadır. Dünyada "üstün evrensel değer"e sahip olan doğal ve kültürel varlıkları bütün insanlığın ortak mirası kabul ederek, tanıtmak, toplumlarda evrensel mirasa sahip çıkacak bilinci oluşturmak ve bu değerlerin korunması için gerekli işbirliğini sağlamak amacı ile UNESCO tarafından 1972 yılında UNESCO Dünya Kültürel ve Doğal Mirasının Korunmasına Dair Sözleşme kabul edilerek, Dünya Miras Listesi (World Heritage List) uygulaması başlatılmıştır. Türkiye bu uygulamaya 1982 yılında imzaladığı "Dünya Kültürel ve Doğal Mirasını Koruma Sözleşmesi" ile dahil olmuştur.

Halen Türkiye'nin UNESCO Dünya Miras Listesi'nde 19 varlığı bulunmaktadır. Bunlardan 17'si kültürel, 2'si karma gruptadır. Ayrıca, Türkiye'nin UNESCO Somut Olmayan Kültürel Miras Listesi'nde 21 adet varlığı bulunmaktadır. Türkiye tarafından UNESCO Dünya Miras Merkezi'ne iletilen Geçici Liste'de ise 4 karma (kültürel/doğal), 3 doğal ve 77 kültürel olmak üzere toplam 84 adet varlık bulunmaktadır. Bu liste her yıl güncellenmektedir. 2014 yılından bu yana Geçici Liste'de bulunan İznik dosyasının Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından, 2022 yılında UNESCO değerlendirmesine gönderilme kararı ile birlikte Bursa için heyecanlı bir süreç başlamıştır. 2014 yılında Bursa ve Cumalıkızık'ın Dünya Miras Listesi'ne girmesinden sonra Bursa'nın ilçelerinden İznik'in de Liste'ye girme çalışmalarının hızlanacağı önümüzdeki süreçte Bursa'da kültür turizmi konusunda somut adımlar atılması son derece önemlidir.

GENEL BURSA TURİZMİ (Turizmde Markalaşma)

Emel ADAMIŞ

Bursa Uludağ Üniversitesi, İznik Myo,
Seyahat, Turizm ve Eğlence Hizmet. Bölümü,
Turist Rehberliği Programı

Turizm sektörünün özelliği, üretimde girdi olarak kullandığı hammaddenin maddi ve maddi olmayan kaynaklardan oluşmasıdır. Dolayısı ile bu kaynakların kullanımına dikkat edilmesi gerekmektedir. Bu bakımdan sürdürülebilirlik kavramı turizm açısından büyük önem taşımaktadır. Turizm de sürdürülebilir bir gelişmenin sağlanabilmesi için faaliyette bulunan ülke veya kentin maddi olmayan kaynaklarını çok iyi koruması, kıymetini bilmesi ve devamlılığını sağlaması gerekir. BURSA ili turizmin hammaddesi olan doğa, tarih ve kültür hazinesine fazlasıyla sahiptir. Öncelikle, bu sahip olduğu değerlerin farkında olmalı ve koruma bilincini geliştirmelidir. Bunun gerçekleştirilmesi sürecinde yerel halkın en üst düzeyde katılımının sağlanması ve yapılan her projede kendilerini bunun bir parçası olarak hissetmeleri, sahiplenme duygusu açısından önemlidir. Bursa ili güneybirlik ziyaret şehri konumunda kalmayı hak etmeyen nitelikte değerli bir destinasyondur.

Bursa için özellikle son dönemlerde turizm alanında tanıtımına ve pazarlanmasına yönelik markalaşmasının altyapısını oluşturacak fazlaca iyi nitelikte çalışmaya, projeye, çalışmaya, kongreye, fuar katılımlarına, logo ve slogan çalışmalarına, medya tanıtımlarına başvurularak bir süreç içine girilmiş olduğu açıktır (örn. www.bursa.com.tr, bursatanitim.gov.tr, gobursa.gov.tr uygulaması, "Herkes Kendi Şehrinin Bir Günlük Turisti Olsun" projesi, vs.).

Ancak, şehir markalaşmasında başarılı sonuca ulaşmayı sağlayacak en önemli etken, şüphesiz markalaşan şehrin halkının, ilçe belediyelerinin, yerel medyanın, esnafının markalaşma çalışmasını destekleyici eylemler içinde bulunmasıdır. Bu eylemler için de yapılan çalışmalarla ilgili farkındalığın üst düzeyde olması gerekir. İlde yaşayan halkın bu çalışmalarla ilgili bilgi ve farkındalık düzeyi düşükse, şehir kendi yerel halkına ulaşamamışsa, ziyaretçi ve turistler gibi hedef kitlelere de yüksek oranda ulaşması beklenemez. Şehrin kendi içinde oluşması gereken böyle bir mutabakat, verilen mesajların şehrin çeşitli detaylarına yansımaları sağlar. Markalaşma çalışmaları herkesin sahiplenmesi halinde anlamlı olabilir. Bu sağlanamazsa, yapılan bunca çalışma sadece valiliğin, belediyenin ya da sektörle ilgili kurumların bir projesi olarak kalır ve istenen sonuçlara ulaşılamaz. Bursa'nın turizmde markalaşma sürecindeki en büyük sorunu, başarılı marka şehirlerin uygulamakta olduğu birlikte tek bir hedef için hareket eden paydaş birliğidir. Birlikten kuvvet doğar ifadesinin tam olarak eylemlere dönüşmemiş olması, tam tersi belli kurumların bireysel mücadeleleri olarak devam etmesi ilin yararına değildir. Birbirini tamamlayamayan her faaliyet kafa karışıklığı yaratmaktan öteye geçememektedir. Buna örnek olarak 5 Haziran 2022 tarihinde Bursa'nın ilk gastronomi festivali olan Bursa GastroFest'in gerçekleştirilmesinden bahsedilebilir.

Doğru şekilde yönetilmeyen şehir markaları, istenmeyen yönde değişecek veya zarar görecektir. Gelişmiş iletişim imkânları nedeniyle şehirle ilgili olumsuz bilgiler çok kısa zamanda geniş bir alana yayılabilmektedir. Bursa ili için daha önce gerçekleştirilen Zirvelerde alınan kararlar ve raporlarda sunulan eksiklikler henüz giderilebilmiş değildir. Bunlar için de en önemli olanlardan biri de ilin turizm master planı çalışmalarına başlanmış ancak henüz tamamlanamamış olmasıdır. Bu durum kent için arzu edilen dinamiklerin harekete geçirilmesinde bir yol haritası görevi üstleneceğinden, paydaşların da birlik içinde bütünsel yaklaşımına destek olacağı kanaatindeyim. Ayrıca, kent için turizmde markalaşma öncesi kimlik yaratılırken taklitçiliklerden kaçınılmalı, özgün olmaya dikkat edilmelidir. Başarılı uygulamalardan esinlenebilir ancak sürekli başarılı örneklerin peşinde koşmak ve incelemek yerine, belki de başarısız örneklerden ders çıkarmak, analiz etmek daha fazla katkı sağlayabilir.

BURSA'YA GELEN TURİST SAYISININ ARTIRILMASI

Celal UZUN

Bursa Uludağ Üniversitesi,
Turizm ve Seyahat Hizmetleri Bölümü

90

Son zamanlarda, dünya genelinde daha fazla insanın farklı turistik destinasyonlara seyahat etmesiyle birlikte uluslararası turizm faaliyetlerinde bir artış olmuştur. (Nejmeddin, 2020). Turizm, dünyanın en büyük hizmet sektörlerinden biri olarak kabul edilmektedir. Havayolu endüstrisinin deregülasyonu, teknolojik gelişmeler, e-ticaretin ortaya çıkması ve demografik değişikliklerle birleştiğinde, dünya ekonomisinde GSYİH ve istihdam yaratmaya devam edecektir. Dünya çapında giderek artan sayıda destinasyon turizme açılmış ve turizme yatırım yapılmıştır, turizm endüstrisini ihracat gelirleri, iş ve işletmelerin yaratılması ve altyapı geliştirme yoluyla sosyo-ekonomik ilerlemenin kilit bir itici gücü haline gelmiştir. Son altmış yılda turizm, sürekli genişleme ve çeşitlenme yaşamış ve dünyanın en büyük ve en hızlı büyüyen ekonomik sektörlerinden biri haline gelmiştir (Çetinkaya ve Öter, 2016).

Birleşmiş Milletler Dünya Turizm Örgütü'nün (UNWTO) uzun vadeli '2030'a Doğru Turizm' tahminine göre, zaman zaman yaşanan şoklara rağmen, uluslararası turist girişlerinde 1950'den 1955'e 25 milyondan 278 milyona ve 2013'te 1087 milyona varan neredeyse kesintisiz bir artış yaşanmıştır. Buna ek olarak, dünya çapındaki uluslararası turist varışlarının 2010'dan 2030'a kadar yılda %3,3 artarak 1,8 milyara ulaşması bekleniyor (Çetinkaya ve Öter, 2016).

Bursa destinasyonundaki turizm kaynakları bulunduğu üzere çeşitli ve zengindir. Peki, bu zengin ve

çeşitli kaynaklara sahip destinasyonumuz turizm alanında hak ettiği değeri görüyor mu? Dünya turizm gelirleri içindeki payı ne durumdadır? Bu sorulara verilecek cevaplar pekte iç açıcı değildir. Şöyle ki EnBursa'nın haberine göre "2018 yılında Bursa, yerli ve yabancı turistlerin en çok geceleme yaptığı iller arasında ancak 11. sırada yer alabildi. Geçen yıl Antalya'ya 84 milyon, İstanbul'a 28,4 milyon, Muğla'ya 13 milyon, Aydın'a 6,5 milyon ve İzmir'e 6,3 milyon yerli ve yabancı turist gitti. Bursa ise Trabzon, Mersin, Nevşehir, Ankara ve Afyonkarahisar'ın ardından ancak 11'inci oldu. Bursa'ya 2018 yılında toplam 1 milyon 625 bin 275 turist geldi. Bu rakamın 1 milyon 254 bin 888'ini yerli, 370 bin 387'sini de yabancı turistler oluşturdu. 2018 yılında Türkiye gelen yabancı turist sayısı 39 milyon 488 binken Bursa ancak 370 bin 387'de kaldı. Başka deyişle Türkiye'ye gelen yabancı turistlerin yüzde 1'i bile Bursa'ya uğramadı".

Bursa destinasyonunu yabancı turistlerin tercih etmesi için acil olarak eylem planları alınması gerekmektedir. Öncelikli olarak dünya genelinde en çok seyahat eden ülkelere pazarlama ve tanıtım aksiyonları alınmalıdır. Mastercard "Origins" adında yepyeni bir araştırma raporu ile dünya genelindeki turistlerin hangi şehirlerden olduğunu ortaya koydu. Rapora göre, seyahat severler en çok ABD ve Çin'den çıkıyor ve bu ülkeleri Almanya, Birleşik Krallık ve Fransa takip ediyor. Mastercard'ın bir diğer araştırmasına göre ise Türkiye'ye en çok turist "Origins" listesinde üçüncü sıradaki Almanya'dan

ve dördüncü sıradaki Birleşik Krallık'tan geliyor. Türkiye ayrıca Rus ve Hollandalı turistler için de cazip bir destinasyon konumunda. Mastercard'ın, turizmin gelişimine katkıda bulunması için yapılan araştırmaları Türkiye'yi en çok Alman, İngiliz, Hollandalı ve Rus turistlerin tercih ettiğini ortaya koyuyor. 2019 yılının Türkiye'de yapılan ortalama harcama yabancı kart başına 650 USD olarak gerçekleşirken, Alman turistler 740 USD ile en çok harcayan turist grubu oldu. Harcama tutarında Alman turistleri Hollandalılar, İngilizler ve Ruslar takip etti. Son dönemde artış trendinde olan Suudi Arabistanlı turistler ise, Rusya'dan sonra geldi. Listede en çok turist çıkaran diğer ülkeler ise sırasıyla Fransa, Kore Cumhuriyeti, Japonya, Kanada, Rusya ve Tayvan(Turizm Aktüel).

<https://www.turizmaktuel.com/haber/dunya-nin-en-cok-seyahat-eden-ulkesi-hangisi>

Tatil yerlerinin tercih edilmesi için, turistler her zaman farklı bir şey aramaktadırlar, destinasyonların ziyaretçileri tatil beldesine çekebilecek benzersiz yönler bulmaları gerekir(Van Vuuren ve Slabbert, 2012). Bu bağlamda hedef pazardaki turist profilleri incelenerek, onların ilgisini çekebilecek turizm ürün ve hizmetleri sunulmalıdır. Ayrıca etkili pazarlama ve tanıtım yöntemleri kullanılarak Bursa destinasyonundaki turizm kaynaklarından haberdar olunmaları sağlanmalıdır. Turistlerin tekrar Bursa destinasyonunu tercih etmelerini sağlayabilmek adına verilen hizmetlerin kusursuz olması gerekmektedir. Bu bağlamda farklı ülkelerden gelecek turistleri karşılayabilecek kalifiye turist rehberlerinin varlığı önem arz etmektedir.

KAYNAKÇA

Çetinkaya, M. Y., & Öter, Z. (2016). Role of tour guides on tourist satisfaction level in guided tours and impact on re-visiting Intention: a research in Istanbul. *European Journal of Tourism, Hospitality and Recreation*, 7(1), 40-54.

Nejmeddin, A. I. (2020). The importance of tour guides in increasing the number of tourists at a tourist destination. *Polytechnic Journal of Humanities and Social Sciences*, 1(1), 18-23.

Van Vuuren, C., & Slabbert, E. (2012). Travel motivations and behaviour of tourists to a South African resort. *Tourism & Management Studies*, 295-304.

<https://enbursa.com/iste-bursa-nin-turizm-karnesi-71280.html>

BURSA TURİZM TANITIMINDA BURSA TURİZM TANITIM VE MARKA STRATEJİSİNİN ÖNEMİ

Erhan ÖZTÜRK

Bursa Yatırım Destek Ofisi Koordinatörü
Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı

Bursa köklü tarihi, doğal zenginlikleri ve konumu ile turizm potansiyeli açısından birçok önemli değere sahiptir. Bununla birlikte sahip olunan bu değerlerin fazlalığı ve çeşitliliği turizm tanıtımı açısından odaklanma sorununu da beraberinde getirmektedir. Örnek vermek gerekirse Uludağ kış ve doğa turizmi açısından, Bursa merkezinde yer alan Osmanlı Dönemine ait tarihi çarşı ve külliye tarih ve kültür turizmi açısından, Inegöl, Mustafakemalpaşa ilçeleri ile Çekirge bölgesindeki termal tesisler sağlık turizmi açısından, Mudanya ve Karacabey ilçelerinin sahilleri deniz turizmi açısından ve yine İznik, Gölyazı, Tirilye, Cumalıkızık kültür turizmi açısından önemli potansiyele sahiptir. Bahsi geçen bu turizm değerleri farklı turist tercihlerine hitap etmekte olup söz konusu çeşitlilik hedef pazar tespiti anlamında odaklanma problemi yaşanmasına neden olmaktadır.

Uzun yıllardır süregelen bu sorun turizm tanıtım faaliyetlerinin hem zaman hem de maddi olarak verimsiz yürütülmesine neden olmuş ve tanıtım faaliyetlerinin de beklenen etkiyi göstermesine engel olmuştur. Bu sorunun çözülmesi ve ilin turizm tanıtım faaliyetlerinin daha planlı ve odaklı yürütülebilmesi amacıyla Bursa Valiliği koordinasyonunda Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı ve Bursa Büyükşehir Belediyesi iş birliğinde "Bursa Turizm Tanıtım ve Marka Stratejisi" çalışması yürütülmüştür. 2019 yılında başlatılan söz konusu çalışma Covid-19 pandemisi nedeniyle 2022 yılında tamamlanabilmiş ve sonuçları kamuoyu ile paylaşılmıştır. Çalışmada Bursa ile ilgili ha-

zırlanmış kaynaklar incelenmiş, Bursa'nın turizm markası algısı ile ilgili 3.000 kişi ile birebir anket yapılmış, şehrin önde gelen 30 kanaat önderi ile birebir mülakat yapılmış ve 8 ayrı başlıkta düzenlenen odak grup toplantıları ile ildeki turizm paydaşlarının görüşleri alınmıştır. "Kış turizmi", "Çarşı Esnafı ve AVMLer", "Doğa Turizmi", "Konaklama ve Gastronomi", "Pazarlama ve PR", "Sağlık Turizmi", "Sehayat Acenteleri ve Rehberler", "Tarih ve Kültür Turizmi" ve "Kış Turizmi" başlıklarında gerçekleşen odak grup toplantılarında her paydaş grubu açısından turizm tanıtımı ile ilgili sorunlar, beklentiler ve öneriler kayıt altına alınmıştır. Söz konusu veriler ışığında Bursa'nın turizm markası ile ilgili güçlü ve zayıf yönleri tespit edilirken, mevcut fırsat ve tehditler incelenmiştir. Ayrıca ildeki turizm değeri taşıyan unsurlar "Kültürel Değerler", "Doğal Değerler" ve "Somut Olmayan Miras" başlıkları altında ilçe bazında ve bilinirlik düzeylerine göre belirlenmiş ve gruplandırılmıştır. Bursa ili ile benzer turizm değerlerine sahip olan ve son 5 yılda önemli başarılarla imza atmış 4 farklı destinasyonun (Slovenya, Prag, Torino ve Osaka) uygulamış oldukları turizm tanıtım stratejileri incelenmiş ve hazırlanmakta olan "Bursa Turizm Tanıtım ve Marka Stratejisi" çalışmasına öneri olarak dahil edilmiştir. Sürecin tamamına yerel ve ulusal paydaşlar dahil edilmiş ve Bursa'nın odaklanması gereken 5 ana turizm teması tarih, doğa, sağlık, kış sporları ve gastronomi şeklinde belirlenmiştir. Her bir turizm teması için potansiyel hedef destinasyonlar tespit edilmiş, tespit edilen

hedef pazarlardaki potansiyel turist personaları ve her hedef pazar için öne çıkarılacak turizm değerleri belirtilmiştir. Bursa'nın Osmanlı İmparatorluğu'nun ilk başkenti olması, Bursa mutfağının Osmanlı saray mutfağında önemli bir yere sahip olması, şehirdeki kaplıcaların Osmanlı döneminde kurulmuş olması ve Uludağ'ın ülkemizdeki ilk kış sporları merkezi olmasından hareketle turizm tanıtım çalışmalarında "Gelenekten Geleceğe Akan Şehir" sloganının kullanılması önerilmiş ve bu mesaj ile uyumlu görsel ve işitsel kurumsal kimlik çalışmaları hazırlanmıştır.

Hedef turist profilleri olarak 5 ana grup belirlenmiştir. Bunlar "Türkiye Geneli", "Beyaz Yakalılar", Ortadoğulular, Uzakdoğulular ve Batılılar olarak belirlenmiştir. "Türkiye Geneli" hedef grubunda iç turizmden azami Pazar payını alabilmek için bütün Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları hedeflenmiştir. Bu hedef grup için Tarih ve Doğa turizm temalarının öncelikli olarak tanıtılması önerilmiştir. "Beyaz Yakalılar" hedef grubunda ülkemizde yaşayan orta ve üst gelir grubundaki kişiler hedeflenmiştir. Bu hedef grubun Bursa'da en çok keyif alacağı etkinliklerin kış sporları ve doğa yürüyüşleri olacağı beklentisiyle ise Doğa, Kış Sporları ve Gastronomi temalarının öncelikli olarak tanıtılması önerilmiştir. Halihazırda Bursa'yı en çok ziyaret eden turist grubunda yer alan "Ortadoğulular" hedef grubu için Körfez Ülkelerinde yaşayan Arap vatandaşlar göz önünde bulundurularak Kış Sporları, Doğa, Sağlık ve Gastronomi temalarının ön planda tutulması ve bu alt temalara ilişkin turizm değerlerinin tanıtılması önerilmiştir. "Uzakdoğulular" hedef grubunda ciddi miktarda turizm harcaması yapan Japon, Çin ve Güney Kore vatandaşları başta olmak üzere Uzak Doğu ülkeleri hedeflenmiştir. Bu hedef grup için tarih ve gastronomi temalarının tanıtımında öncelikli olarak kullanılması tavsiye edilmiştir. Son olarak Avrupa, Bağımsız Devletler Topluluğu ve Kuzey Amerika ülkelerine odaklanan "Batılılar" hedef grubu için tarih, gastronomi ve sağlık turizmi temalarının öncelikli olarak kullanılması önerilmiştir. Söz konusu çalışmada her bir hedef grup için sunulacak turizm temalarında ön plana çıkarılacak turizm değerleri ve bu değerlerin hangi mesaj ile aktarılacağı da belirtilmiştir. Çalışmanın ekinde Bursa'nın alt destinasyonları, her bir alt destinasyon için öne çıkan turizm değerleri ve turizm temalarına yönelik hazırlanmış seyahat

rotası önerilerine yer verilmiştir. Çalışmada ayrıca turizm tanıtım faaliyetlerinde imaj ve mesaj birliğini sağlamak adına 1 ana 5 adet de tematik ikon tasarlanmış ve bu ikonların tanıtıcı doküman ve görsellerde nasıl kullanılacağını belirten kurumsal kimlik kılavuzu hazırlanmış ve kamuoyu ile paylaşılmıştır. Tasarlanan ana ikon Şekil - 1'de tematik ikonlar Şekil - 2'de belirtilmiştir.

Şekil - 1 : Bursa Turizm Markası İkonu

Şekil - 2 : Bursa Turizm Markası Tematik İkonlar

Çalışma kapsamında tanıtım faaliyetlerinde kullanılmak üzere otobüs durağı, metro ve tramvay giydirme tasarımları, billboard, hediyelik eşyalar, dergi ve afiş görsellerini de içeren konsept tasarım önerileri de hazırlanmıştır.

Çalışmanın strateji ve eylem planı bölümünde Bursa'nın turizm gelirlerinden hak ettiği pazar payını alabilmesi için 2026 yılı sonuna kadar uygulanması önerilen eylemler "Yeşil Hisset", "Yeşil Yaşa" ve "Yeşil Büyü" başlıkları altında toplanmıştır. Tanıtım ve marka kimliği stratejilerinin değerlendirildiği "Yeşil Hisset - Feel Green" başlığı altındaki eylem önerileri "Turizm ve Marka Kimliğini Birlikte Yönet", "Yeşil Bursa'yı Birlikte Tanıt" ve "Bursalılarda ve Turistlerde Turizm Algısını Yönet" alt başlıklarında derlenmiştir. Bu başlık altında turizm tanıtımında kurumsal kimlik öğelerinin bütün paydaşlar tarafından kullanımının teşvik edilmesine, turizm tanıtım faaliyetlerinde odaklı ve koordineli hareket edilmesine ve Bursa'nın bir turizm şehri olduğu algısının şehirde yaşayan ve dışarıdan gelen turistlere benimsetilmesine yönelik eylem önerilerine yer verilmiştir. Çevre ve topluma yönelik stratejiler "Yeşil Yaşa - Live Green" başlığı

altında "Turizmi ve Tanıtımı Dijitalleştir", "Yeşil Kent Uygulamalarını Artır" ve "Koruma Bilincini Geliştir" alt başlıklarında belirtilmiştir. "Yeşil Yaşa" başlığı altında yer verilen stratejiler, turizm tanıtım faaliyetlerinde internet tabanlı uygulamaların etkin olarak kullanılmasını, turistlere yönelik çevre dostu altyapı ve faaliyetlerin önceliklendirilmesini ve "Yeşil Bursa" algısını pekiştirecek faaliyetlere yer verilmesini önermektedir. Son olarak kent ekonomisine yönelik stratejiler "Yeşil Büyü - Grow Green" eksenleri altında kurgulanmış ve bu başlık altındaki eylem önerileri "Yöresel Ürünleri Korum", "Sanayide Temiz Üretimi Benimse" ve "Çevreye Duyarlı Yatırımları Artır" altbaşlıklarında sunulmuştur. "Yeşil Büyü - Grow Green" başlığı altında ağırlıklı olarak yöresel ürünlerin tanıtımına ağırlık verilmesine, Bursa'nın "Yeşil Bursa" algısına paralel olarak çevre dostu üretim ve yatırımların teşvik edilmesine yönelik faaliyetlere yer verilmiştir.

Bursa Turizm Tanıtım ve Marka Stratejisi kapsamında yürütülen çalışmalar, hazırlanan görsel tasarımlar ve önerilen eylemler 14 Haziran 2022 tarihinde yerel ve ulusal ilgili bütün paydaşların katılımı gerçekleştirilen lansman etkinliği ile duyurulmuş ve www.bursamarkalasiyor.com web sitesi ile kamuoyunun kullanımına sunulmuştur.

Çalışmanın tamamlanmasından sonra gerçekleştirilen "Bursa Turizm Platformu" toplantısında "Bursa Turizm Tanıtım ve Marka Stratejisinde" önerilen eylemlerin uygulanabilmesi için Bursa Valiliği öncülüğünde ve Bursa Büyükşehir Belediyesi koordinasyonunda ortak hareket etmesi kararlaştırılmış ve bütün paydaşlarca benimsenmiştir.

Sonuç olarak, COVID 19 pandemisi sürecinde turizm sektörünün dünya genelinde zor günler geçirdiği düşünüldüğünde "Bursa Turizm Tanıtım ve Marka Stratejisi" çalışması ve eylem planının Bursa Turizmi için önemli bir fırsatlar sunmaktadır. Bursa Turizm camiası tarafından önerilen eylem planının hayata geçirilmesi ve turizm tanıtım faaliyetlerinin Bursa Turizm Tanıtım ve Marka Stratejisine uygun olarak etkin ve odaklı bir şekilde yürütülmesi durumunda yeni destinasyonlar keşfetmek isteyen milyonlarda turisti ağırlayabileceği ve turizm pazar payında hak ettiği seviyelere ulaşabileceği değerlendirilmektedir.

BURSA TURİZMİ

İZNİK

- Unesco Kültür Mirası geçici listesinde olan ve daimi listeye alınmasına ilişkin dosyası tamamlanan İznik'in daimi listeye alınması sürecinin hızlandırılması.
- Arkeolojik Kazısı tamamlanan Roma Tiyatrosu restorasyon sürecinin tamamlanması;
- Restorasyon süreci devam eden, tarihi kapılar ve surlarının restorasyonunun tamamlanması;
- Hisardere Nekropolü kazısının tamamlanması.
- Çini fırınları kazısının tamamlanması.
- Sualtı bazilikası kazısının ve yüzer iskele seyir platformunun tamamlanması;
- Yapımına başlanan Arkeoloji Müzesinin yapımının tamamlanması
- Nitelikli konaklama tesislerinin sayısının artırılması
- Yenişehir Havaalanının yurt dışı uçuşları için aktif hale getirilmesi
- Açık Hava Müzesi özelliği olan İznik'in, Kültür ve Turizm Bakanlığı'nca "Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgesi" ilan edilmesi.
- Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından Tabiat Parkı ilan edilen Sansarak Kanyonunun çevre düzenlemesi ve ulaşım sorununun çözülmesi.

TURİZM EĞİTİMİ

- Uludağ Üniversitesine bağlı Bursa'da Turizm Fakültesi kurulması,
- Uludağ Üniversitesi Meslek Yüksek Okulunun mevcut turizm programına yeni bölümlerin

(gastronomi ve mutfak sanatları-rekreasyon yönetimi v.b.) eklenmesi,

- Kültür ve Turizm Bakanlığı ile Milli Eğitim Bakanlığı arasında mesleki eğitim protokolü kapsamında, Bursa'daki turizm işletmeleri ile turizm otelcilik okulları arasında uygulamalı eğitim konusunda işbirliğinin aktif hale getirilmesi.

ULUDAĞ

- Uludağ 1. Gelişim Bölgesi birçok kamu kurumunun birbirleri ile çelişen yasa ve yönetmelik uygulamalarıyla kargaşaya dönen bir sistem içinde yönetilmektedir. Öncelikle bu çok başlı yönetim tarzının değiştirilmesi ve Uludağ'ın daha verimli yönetilebilmesi için I. Ve II. Gelişim Bölgesi 'nin tamamının turizm merkezi olarak ilan edilerek Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın tasarrufuna bırakılması
- Yönetim Birimi Oluşturulması: 2634 sayılı Turizm Teşvik Kanununda yapılan değişiklikle sözleşmeleri (tahsisleri)Kültür ve Turizm Bakanlığına geçen Uludağ 1.Gelişim Bölgesindeki otel ve mekanik tesislerin yönetim modelinde, Uludağ 2.Gelişim Bölgesindeki UYB Yönetim Modelinin (kamu kurum temsilcilerini de alarak) geliştirilerek uygulanması.
- Uludağ Kış sporları ve turizm master planı hazırlanması.
- Uludağ'daki otellerin, kış sezonundan sonraki sezonlarda da açık tutulması, suni kar üniteleri, kar havuzu, kayak okulu ile kayak yapma süreçlerinin uzatılması ve yaygınlaştırılması,
- Gününbirlik gelen ziyaretçiler için, kafe, lokanta eğlence merkezleri gibi gününbirlik tesisler;

kayak sonrası eğlence aktivitesi için mekanların çoğaltılması, spor salonları, sinema ve oyun alanları, güzellik ve spa merkezlerinin yapılması.

- Alternatif kar ve buz spor faaliyetleri, kar golfü, hedikli kar yürüyüşleri, yamaç paraşütü, sıcak hava balonu turları, buz pateni gibi aktivitelerin olduğu tesislerin yapılması.
- Oteller bölgesinin atık su sorununa yönelik kanalizasyon altyapı çalışmalarının tamamlanması,
- Uludağ'da sporcuların yaz kamp dönemleri için kullanılabileceği uygun bir tesis halen bulunmamaktadır. Bu tesislerin yapılabilmesi için yeni alanların tahsis edilmesi.

BURSA KÜLTÜR TURİZMİNDE ÖNERİLER

- Bursa'nın tarihi kent bölgesinde kalan Muradiye semti ile Emir Sultan semti arasındaki bölgenin Tarihi Kent-Eski Şehir (Old City) olarak ilan edilmesi ve düzenlenmesi.
- Bursa il merkezi ve ilçelerindeki tarihi eser kültür varlıklarımızın restorasyonlarının tamamlanıp turizm amaçlı kullanıma açılmasının sağlanması.
- İpekçilikte dünya markası olan Bursa'nın tekrar gündeme taşınarak tanıtımının yapılması
- Bakanlığımızın girişimleri ile Unesco tarafından insanlığın somut olmayan kültürel miraslar listesine alınarak tescil edilen, İznik çinisi, Kahve, Erguvan Bayramı, Hacivat Karagöz, Gezek ve Danışık ile Kılıç Kalkan ve Mehter gibi kültür unsurlarının yurt içi ve yurt dışında Bursa Halk Kültürü örnekleri olarak tanıtılması
- Bursa mutfağının Gastronomi turizmine kazandırılması amacıyla gastronomi dalında, Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü'nün (UNESCO) "Yaratıcı Şehirler Ağına" girmesi için Yerel yönetimler başta olmak üzere meslek odaları ve sektör temsilcileri ile ortak çalışma başlatılmalıdır.
- Gastronomi ve yemek kültürü alanında çalışmalar yapan araştırmacılar, yemek yazarları, dergilerin editörleri, gazeteciler, ünlü şefler ve tur operatörlerinin Bursa geleneksel lezzetle-

rini tanımaları ve Bursa'nın kültür mirası olan geleneksel lezzetlerini yerinde tatmaları için Bursa'da belirlenecek destinasyonlara lezzet yolculukları düzenlenmesinin sağlanması.

- Osmanlı'nın ilk başkenti olan ve İstanbul sarayının gıda deposu olan Bursa'da, yüzlerce yıllık zengin mutfak kültürünü ve deneyimlerini anlatan "Mutfak Müzesi" kurulması
- Bursa'nın 8.500 yıllık yaşam tarihi doğrultusunda Bursa'ya yakışır bir Müze Hizmet Binasının kazandırılması
- Bursa'daki mevcut ve potansiyel turizmi on iki aya çıkartmak için çalışmalar yapılması ve Bursa'da konaklayan turistlerin ortalama konaklama sürelerinin 5 geceye çıkartılması için özellikle Arap Pazarı odaklı tanıtım çalışmaları yapılması.

SAĞLIK VE TERMAL TURİZM

- Sağlık ve termal turizmi pazarlama stratejisi ve uygulamasının Bursa markası adı altında ortak bir şekilde oluşturulması, daha fazla ve etkili tanıtım yapılması
- Bursa ilinin uluslararası ulaşım (havayolu) açısından güçlenmesini sağlayacak tanıtım ve kampanyaların teşvik edilmesi
- Sektör aktörlerinin (kamu, konaklama tesisleri vb.) ortak hareket etmesini ve koordinasyonunu sağlayacak çatı bir kuruluşun oluşturulması/güçlendirilmesi, ortak politika üretilmesi
- Sağlık turizminin diğer turizm türleri (gastroturizm, kültür turizm v.b.) birlikte pazarlanacağı bir yapı oluşturulması
- Termal turizm konaklama tesislerine yatırım teşviki verilmesi
- Termal turizm konaklama tesislerinin ortak tanıtım ve pazarlamasının yapıldığı internet (web) sitesinin yapılması
- Sağlık ve termal turizm çalışanlarının sektörde daha kaliteli hizmet vermesini sağlayacak kursların (meslek, dil, kişisel gelişim vb.) açılması
- Termal konaklama tesislerine hibe desteklerle kapasite geliştirme ve tanıtıma yönelik destek olunması

- Termal tedavi/kür programı odaklı yeni tesislerin açılması
- Sağlık Turizmi Serbest Bölgesi kurulması
- Bakanlar Kurulu tarafından turizm merkezi ilan edilen toplam 7 parselde yaklaşık 8 bin dekar termal turizm yatırım alanı olan Mustafa Kemalpaşa Tümbüldek Termal Turizm Merkezi için yatırımcıya kılavuz oluşturabilecek bir fizibilite çalışması yapmak.
- Termal turizm otellerine ek olarak, Valiliğimiz tarafından açılan termal su kuyuları sayesinde kapasitesi yeterli tüm otellere ve hastanelere termal su dağıtılması

BURSA TARİHİ ÇARŞI VE HANLAR BÖLGESİ SORUNLARI VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Muhsin ÖZYILDIRIM

Türkiye Tarihi Hanlar Çarşılar
Federasyon Başkanı

1-ÇARŞI ESNAFININ GENEL SORUNLARI

Çağımızın gerçeği olan organize perakende ticaretin (AVM'ler, plazalar, büyük marketler) ve e-ticaretin ülkemizde son yıllarda hızlı yükselişi insan özneli geleneksel ticaretine devam eden küçük esnafımızı olumsuz etkilemektedir.

Yıllardır çıkarılamayan perakende yasası ve güncellenemeyen rekabet yasası nedeniyle lobisi ve sermayesi güçlü holding ve tekeller avantajlı duruma gelmiştir. Gelişmiş ülkelerdeki uygulamaların ülkemizde başlatılamamış olması süreci aleyhimize işletmekte ve fark açılmaktadır.

Organize ticareti sektörün bir paydaşı olarak görmemize rağmen kent içine ve çarşılarına yakın yerlere açılmalarına izin verilmesini doğru bulmuyor ve kabullenemiyoruz.

2-RESTORASYON VE SAĞLIKLAŞTIRMALAR

Son on yılda bölgemizde yapılan restorasyon ve sağlıklaştırmalar bütün Türkiye'ye örnek olabilecek boyut kazanmıştır. Bu konuda Büyükşehir Belediye Başkanımız Recep Altepe' nin istek ve gayreti övgüye değer niteliktedir.

Onlarca tarihi yapımız çökmekten ve yok olmaktan kurtarılmış, restore edilen, iyileştirilen ve donatılan (kamera, hoparlör ve dahili telefon vb.)

çarşı ve hanlarımız yeni bir kimlik ve sinerji kazanmıştır. İpek Han, Fidan Han, Kozahan ve Pazaryeri öncelikle iyileştirme bekleyen birimlerimizdir. Bölgemizi bir gemiye benzetirsek bir bütün olarak her köşesinin elden geçmesi görünüm ve işlevsellik açısından zorunlu hale gelmiştir. Sevindirici olan bu birimlerimizin bir kısmının proje, bir kısmının da inceleme safhasında olmasıdır.

3-SOSYAL HİZMET ALANLARI SORUNLARI

a) Otoparklar:

Bölgemizin en çok ihtiyaç duyulan ve en acil çözüm bekleyen sorunu otoparklardır. Hızlı ve rahat alışveriş ve satın alınan ürünlerin kolay taşınabilmesi için küçük motorlu araçlara otopark zaruridir. Bazı iş hanlarının altında ve plazalarda bulunan özel otoparkların yanı sıra boş arsalarda da otopark işletmeleri vardır. Ancak müşterilerimiz tarafından bilinirliği az, giriş ve çıkışları zordur. Son yıllarda AVM'lerin bu sorunu ücretsiz ve hacimli otoparklar yaparak daha işin başından çözdükleri herkesin malumudur. Bölgemizde tarihi dokunun görselliği açısından otoparklar yer altında çözümlenmelidir. Bıçakçılar Çarşısı otoparkının yanı sıra Kayhan Meydanının altı ve İsmail Hakkı Tekkesi arkası ilk ele alınması gereken yerlerdir. Bölgemizde turist otobüslerinin otopark yeri ve önceliği mutlaka çözümlenmelidir. Son olarak bölgemizdeki otopark ücretleri yüksektir. Bu nedenle makul bir seviyeye

çekilmeli ve standartlaştırılmalıdır. Ayrıca günlük alışveriş belgeleri gösterilmek suretiyle belli bir zaman diliminde ücretsiz olmalıdır.

b) Tuvaletler:

Bölgemizin diğer önemli bir ihtiyacı ve sorunu da tuvaletlerimizdir. Camii lerimizin yakınlarında bulunan tuvaletlerimizin yanında, han içlerinde ve bazı iş yerlerinde tuvaletlerimiz mevcuttur. Ancak büyük bir çoğunluğu zor ulaşılan kenar köşe yerlerde veya yer altındadır. Bu da özellikle bayan müşterilerimiz açısından sıkıntı doğurmaktadır. Otopark ücretlerinde olduğu gibi tuvalet ücretleri de farklılık göstermektedir. Bölgemizin tuvalet sorununu ele alırken yine AVM'leri örnek almak durumundayız. Bizim de tuvaletlerimiz temiz, donanımlı, düz ayak ve tek tip olmalıdır. Kesinlikle kolay buluna bilmeli ve cüzi bir ücrette olmalıdır. Var olanların ıslahının yanı sıra yeni tuvalet yerleri tespit edilerek sayı artırılmalıdır.

c) Dinlenme Mekânları:

Tarihi süreci incelediğimizde ecdadımızın han ve camii avlularını, çeşme ve büyük ağaç altlarını, han ve hamam duvarlarını dinlenme mekânları olarak kullandıklarını görebiliriz. Günümüzde de alışveriş sırasında müşterilerimizin dinlenme molaları vermeleri en doğal ihtiyaçlarıdır. Bu molaların ücretli hizmet mekânlarında olduğu gibi, ücretsiz oturma gruplarında olması kaçınılmazdır. Bazı han avlularımızda masa ve sandalye işgali ölçüsüzdür. Bu konu han yöneticileri, işletmeciler ve Belediyemizle birlikte çözümlenmelidir. Tarihi dokuyla uyumsuz mobilya, tente ve şemsiyelere izin verilmemelidir. Kafe, çay ocağı ve lokantaların kamuya ait sokak ve caddelere masa çıkarmalarına da mutlaka bir kural ve standart getirilmez.

d) Çocuk oyun ve ihtiyaç alanları:

Çocuk bakım odaları, oyun alanı ve parkları bölgemizde yok denecek kadar azdır. Orhan Gazi Meydanı, Kayhan Meydanı ve Ertuğrul Bey Meydanının da birer köşe çocuk oyun alanı olarak ayrılmalıdır. Büyük han içlerinde de buna benzer alanlar oluşturulmalıdır (Fidan Han, İpek Han vb.). Çarşı içlerinde kamuya ait bazı boş atıl yerler çocuk emzirme ve bakım yeri haline getirilmelidir.

SONUÇ

Ecdat mirası Tarihi Çarşı ve Hanlarımız kentimizin ortak malı ve zenginliğidir. Gelecek nesillere bırakacağımız bu eşsiz emanetin çoğulcu bir yönetim anlayışıyla korunması ve yaşatılması mecburidir.

Turizm ve perakende ticaretin en güçlü parçası olan bölgenin çözüm bekleyen sorunları ekonomik hedefler de düşünülerek birlikte süratle sonlandırılmalıdır. Marka kent olmanın bir yolu da Tarihi Çarşı ve Hanlardan geçmektedir.

Bölgemizi ziyaret edenlerin zihinlerinde çok özel bir mekân ve yaşamın kalması, memnuniyet, tercih ve tavsiyelerin kazanılması bize en büyük armağan olacaktır.

GÖLYAZI TURİZMİ

Hasan EKER

Burkon Turizm YK Başkanı
Türsab Genel Başkan Yardımcısı
Bursa Turizm Platformu Kurucu Başkanı

Gölyazı, tarihi ve doğal güzellikleriyle önemli bir turizm potansiyeline sahip beldemizdir. Gerek kamu yetkililerinin gereken çalışmayı yapmaması, gerekse bölge halkının turizme öncelik vermemesi nedeniyle turizm pastasından hakettiği payı alamamaktadır.

Gölyazı, uluabat gölü içerisine girmiş yarımada özelliği, sempatik yöre halkı, yeşil doğası, her yerde bulunmayan başta kerevit olmak üzere yetiştirdiği deniz ürünleri, aktopraklık gibi arkeolojik bölgeye yakınlığı, zeytin bahçeleri, tarihi evleri, tarihi yapıları, bursa ve istanbul gibi nüfus yoğunluğu büyük illere olan mesafesi turizmin gezilecek görülecek yerler bakımından çok önemli bir destinasyonudur. Özellikle yukarıdan çekilmiş fotoğrafi eşsiz bir güzellikle sahiptir.

Gölyazı turizminin gelişmesi için yapılması gerekenleri aşağıdaki gibi sıralayabiliriz;

1. Bir alanın turizm bölgesi olması için 5 ana faktör vardır. Bu faktörleri, ulaşım, konaklama, yiyecek-içecek, gezilecek görülecek yerler ve altyapı hizmetleri olarak sıralayabiliriz. Bu maddeler içerisinde gölyazının ihtiyacı olan altyapı yatırımları ve yiyecek-içecek alanlarıdır.
2. Belde girişine altyapısı ve temizliği güzel bir otopark oluşturulmalıdır.
3. Bu otoparktan başlayan, köy çevresini dolaşarak tekrar otoparka kadar gelen, 6

duraklı bir tramway, otobüs, tren, benzeri birkaç araç ring halinde dolaşmalıdır.

4. Yürüme yolu tozlu bir yol olmaktan çıkarılmalıdır.
5. Köyün çevresi ve ara sokaklarının zemin, su gideri, korkuluk gibi altyapı yatırımları tamamlanmalıdır.
6. Köy evlerinin restorasyonuna destek verilmelidir.
7. Köy halkının turizmden gelir elde etme isteği ve teşviki sağlanmalıdır.
8. Köy bölgesinde yiyecek içecek alanlarında çeşitlendirme sayılarında ise sınırlandırma getirilmelidir.
9. Hediyelik eşya ve alışveriş dükkanları çeşitlendirilmeli ve sınırlandırılmalıdır.
10. Turistin beklentisine uygun tuvalet yapılmalıdır.
11. Sinek ve haşereye yönelik tedbirler alınmalıdır.
12. Göl kayak turları planlı, güvenli olarak geliştirilmelidir.
13. Köye mesafe olan bir bölgede yaklaşık 10 adet ve her biri 10 bungalow olacak şekilde konaklama alanı imarı verilmeli buradan elde edilecek terk alanına belediye yürüyüş

yolu, restoran, otopark alanı ve etkinlik alanı yatırımı yapmalıdır.

Turizm, uzun vadeli düşünülmesi gereken, nitelikli ürün ve hizmet anlayışına önem verilerek yüksek gelir elde edebilecek ve yaşanabilir bir alan planlama işidir. Turizmin gelişmesi için özellikle belediyelere önemli rol düşmektedir. Turizmcilerle ve yerel halkla birlikte hareket edilerek başarılı sonuçlar elde edilebilir.

SÜRDÜRÜLEBİLİR TURİZM

Gülşen ERİCE

Erice Turizm Seyahat Acentası

Şehrimiz, tarihi ve kültürel özellikleri, doğal güzellikleri ile tüm ülkelerden farklı inanç ve kültür yapılarına sahip turistleri çekebilecek değerlere sahiptir.

Sanayii ve ticarete sahip olduğu güç ile de iş seyahatleri, fuarlar ve kongrelerde farklı sektörlerle riverimli kılabilir bir şehirdir.

Turizm ve seyahat kalıplarının farklılaştığı Pandemi sürecinde ihtiyaçlar ve sorumlulukların değiştiğini, Teknolojik gelişmelerin de katkısıyla akışta yeni bir turizm döneminin başladığını gözlemlemekteyiz.

Bu sebeple, teknolojinin tanıtımda etkin kullanıldığı, erişilebilir, şehir içi yol düzeni ve altyapı-sıkuvvetli, hizmet, sağlık ve güvenlik hizmetleri güçlü bir şehir olabilmemiz için Turizm

POLİTİKASININ GELİŞTİRİLMESİ ÖNEMLİDİR

Sürdürülebilir turizm kriterlerinin detaylandırılarak benimsenmesi, kamu ve özel sektörün ciddiyetle sorumluluk alması, aldıkları bu sorumlulukların profesyonel ve gerçekçi bir sistem ile denetlenmesi ve sonuçlandırılması çok önemlidir. Seyahat acentalarına bu süreçte, yeni pazarlar yaratıp alternatif turizm paketleri oluşturabilmeleri için etkili tanıtım ve pazarlama stratejilerine yönelik proje bazlı destekler sağlanması, şehrin turizm istihdam ve kazanımını arttıracaktır.

Şehrimiz, farklı inanç ve kültür yapılarına hizmet sağlayabilecek yeterlilikte olmasına rağmen tu-

rist profilinin sınırlı ülkeler içermesi hususunda özenli ve dikkatli çalışmalar yapılmasının önemini vurgulamak isterim. Doğru analizle, yüksek verimlilikte potansiyelimizi oluşturabilecek birçok ülke turistinin, Bursa'mızı öncelikli tercih etmeme nedeninin tespit edilmesinin, şehrimize gelecek turist çeşitliliğini arttıracığına ve sürdürülebilir turizm kavramını şehrimizde geliştirebileceğine inanıyorum.

Belli dönemlerde yoğunluk kazanan turizm hareketliliğinin 12 ay'a yayılabilmesi için şehrin hizmet yeterliliği maalesef mevcut değildir. Arzu ederim ki bu hususta sektör ve kamuyetkililerinin ekstra gönüllülüğü ve fazla mesaisinin zaruri görüldüğüne dikkat çekilebilir.

Maalesef sadece fikir üretmek yeterli olmamakta, uygulanması, özendirilmesi ve denetlenmeside eşdeğer önemde görünmektedir.

Malum hızlı nüfus artışı, hızlı ve kötü yapılaşma, tükenen doğal kaynaklar, tarımdaki gerileme vekirlik neticesinde orta ve uzun vadede **"Yeşil Bursa"** adı ile anılan şehrimizin değerlerini prandırmaktadır. Bunun sadece turizm sektörüne değil diğer tüm sektörler de zor bir kazanım süreci oluşturacağını düşünüyorum.

Şehrimiz, Sürdürülebilir Turizm kriterleri oluşturularak bu konuda önemli bir yol alabilir, hakkı olan **"Yeşil Bursa"** adını çok uzun yıllar taşıyabilir. Sahip olduğu tüm özellikleri ile de tüm seyahat severlerin ve ilgililerinin liste başı olabilir. Ümit ediyorum.

GENEL BURSA TURİZMİ

Banu ERKMEN

Croco Tur Seyahat Acentesi
Kurucu

Çok değerli çalıştay için bir turizm paydaşı olarak gözlem ve eleştirilerimiz neticesinde oluşturduğumuz Bursa'nın tanıtımı ve yeni pazarlara açılımı için önerilerimiz şunlardır.

BURSA'NIN TANITIMI

Günümüzde insanların günün çok önemli bir bölümünü sosyal medya ve dijital ortamlarda geçirdiğini göz önüne alırsak;

Dünya'nın dört tarafından insanları yakalaya bilmemiz için organize ve planlı şekilde bir dijital strateji oluşturmalıyız.

Bunun için hızlıca ve pratik şekilde kullanıma açabileceğimiz kaynakları bir araya getirmek adına yapılabilecekler:

Görsel ve video arşivi

Tüm seyahat acentesi ve turizm paydaşlarının kullanımına açık dijital bir arşiv oluşturulmasını önermekteyiz.

Sosyal Medya'da kullanıma hazır, uygun ölçülerde alternatifli olarak bir araya getirilmiş bu kaynaktan edinilen gönderilerin paylaşımını işletme çok kısa ve kolay bir şekilde kendi hesaplarından yapabilmelidir.

Örneğin; Instagram gönderisi, Instagram hikâyesi, Whatsapp Durum ölçülerine uygun ebatlarda aynı görsel ve videonun alternatifleri kullanıma hazır olarak oluşturulur.

Yabancı dil alternatifleri de eklenerek, özellikle Avrupa Dilleri, Japonca, Korece gibi, işletmenin hedeflediği pazara uygun hale kolaylıkla getirilebilir.

Şehrimizdeki cazibe merkezlerinin drone çekimleri, video ve fotoğrafları bu arşivin temelleridir. Bunun için profesyonel fotoğrafçı ve çekim ekiplerinden faydalanılabilir.

Gerçekleşen festival ve etkinliklerin çekimleri ile güncel konular eklenir.

Bursa hakkında yazılmış eserlerden alıntılardan kısa ve etkileyici notlar oluşturulur ve bu görsel ve videoların üzerine yada altına yazmaya hazır hale getirilir.

Bursalı yazar ve şairlerden alıntılar, Bursa'da iz bırakmış veya dolaşmış seyyahlardan, tarihi kişiliklerden anekdotlar bu yazılı arşive ilave edilir.

Bursa hakkında yazılmış şarkı, türkü gibi müzik eserlerinin sesli arşivi oluşturularak postlarında kullanmak isteyen işletme hesaplarının erişimine açılır.

Görsel bütünlük ile turizmciler tarafından pek çok kanaldan paylaşılan paylaşımlar ulusal ve uluslararası çapta Bursa ile ilgili farkındalığı arttıracaktır. Uluslararası dijital etkileşim sağlayacaktır.

Özellikle belirlenmiş belirli slogan ve Bursa'ya özel etiketlerin (hashtag) devamlı kullanılması ve turizm alanında çalışan tüm işletme hesaplarından bu çalışmaları kullanmalarının teşvik edilmesi ile şehrimiz bir merak uyandıracaktır.

Yılda bir kez Bursa için dijital medya ödülleri verilmesi de bir teşvik olarak kullanılabilir.

Sosyal Medyayı en verimli şekilde kullanan işletmelerin kendi aralarında çeşitli alanlarda ödüllendirilerek onore edilmesi ile her geçen sene arşivleri kullanmak isteyen işletme sayısı artacaktır.

Bir web sitesi üzerinden üyelik sistemi ile şifre verilen işletmeler istedikleri görsel ve videoları indirirler, kullanmak istedikleri müziklerden seçim yaparlar ve yazılı notlar arşivinden Bursa için anlamlı birkaç cümleden faydalanarak kendi hesaplarından paylaşım yaparlar. Önemli olan aynı etiketlerin kullanımında süreklilik sağlamak, profesyonel çekimler ile kaliteli görseller paylaşmaktır.

GÖLYAZI BÖLGESİNİN GELİŞİMİ HAKKINDA ÖNERİLERİMİZ

Bir televizyon dizisi ile popülaritesi artan bölge henüz altyapı olarak hazır olmadan yoğun bir talebin içerisinde kendini bulmuştur.

Bir süre sonra bölgeyi ziyaret edenler ve bu ziyaretleri organize edenlerden şikâyetler gelmesi ile eksikliklerin farkına varılmıştır.

Doğal güzelliği takdir edilmekle beraber tam bir günlük gezi içinde yeterli bulunmamaktadır.

Nilüfer belediyesinin açtığı ve yazarları ağırlamayı planladığı yazı evi ile edebiyat dünyası başta olmak üzere kültür sanat dünyası ile bir bağ kurulmuştur.

Buradan yola çıkarak bölgenin güzel evleri ve sokaklarından bazılarına yazarlarımızın isimleri verilebilir. Duvarları bu yazar yada şairi hatırlatan cümleler, resimler ile bezenebilir.

Örneğin oluşturulacak bir Nazım Hikmet sokağı ile Orhan Kemal sokağının kesişmesi sağlanarak iki yazarın Bursa'da bir arada oldukları günlere atıf yapılabilir.

Özellikle duvar resimleri ve büyük puntolu dizeler sosyal medya mecralarında oldukça ilgi çekmekte, Dünya'nın pek çok yerinde insanlar bu tarz sokaklarda çektikleri fotoğrafları paylaşmaktadır.

Gelen turistler sadece güzel köy sokaklarında değil Türk edebiyat dünyasının günümüze kadar

gelen sayfaları arasında da dolaşarak gezilerine ayrı bir anlam katmış olacaklardır.

Yeni bir kimlik kazandırılan Gölyazı bölgesi esnafı bu sefer daha planlı oluşturulan bir arz çalışması kapsamında Halk eğitimler vasıtası ile turizm esnaf eğitimlerine tabi tutularak kendilerine bilinçli bir turizm tutumu kazandırılabilir.

Sanat atölyeleri, çeşitli galeriler, sanatsal etkinlik alanları oluşturularak ulusal ve uluslararası entelektüel çevrelerde bir merak uyandırılabilir.

Bölgede çalışmaya teşvik edilecek sanatçılarından Gölyazı ve çevresine özgü elışı hediyelikler üretmeleri ve bu üretime bölge halkını da katarak hem kendileri hem de burada yaşayan insanlar için gelir elde etmeleri sağlınırsa proje hızlı şekilde ilerleyecektir.

Bursa'mızın turistik açıdan geliştirilerek hak ettiği ilgi ve değeri görmesi için sizinle paylaşacağımız öneriler bunlardır.

BURSA TURİZMİ...

Mehmet Ali VARLI

Varlı Turizm

Turizm ülke genelinde olduğu gibi Bursa ekonomisine de ciddi manada etki eden bacasız sanayi olarak ele alınmalı ve bu ekonomik kaynaktan daha fazla pay almalıdır. Bursa'mız sahip olduğu tarihi ,doğal , kültürel zenginlikleri ile turizm destinasyonlarının çeşitliliği fazla olduğu coğrafyadır.

Bursa'mız, sahip olduğu sanayi tesisleri ve bu sanayiler ile direk temasta olan yerli ve yabancı ziyaretçiler , Bursa'mızın sahip olduğu üniversiteleri ve jeopolitik konumu gereği illerarası geçiş güzergahında bulunması nedeni ile turizm dışı ziyaretçi sayısı oldukça yüksektir.

Bu haliyle Bursa'ya gelen ziyaretçi sayısı bakımından değerlendirildiğinde iyi noktada olduğumuz söylenebilir. Üzerinde durulması gereken gelen ziyaretçilerin geceleme sayısını artıracak yatırım , planlama , organizasyonlar için proje üretilmesidir.

Bu manada önerilerimiz şunlardır ;

- Uludağ'a dört mevsim turizm hareketliliği kazandıracak yatırım ve etkinlikler düzenlenmesi
- İznik Gölünde uluslararası su sporları etkinliği düzenlenmesi
- Bursa'mızın tarihi ve kültürel dokusunun korunmasına azami özen gösterilmesi
- Duraklama ve park sorununa ivedilikle çözüm bulunması (Ulucami etrafında tur otobüslerine parklama yapılması veya panorama müzesinin otobüsler için otopark alanı olarak kullanılması)

- Bursa'mıza özgü geleneksel etkinliklerin yaygınlaşması (mesela; Cumalıkızık Köyünde konaklarda GEZEK GECELERİ yapılması)
- Bursa turizmi İznik'ten başlar. İznik sahip olduğu tarihi ve kültürel zenginliklerinin korunarak ön plana çıkartılması ve AYASOFYA'NIN müze olarak yeniden tefriş edilmesi.
- Sanayideki gücümüzün turizm açısından fırsata dönüştürülmesi (sanayi için Bursa'mıza gelenlerin 1 gece daha fazla geceleme , alışveriş yapmasını sağlayacak adımların sanayici ile birlikte kararlaştırılması)
- Sanayi alanlarında da Bursa için tanıtım çalışmaları yapılması
- Üniversite öğrencilerine yönelik ücretsiz Bursa'mızı tanıyalım turları yapılması (yeni kayıt yaptıran öğrencilere sosyalmedya sayfalarında paylaşma şartı ile "rica edeceğiz")
- Bursa genelinde düzenlenen ve geleneksel hale gelen tüm etkinlikler , festivaller , günler , fuar ve organizasyonların sosyalmedya sayfalarından paylaşılmasını sağlamak
- Zengin sporu olarak adlandırılan ve ilimizde olmayan etkinliklerin (Binicilik -Polo - Formula 1 -Yelkencilik -Pentatlon - Wingsuit -Bobsley - Sıcak Hava Balonu Yarışı vb) jilimize kazandırılması
- Turizm seyaht acentalarımız ile yerel yöneticilerimizin ortaklaşa etkinlik sayısını artırması (fuar düzenlenmesi – fuarlara katılım – info

105

programları – acentalar üzerinden Bursa temalı hediye dağıtımı vs)

- Rehberlerimizin gezdirdikleri misafirlere sosyal-medya Bursa paylaşımı konusunda sık sık talep ve ricada bulunabilir.
- Alternatif Turizm başlığının altında toplanan tüm turizm dalları için Bursa sonsuz güzellikler , sayısız çeşitlilikler ile fırsatlarla doludur. Mesela Agro Turizmi dünyada talep gören yeni trend olarak karşımıza çıkmakta , Bursa bu alanda da sahip olduğu çeşitliliğini turizme kazandırmalıdır.

BURSA'DA KIRSAL TURİZMİN ADI KONMALI

Arzu Kutucu ÖZENEN

Yeşil Valiz Sorumlu Turizm
Dernek Başkanı

Bursa dört mevsimi birbirinden güzel, deneyim olarak dağ, denizi, gölü, yaylayı bir saatlik sürüş mesafesinde yaşatma imkânı olan bir turizm cenneti.

Bu turizm cennetinden yeterli faydayı sağlıyor muyuz? Hayır.

Kolay fayda sağlamak uğruna belirli noktalara yığılıp bu cennete ihanet ediyor muyuz? Evet.

Her köşesi yaşanacak onlarca deneyim potansiyeli ile dolu bu şehrin turizmi kendimizi bildik bileli konaklama suresinin kısıtlılığından muzdarip. Oysa bu zengin coğrafyada doğru bir planlamayla, kesintisiz ulaşım altyapısı ve tematik turizm fırsatlarının dengeli olarak dağıtımının gerçekleştirilmesiyle turistlerin bir haftada bitirilemeyeceği, mevsimsel on plana çıkartılacak konularla tekrar tekrar gelmek isteyeceği bir deneyim şöleni yaratmak mümkün.

Kırsal turizm diye saldırdığımız dar alanlarda ne gibi zararlarımız oluyor, hiç gözlemlediniz mi?

Altyapısı yetersiz kırsal alanlarda fiziksel taşıma kapasitesini ölçmeden yaptığımız "planlama"larla çevreyi, gelecek nesillere borçlu olduğumuz kültürel mirası ve yerel dokuyu mahvediyoruz.

Hızlı gelen büyük kalabalıklarla ve ekonomik imkanlarda ani artışla koyun sosyo-ekonomik yapısını ve köylülerin gerek birbiriyle gerekse gelen turistlerle ilişkilerini geri dönülemeyecek biçimde zedeliyoruz.

Turizmin sağladığı görece kolay kazanç, tarım faaliyetlerinin önüne geçiyor. "Köy kahvaltısının bakkal peyniri yedik", "Köylüler kavanozlara hazır reçel dolduruyor" şikâyetleri, biraz önce bahsettiğimiz sosyal dejenerasyon kadar tarımsal faaliyetlerin ihmal edilmesinden de kaynaklanıyor.

Sonuç olarak, yukarıdaki zararlara ilaveten, destinasyonun imajını milyonlarca lira döksek temizleyemeyeceğimiz şekilde karalıyoruz. Zira, sosyal medya diye kontrolsüz bir tanıtım mecraasının insafındayız hepimiz. Bu karanlık tablonun çözümüne gelince, birkaç unsurdan bahsetmek mümkün.

Öncelikle güncel trendlere uygun, turist profili doğru tahlil edilmiş ve illa ki yaygın bir tabandan yukarıya kararlaştırılan bir planlama ile başlanmalı.

12 aylık, hatta 365 günlük, üzerinde incelik düşünülmüş bir etkinlikler takvimi. Bir sloganla ifade etmek gerekirse; BİR KÖYDE 12 AY TURİZM DEĞİL, 12 KÖYDE 1'ER AY TURİZM. Her turizm profesyonelinin hayali bir destinasyon ya da tesiste turizmi on iki aya yayabilmektir. Oysa kırsal turizmi bu mantık çerçevesinde düşünmek sürdürülebilir olmadığı gibi, kısa ve net bir ifadeyle yerele ihanettir.

Dört mevsime yayılmış otantik festivallerle bir bölgeyi değil, tüm Bursa'yı dolaşa dolaşa bitiremeyecek bir hale getirmek; doğru bir ziyaretçi yönetimiyle turisti Bursa'nın her yerinde defalarca görmek amacımız olmalı.

Her turist "Ah şimdi Bursa'da olmak vardı!" diyeceği günlerin umuduyula...

SAĞLIK TURİZMİ

Metin YURDAKOŞ

BUSAT Başkanı

Dünya'da küreselleşmenin etkisi ile sağlık turizmi hizmet sektörleri arasında çok önemli bir Pazar haline gelmiştir. Oluşturduğu döviz girdisi ve katma değeri ile sağlık turizmi sektöründe ülkeler arası rekabet hızla artmaktadır.

Sağlık Turizmi ülkemize ekonomik girdinin yanında, tanıtım ve pazarlamaya katkısı ve istihdamda oluşturduğu katma değer nedeni Ülkemizde pazardan hak ettiği payı almak ülke politikası haline gelmiştir.

Ülkemizin sağlık hizmeti sunumundaki başarısı, pandemi sonrası daha büyük önem kazanmıştır. Sağlık hizmeti sunumundaki başarı, teknolojik alt yapı, mali sürdürülebilirlik, hızlı ve etkin tedavi imkânları, sağlık tesislerimizin güçlü alt yapısı, tedavi deneyimi ve marka hekimleri ile Türkiye pazarda hak ettiği payı alacağı konusunda inancımız tamdır.

Güçlü olduğumuz ve artık hasta akışının arttığı özellikli tedavilerin yapıldığı sağlık turizminde medikal, termal ve yaşlı-engelli turizmi gibi üst başlıkları konusunda

Etkin tanıtım faaliyetleri yapılması büyük önem taşımaktadır.

Öneriler;

- Sağlık Turizmi pazarlamasında daha profesyonel, etkin ve geri dönüşü olan çalışmaların yapılması, digital pazarlama tekniklerinin geliştirilmesi ve odak tanıtımların yapılması,
- Tanıtıma ayrılacak finansın etkin kullanılarak Dünyada "ülke marka algısının" yerleştirilmesi,

- Gerek medikal gerekse termal sağlık turizminde çalışacak ara eleman istihdamı için en az ön lisans düzeyinde eğitim imkânlarının artırılması,
- Ticaret Bakanlığı tarafından 2012 yılından beri verilen ve revize edilen sağlık turizmi teşviklerinin daha etkin ve minimum mevzuatla kullanımın yaygınlaştırılması,
- Turizm sektörü paydaşları ile eşgüdümün geliştirilmesi ve karşılıklı etkileşimden faydalanılması,
- Güçlü termal alt yapımız ile Uluslararası rekabet edebilecek termal tedavi yapılabilmesi için mevzuat çalışmalarının BURSA SAĞLIK TURİZMİ DERNEĞİ ve bu konuda faaliyet gösteren diğer sivil toplum örgütlerinin de bulunduğu bir ekip ile revize edilmesi.

İZNİK TURİZM POTANSİYELİ DESTEK BEKLİYOR

İhsan KARADAYI

Seyir Otel

Seyir Defteri Danışmanlık Turizm
Kurucu

İznik, gerek tarihi zenginliği, gerek doğası ve gölü, gerekse iklimi ile potansiyelini yeterince değerlendirememiş bir beldemizdir. 1-1,5 saatlik mesafede 23-24 milyon nüfus barındırmasına rağmen otel dolulukları Nisan-Ekim arasında ve genelde sadece Cumartesi günü artmakta, diğer zamanlarda boşluklar oluşmaktadır. Ortalama geceleme süresi ise 1,2 gündür.

ETKİNLİK TURİZMİ NEDİR? İZNİK İÇİN NEDEN UYGUNDUR?

Arz kaynakları açısından yeterli olan İznik' de yapılacak olan turistik ürün çeşitlendirmesi ile;

Ülkenin turizm potansiyeli daha yaygın, üretken, yaratıcı, dengeli, uyumlu olarak değerlendirilebilir.

Mevcut turizm değerleri ile (tarihi, doğası, gölü, inanç turizmi değerleri, tarım turizmi... vs.) birlikte etkinlik turizmi İznik için hem bilinirlik hem de süreklilik sağlayacaktır.

- İstihdam olanaklarının artmasına rol oynayabilir.
- Turistik yörelerin kalkınması sağlanır, merkezler ve kırsal kesim arası gelişim dengesi oluşur.
- Farklı hedef kitlelere ulaşılarak, daha fazla kişinin İznik' e gelmesi sağlanır.
- Turizmin gelişme ivmesi artarak yeni ve verimli yatırım alanları yaratılır.

- Turizmin bütün bir yıla yayılmasına olanak sağlayabilir.

Bir turistik ürünün oluşturulabilmesi açısından ülkenin, bölgenin veya yörenin sahip olması gereken üç özellik bulunmaktadır. Bu özellikler;

- Ulaşılabilirlik,
- Turizm işletmelerinin varlığı,
- Çekiciliktir.

İllere Göre Türkiye Nüfusu

İl	Toplam Nüfus	Erkek Nüfusu	Kadın Nüfusu	Nüfus Yüzdesi
İstanbul	15.029.231	7.529.491	7.499.740	18,60%
Bursa	2.936.803	1.470.341	1.466.462	3,63%
Kocaeli	1.883.270	953.145	930.125	2,33%
Sakarya	990.214	496.488	493.726	1,23%
Eskişehir	860.620	429.078	431.542	1,06%
Kütahya	572.256	282.661	289.595	0,71%
Yalova	251.203	125.569	125.634	0,31%
İzmit	221.693	116.528	105.165	0,27%

İZNİK VE ULAŞILABİLİRLİK

Türkiye nüfusunun %28,14 'ünü oluşturan illerimiz, yani yaklaşık 23 milyon nüfus, İznik'e sadece 1,5 saatlik mesafede bulunmaktadır. İznik'e karayolu dışında, 20 dakika mesafedeki Yenişehir Havalimanı üzerinden birçok ilimizden düzenlenen seferlerle de ulaşmak mümkündür. Sabiha Gökçen Havalimanı ise 1 saatlik mesafededir.

İZNİK VE TURİZM İŞLETMELERİNİN VARLIĞI

İznik (Nicaea) tarihi kent merkezinde, konaklama alışkanlıklarınıza uygun tesis bulabilirsiniz. İsterseniz metropol şehirlerdeki standartlar ve kalitede, çok odalı otellerde kalabileceğiniz gibi, daha küçük ama İznik'e özgü ve İznik'in yaşamını yansıtan atmosferiyle, aile işletmelerinde de konaklamanızı sağlamanız mümkündür.

İznik'te özel işletmelerinin yatak kapasiteleri 1000'i geçmiş olup, daha büyük organizasyonlarda kullanılmak üzere devletin misafirhaneleri de dahil edildiğinde 1500 kişiyi geçmektedir. Halihazırda devam eden projelerle bu sayı 1-2 yıl içerisinde 2500 yatak kapasitesini aşması beklenmektedir.

İZNİK VE ÇEKİCİLİK

Çekicilik denilince, turistin bir yeri başka bir yere tercih etmesi anlaşılmaktadır. Ancak söz konusu tercihin olabilmesi için, diğer yöreden farklı turistik özelliklere ve en azından onun kadar etkili olan olaylara da ihtiyaç vardır.

Çekici olaylar arasında da spor olayları, kültürel olaylar, fuarlar, sergiler, dünyada ve düzenlenen yerel etkinlikler ilk akla gelenlerdir.

- İznik'in Dört Medeniyete Başkentlik yaptığını
- Dünyada güneşin bir blok olarak göle battığı iki gölden biri ve dünyada en güzel beş gün batımından birinin İznik'te olduğunu,
- Hristiyanlık dini açısından en kutsal üçüncü kent olduğunu,
- Bugünkü kent planının 2300 yıl önce yapıldığını ve günümüzde hala devam ettirildiğini,
- Klasik Çağda (İ.Ö. 5 yy-3 yy) bilinen dünyanın en önemli mandıra merkezlerinden biri olduğunun ve İznik'te üretilen peynirlerin kıta Avrupasına ihraç edildiğini,
- Bursa'ya adını veren Bithynia imparatorluk hanedanı Prusias ailesinin önemli fertlerinden II. Prusias'ın mezarının İznik'te olduğunu,
- Marmara bölgesinde günümüze kadar korunmuş tek Roma dönemi Tiyatrosunun İznik'te olduğunu,

- Milano fermanından 13 yıl sonra hristiyanlık dininin ilk küresel toplantısının imparator Constantinus'un katılımıyla İznik'te yapıldığını (I.Konsül toplantısı),
- İkinci İznik, yedinci hristiyanlık konsil toplantısının yine İznik'te olduğunun (İ.S. 787) ve bu konsül toplantılarından sonra Pazar gününün ibadet günü olarak kabul edilip tatil ilan edildiğini,
- Osmanlı İmparatorluğunun ilk Mescit, İlk Medrese, İlk İmarethane yapılarının İznik'te olduğunu,
- Osmanlı İmparatorluğunun en anıtsal yapılarındaki çini süslemelerinin İznik'te yapıldığını biliyor muydunuz?

İZNİK'İN GÜÇLÜ YANLARI

- Tüm Yıla yayılabilecek, alternatif turizme uygun iklim, doğal kaynaklar ve bozulmamış çevre,
- Sahip olduğu tarih ve kültür zenginliği nedeniyle kültür turizmi için elverişli olması,
- Eko turizme ve kırsal turizme , doğa turizmine uygun potansiyelinin olması (Sansarak Kanyonu başta olmak üzere, her zorluk derecesine uygun trekking güzergahları, bisiklet gezi yolları, sürpriz şelale ve göletler...),
- Tarımsal ürün ve yetiştirilen meyve çeşitliliği zenginliği nedeniyle «Tarım Turizmi» konusunda yüksek potansiyeli bulunması,
- İslamiyet'e ait eserlerin yanı sıra Hristiyanlık alemi için de inanç turizmi için çekim merkezi olması,
- Durgun su turizmi (kano, yelkenli tekne, kürekçilik, rüzgar sörfü..vs.) için uygun büyüklükte bir göle sahip olması,
- Ülke içi ve ötesi pazarlar için nispeten keşfedilmemiş destinasyon olması,
- Etkinlik Turizmi konusunda tüm yıla yayılabilecek, rakipsiz ve benzersiz bir potansiyeli olması (Festivaller, İznik Ultra Maraton, Kano yarışları, Kaya tırmanışları, Koşu Kampları...vs)
- 1980'li yıllardan kaynaklanan plansız turistik gelişmelerden etkilenmemiş, sürdürülebilir turistik planların uygulanmasına yatkın bir alan.

- Coğrafi konum nedeniyle turist gönderen pazarlara olan yakınlık, (23 milyon nüfusun 1-1,5 saat yolculuk ile erişebilecek uzaklıkta olması)

ETKİNLİK TURİZMİNİN YÖREYE FAYDASI

Etki Alanı

Olumlu Etkiler

SOSYO- KÜLTÜREL

- Paylaşılan ortak deneyim
- Gelenekleri güçlendirmek
- Toplumsal gururun yükselmesi
- Toplumsal katılımın yükselmesi
- Yeni ve yaratıcı fikirlerin tanıtılması
- Kültürel bakış açılarının geliştirilmesi

FİZİKSEL VE ÇEVRESEL

- Çevrenin vitrinlenmesi
- Uygulanabilir en iyi modellerin sunulması
- Çevresel bilincin artırılması
- Alt yapı sisteminin miras olarak kalması
- Ulaşım ve iletişim sisteminin geliştirilmesi
- Kentsel dönüşüm ve yenilenme

POLİTİK

- Uluslararası prestij
- Gelişmiş profil
- Yatırımların tanıtılması
- Karşılıklı sosyal destek
- Yönetimsel becerilerin gelişmesi

TURİZM VE EKONOMİ

- Turistik bölgenin tanıtımı ve turist artışı
- Kalış süresinin uzatılması
- Gelir artışı
- Vergi gelirlerinin artışı
- İstihdam oluşturma

Örnek Olay: Alaçatı Ot Festivali

TurizmGüncel.com

Turizm sektörünün umudunun bu yıl iç pazarda oluşumu belirlen Türkiye Oteller Federasyonu (TURÖFED) Başkan Yardımcısı Mehmet İşler, iç turizmi hareketeleştirecek değerlere önem verilmesi gerektiğini söyledi. İşler, 'İzmir'in öne çıkarılabilecek pek çok değeri var. Alaçatı Ot Festivali gibi markalaşmış etkinliklere, başarılı festivallere ve organizasyonlara ihtiyacımız var' dedi.

Gözde turizm beldesi Çeşme'de bu yıl sekizinci kez düzenlenen ve büyük ilgi gören Alaçatı Ot Festivali kent turizmini hareketlendirdi. Turizm acenteleri festivali de içine alan konaklamalı turlar düzenlerken Türkiye'nin dört bir yanından 2 bine yakın tur otobüsüyle Çeşme ve Alaçatı'ya akın etti. Çeşme Belediyesi'nce 6 - 9 Nisan 2017 tarihleri arasında düzenlenen festival dört günde 200 bine yakın ziyaretçiyi ağırladı.

Ziyaretçiler, yalnızca Çeşme bölgesindeki otel ve pansiyonlar değil, Seferihisar, Urla, Kuşadası ve İzmir'deki otelleri de doldurdu.

TİRİLYE'NİN TURİZM POTANSİYELİ ALTYAPI SORUNLARI VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Mesut ŞAHİN

Kimya Mühendisi

Tirilye, Bursa'ya bağlı Mudanya sahilinde yer alan, tarihi önemi ağır basan bir beldedir. Doğası, havası, denizi ve tarihi ile önemli olduğu için, turizm potansiyeli yüksek olan bir yerdir. Bu nedenle, değerlendirilmesi, turizmde bir marka haline getirilmesi gerekir.

TİRİLYE'NİN ÜLKE VE YÖRE TURİZMİNDEKİ YERİ VE ÖNEMİ

Tirilye'nin tarihi dokusu korunmuş olup doğal bir film platosu olarak da işlev görmektedir. Eski bir Rum kasabası olan belde sit alanı ve doğal zenginlikleri olan bir yerleşim yeridir. Deniz kıyısında yer almanın avantajlarına sahiptir. Körfeze, Adalara, İstanbul'a, Uluabat'a, Karacabey Boğazı'na ulaşılabilir durumdadır.

Deniz sporları ve balıkçılık için elverişlidir. Zeytin ve zeytin ürünlerinin kaynağıdır. Bu belde günübirlik ve kısa süreli konaklamalar için uygundur. Yaz tatillerinde sakin bir dinlenme yeri olup, yeterli yatak kapasitesine sahiptir. Tekne tutkunları için limanı bulunmaktadır.

Beldede zengin bir mutfak kültürü vardır. Geçmişte Türkler ve Rumlar bu beldede yan yana yaşamışlar, birliktelikleri Tirilye halkının yaşam felsefesine yansımıştır.

TİRİLYE'DE TURİZMİN GELİŞMESİ İÇİN ATILAN ADIMLAR, ÇÖZÜLMESİ GEREKEN SORUNLAR

Tirilye'nin köklü bir yerel yönetim deneyimi vardır. Büyükşehir Yasası ile 2014 yılında Tirilye

Belediyesi kaldırılmış, Mudanya'ya bağlı mahalle haline getirilmiştir. Bu durum turizmin gelişmesine engel olup Tirilyeliler, Belediyelerini geri istemektedirler.

Restorasyonu biten tarihi Taş Mektep hizmete hazır hale getirilmiştir. Yapıda çok amaçlı kültür hizmeti verilmesi düşünülmektedir.

Tirilye'nin ayakta kalan tarihi kiliseleri inanç turizmi açısından önemlidir. Kiliselerin restorasyonları bir an evvel koordineli bir çalışma ile bitirilmelidir. Beldede mimari bakımdan önemli olan binalar tespit edilip kamulaştırılmalı sonrasında etnoğrafya müzesi olarak hizmet vermelidir. Restore edilen Tarihi Hamam'a işlev kazandırılmalıdır. Eski Pazar Caddesi yeniden düzenlenip estetize edilmelidir.

Beldenin çiçek kültürü vardır. Evlerin önleri ve caddeler çiçeklerle donatılmalıdır.

Şu anda yetki karmaşası yaşanan mendirek sahipsiz konumdan çıkarılıp yeniden düzenlenmeli, deniz yolculuğu konusunda proje hazırlanıp hayata geçirilmelidir. Tirilye'nin içi ve sahil trafiği yeniden düzenlenmeli, Karacabey çıkışında uygun bir yer park alanı olarak yapılandırılmalıdır. Çok virajlı olan Mudanya-Tirilye karayolu genişletilmelidir.

Mudanya doğalgaz hattı Tirilye'ye 10 km uzaklıktadır. Bu hat ivedilikle Tirilye'ye kadar uzanmalıdır. Yaz mevsiminde plajlar yeniden düzenlenmelidir.

Tirilye'nin evsel ve diğer sıvı atıkları denize boşaltılmaktadır. En azından, derin deşarj projesi

hazırlanmalıdır.Tirilye'deki zeytine dayalı tek tip tarım üretimi çeşitlendirilmelidir.Kasabada haftanın yedi günü hizmet verecek şekilde sağlık ekibi ve ambulans bulundurulmalıdır.

Alternatif turizm için, doğa yürüyüşü parkurları oluşturulmalıdır.

KOORDİNASYON

Tirilye'de turizmin gelişmesi, turist akışının hızlandırılması,beldenin bir turizm markası olabilmesi için taraflar,bileşenler ve paydaşlar tarafından yörenin tüm sorunlarının koordineli bir şekilde çözümüne ihtiyaç vardır.

BEREKETLİ DAĞLAR

Uğur SARIKAYA

BURO

Adıyaman Nemrut Dağının tepesindeki taşların insan eliyle oraya taşınıp tümülüs olduğunu, kralın mezari olduğunu söylüyorlar.

Eğer taşları yukarıdan atılırsa olahilir.

Eğer mümkün değilse ya doğal oluşum ya da taşlar Nuh aleyhiselam zamanındaki tufan zamanında sular tarafından taşınmış olabilir.

Yeryüzü tamamen sular altındayken en yakın yer dağ tepesi ve geminin karaya oturabileceği en uygun zemin Nemrut Dağının zirvesi değil midir?

Nuh aleyhiselam bereketli bir yere inmeyi istemiş. Allah peygamberlerinin duasını kabul eder. Dağlar bereketlidir. Cudi bereketli manasına geliyor, Kuran'da bereketli yerin tepesine indi manasına gelmez mi.

Nemrut' tan bıraktığınızda Mezopotamya'nın, verimli ovaların tepesinde olduğunuzu görürsünüz.

Manisa Spil Dağının bir yamacında böyle taşlar bulunan bir yere vardığımda; yukarıdan aşağıya inmek, taşların kaymasıyla mümkün oluyor ancak aşağıdan yukarı çıkmak mümkün olmuyor.

Yani Nemrut Dağının tepesinden kolayca inebilirsiniz ama kolayca çıkamazsınız.

Bursa Uludağ'dan baktığınızda İstanbul'a kadar görünür. Konstantiniye fethedilecektir hadisiyle birlikte Davud aleyhiselama da söylenmiş olan "Yeryüzüne iyi kullarım mirasçı olacaktır" ayetini düşünün, Uludağ'ın zirvesine doğru bir çukur görürsünüz ve buranın eski bakir madeni olduğu söyleniyor. Süleyman aleyhiselam için sel gibi

akıtılan bakirin madeni ise, bereketli dağların bulunduğu topraklara, şehirlere ve mirasa sahip olduğumuzu biliyor muyuz.

Hiçbir yanlışın olmadığı tek kitap Kuran'dır. Nuh aleyhiselamdan öncesi hakkında fazla bilgi sahibi olamayacağımızı söylüyorsa, biz de Nuh aleyhiselamdan sonrasını tarih olarak yazmaya çalışabiliriz.

ÇALIŞMA GRUBU ÇALIŞTAYLARI

1. ALTYAPI YATIRIMLARI ÇALIŞTAY RAPORU
2. İZNİK-GÖLYAZI ÇALIŞTAY RAPORU
3. KONGRE TURİZMİ ÇALIŞTAY RAPORU
4. ORTA DOĞU VE PAZARLARA AÇILIM
ÇALIŞTAY RAPORU
5. REHBERLİK ÇALIŞTAY RAPORU
6. SAĞLIK TURİZMİ ÇALIŞTAY RAPORU
7. TANITIM ÇALIŞTAY RAPORU
8. TURİZM ESNAFI VE ÇARŞILAR
ÇALIŞTAY RAPORU
9. ULAŞIM ÇALIŞTAY RAPORU
10. ULUDAĞ ÇALIŞTAY RAPORU

1. ALT YAPI ÇALIŞTAY KATILIMCILARI

	ADI-SOYADI	KURUM
1	HASAN EKER	BURKONTURİZM
2	ABDULLAH DAMAR	GEÇMİŞ BURSA İL KÜLTÜR VE TURİZM MÜDÜRÜ
3	MURAT SARAÇOĞLU	BURSA TURİZM PLATFORMU BAŞKANI
4	ALİ RIZA ALAN	BURSA İL KÜLTÜR VE TURİZM MÜDÜRLÜĞÜ
5	SEBAHATTİN ÇAKMAK	BÜYÜKORHAN BELEDİYESİ FEN İŞLERİ MÜDÜRLÜĞÜ
6	MURAT UMUT BOZKUŞ	BÜYÜKORHAN BELEDİYESİ
7	REMZİ BAT	TURİZM ARAŞTIRMACISI

ALTYAPI YATIRIMLARI ÇALIŞTAY RAPORU

SORUNLAR

- Kuş gözlem kulesinde dürbün eksikliği.
- Gölyazı, İznik ve Uludağ çarşısı bölgesinde tuvalet eksikliği.
- Balibeyhan'ın köşesi tarafından küçültülen kaldırımların Ulucami'den türbelere giden yolun daralıyor olması trafiği zora sokması ve Balibeyhan'ın havalandırılması için açılan pencerelerin yolu tehlikeye sokması.
- Uludağ'da yer alan yürüş yollarında yeterli yönlendirmelerin olmaması.
- Uludağ'da kışın kampçıların kaybolması.
- Turistik bölgelerdeki otopark sorunları.
- İstanbul havalimanları ile Bursa arası bireysel ulaşımın zor olması.
- Turistik bölgelerdeki tabela kirliliği.
- Küçük ilçelerde gezilebilecek güzel yerlerin, leylekköyü, akçalar göleti, hasanağa barajı gibi yerlerin güzergah bozukluğu, tabela(yönlendirme), çevre kirliliği, tuvalet eksikliği faktörleri olması
- Merinos Kongre Kültür merkezinin konumu ve yapılması sorunu. Çevresinde ve Kent Meydanı'na giden yolun yürünebilecek bir yer olmaması, karşıya geçilince geçilen parkın tekin olmaması.
- Altıparmak ve Çekirge bölgesinde insanların yürüyüş yollarında dinlenebilecek alanların az olması.
- Geceleri aydınlatmaların standart olmaması. Direklerin ve ışıkların aydınlatma oranlarının farklı olması.
- Büyükorhan ilçesi içerisinde yer alan dere, koku saçıyor.
- Büyükorhan ilçesinin bazı mahallelerinde altyapı çalışmaları yok. Kanalizasyon ve yağmur suyu büyük bir sorun.
- Büyükorhan ilçesinin ulaşım, yol, tanıtım sorunu.
- Bayındır mağarasının tanıtımının yapılmaması.
- Yaylada telefon çekmemesi ve internet altyapısının eksik olması.

ALTYAPI YATIRIMLARI ÇALIŞTAY RAPORU

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Kuş gözlem kulesinin bulunduğu noktaya belediye tarafından en az 5 adet dürbün yerleştirilmesi ve bakımının yapılması
2. Belediyenin yatırım yapması.
3. Uludağ'daki trekking yollarında yeterli yönlendirmeler yoktur, Milli parklar müdürlüğü ilgilenmelidir.
4. Vadilere barınma noktaları inşa edilmeli.
5. Belediyenin otopark yatırımı yapması.
6. İstanbul Bursa arası hızlı tren yapılmalı.
7. Doğal güzelliği veya mimariyi bozan tabelaların değiştirilmesi veya kaldırılması.
8. Küçük ilçelerde gezilebilecek güzel yerlerin, leylekköyü, akçalar göleti, hasanağa barajı gibi yerlerin güzergah bozukluğu, tabela(yönlendirme), çevre kirliliği, tuvalet eksikliği faktörleri olması, belediyelerin bu alanlara yatırım yapması.
9. Belediye tarafından standart bir aydınlatma planlanması. Bütünlük oluşturulması.
10. Dere ıslahının bir an önce yapılması. Kısa süre içerisinde çözüme ulaşması. Atık su tesislerinin kurulması.
11. Turizmde çalışmalar yapabilmemiz için en büyük sorun altyapı sorunudur. Büyükşehir Belediyesi'nin hızlı bir şekilde bu sorunlarla ilgilenmesi gerekmektedir.
12. İnternet altyapısı ile Büyükşehir Belediyesi ilgilenmeli.
13. GSM firmalarının arazi izni ve yasal izin süreleri, Çevre Ve Şehircilik İl Müdürlüğü yetki alanları içerisinde bunlara izin verilmesi ve bir an önce çekim sorunlarının düzelmesi gerekmektedir.

ALTYAPI YATIRIMLARI ÇALIŞTAY RAPORU

YENİ ÖNERİLER

1. Kanalizasyon, içme suyu, yağmur suyu alt yapı giderleri olduğu için bu konularda Büyükşehir belediyesinin ilçe belediyelerini desteklemesi
2. Dağ ilçelerine günlük turlar düzenlenebilir.
3. Derecik Bazilikası için geçmiş yıllarda yapılan kazı çalışmalarının yeniden başlatılması konusunda gerekli çalışmalar yapılması.
4. "Ankara - Kars" treni benzeri olmak üzere nostaljik bir trenin planlanması Ankara-İzmir hattı açılması ve Büyükorhan istasyonunun kullanılabilir hale gelmesi.
5. Kamp alanlarının, doğal güzelliği olan alanların tanıtımı ve misafir çekmesi çalışmalarına destek olunması. Büyükorhan Belediyesi Görecik yaylası ve diğer yaylalar çevresi için çalışmalar yapılması.

2. İZNİK - GÖLYAZI ÇALIŞTAY KATILIMCILARI

	ADI-SOYADI	KURUM
1	EMEL ADAMIŞ	ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ İZNİK MESLEK YÜKSEK OKULU
2	CELAL UZUN	ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ İZNİK MESLEK YÜKSEK OKULU

İZNİK - GÖLYAZI ÇALIŞTAY RAPORU

SORUNLAR

- İznik tanıtım eksikliği.
- Konaklama tesisi eksikliği, Askania dışında güzel bir tesisin olmaması.
- İznik'te vakit geçirilecek alan ve mekan olmaması.
- Gölyazı trafik sıkışıklığı ve vakit geçirilecek alan olmaması.

İZNİK - GÖLYAZI ÇALIŞTAY RAPORU

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

- Büyükşehir Belediyesi ve Rehberler birliği iş birliği içinde olmalı.
- İznik'e yatırım yapılmalı.
- Su sporları – plaj sporları – dalış sporları – tekne turu – yelken/kano sporları – eğlence mekanı gibi şeyler sunulmalı.
- Araçların belli bir bölgenin ilerisine gidilmemesi sağlanmalı.

İZNİK - GÖLYAZI ÇALIŞTAY RAPORU

YENİ ÖNERİLER

- 2025 yılı İznik'te konsülün toplanmasının 1700'üncü yılına denk geliyor, İznik buna iyi hazırlanmalı.
- Uludağ köyleri için yeni aktiviteler geliştirilebilir.

3. KONGRE TURİZMİ ÇALIŞTAY KATILIMCILARI

	ADI-SOYADI	KURUM
1	SÜVEYLA ÖZLEM AKPINAR	KÜLTÜR TURİZM MÜDÜRLÜĞÜ
2	SEDAT KAYMAK	ALMİRA HOTEL
3	BURAK ARKAÇ	HİLTON OTEL
4	HALİL ASLANDAŞ	MOVEMPİCK OTEL - BURSA
5	SEZİN KOLDAŞ	DREAM INCENTIVE

KONGRE TURİZMİ ÇALIŞTAY RAPORU

SORUNLAR

1. Uluslararası kongrelerin Bursa'ya alınabilmesi için otellere alkol ruhsatı verilmesi gerekmektedir.
2. Kongrelerin kültür amaçlı yapılması (Yemek, inanç, sağlık vs) ve havayolu eksikliği.
3. Uluslararası kongreler belgemizin olmaması.

119

KONGRE TURİZMİ ÇALIŞTAY RAPORU

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Alkol ruhsatı verilmelidir.
2. Uçuş seferleri çoğaltılmalı.
3. Bursa merkeze büyük bir havaalanı yapılması ve kongre turizminin kültür amaçlı yapılması.
4. Altyapının güçlendirilmesi özellikle teknik olarak, gerekli belgelerin alınması için gerekli yapının oluşturulması.

4. ORTA DOĞU VE PAZARLARA AÇILIM ÇALIŞTAY KATILIMCILARI

	ADI-SOYADI	KURUM
1	DOĞAN SAGER	MEHMET SAGER TURİZM
2	KAĞAN BEĞENİLİR	BEĞENİLİR TURİZM
3	EMİN SAGER	MESA TURİZM
4	NAZLI SELÇUK	İL KÜLTÜR TURİZM MÜDÜRLÜĞÜ
5	HASAN ERDEM	SELAM TURİZM

ORTA DOĞU VE PAZARLARA AÇILIM ÇALIŞTAY RAPORU

SORUNLAR

1. Pazara yönelik çalışmalar gerekli. harici tüm araçlar denetlenmiyor. Asıl onların denetlenmesi gerekiyor.
2. Kaçak turlar ve denetimler. Türsab belgesi olan tüm araçlar durduruluyor fakat onun

ORTA DOĞU VE PAZARLARA AÇILIM ÇALIŞTAY RAPORU

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

- 1 Bursa paket destinasyon programları hazırlanmalı.
- 2 Yasal düzenleme yapılmalı.

5. REHBERLİK ÇALIŞTAY KATILIMCILARI

	ADI-SOYADI	KURUM
1	DENİZHAN SEZGİN	BURSA REHBERLER ODASI BAŞKANI (BURO)
2	BİLAL KASAP	BURSA REHBERLER ODASI
3	ERSEN YELKENKAYA	BURSA REHBERLER ODASI
4	HAKAN EĞİNLİOĞLU	TURİST REHBERLER BİRLİĞİ BAŞKANI (TÜREB)
5	CİHAN MÜŞTERİOĞLU	ÇANAKKALE REHBERLER ODASI BAŞKANI
6	NIHAT TINIK	BURSA REHBERLER ODASI
7	HÜSEYİN ÖZGÜR ÖZALTUN	İSTANBUL REHBERLER ODASI BAŞKANI
8	SALİH ŞİMŞEK	TUREB DENETMENİ
9	HASAN ERDOĞAN	ADANA REHBERLER ODASI BAŞKANI
10	ŞULE ÇANKAYA BABACAN	BURSA REHBERLER ODASI

REHBERLİK ÇALIŞTAY RAPORU

SORUNLAR

1. Bursa'da bulunan otopark sorunu.
2. Turistlerin tuvalet sorunu (uzun yolculuk sonrası).
3. Kaçak rehberlik, hem yerel kaçak hem de göçmen olarak gelen Suriyeliler.
4. Otobüslerde rehberlerin durumları, hostes koltuğunda oturtulmaları.
5. Kaliteli otobüsler ile gidilmesi gerekiyor.
6. Düşük ücretler konusu.
7. Müzeler ve ören yerlerinde anlatım konusunda sıkıntı var.
8. Belediyelerin düzenlediği rehbersiz turlar.

REHBERLİK ÇALIŞTAY RAPORU

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Otopark yapılmalı ve günde 1 seferlik ödemeyle ücretlendirilmeli.
2. Odaların üyeleri ile sürekli iletişimde olması. Kabahatlar kanununa göre suç olarak kabul edilmesi. TÜRSAB denetmeninin de TUREB ile birlikte olması.
3. Sözleşmelerde maddeler bulunmalı.
4. TÜRSAB yada İl müdürlüklerinin otobüsleri denetlemesi gerekiyor.
5. Düzenleme gerekli.
6. Ekipman gerekiyor

6. SAĞLIK TURİZMİ ÇALIŞTAY KATILIMCILARI

	ADI-SOYADI	KURUM
1	ARDA ÇELİKMAZEN	İL KÜLTÜR TURİZM MÜDÜRLÜĞÜ
2	METİN YURDAKOŞ	BUSAT BAŞKANI

SAĞLIK TURİZMİ ÇALIŞTAY RAPORU

SORUNLAR

1. Uluslararası ulaşım altyapı yetersizliği.
2. Sahip olunan termal sağlık turizm potansiyelinin yeterince tanıtılmaması
3. Halihazırda Mustafakemalpaşa ilçemizde bulunan Tümbüldek termal turizm merkezine ulaşım ve farkındalık sorunları sebebiyle yatırım yapılmaması
4. Sağlık ve termal turizm alanında çalışacak yeterli kalifiye eleman bulunmaması

SAĞLIK TURİZMİ ÇALIŞTAY RAPORU

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Yenişehir Havaalanı'nın aktif şekilde kullanılmasının sağlanması. Hedef ülkelerden direkt uçuş sağlanması.
2. Termal ve sağlık turizmi temalı konaklama tesislerinin ortak tanıtım ve pazarlamasının yapıldığı uluslararası bir website'sinin yapılması.
3. Kültür Ve Turizm Bakanlığı halihazırda uygulamakta olduğu arazi tahsis teşvikine ek yatırım teşvikleri sağlanması.
4. Sağlık ve termal turizm çalışanlarının sektörde daha kaliteli hizmet vermesini sağlayacak kursların (meslek, dil, kişisel gelişim vb.) açılması.

SAĞLIK TURİZMİ ÇALIŞTAY RAPORU

YENİ ÖNERİLER

1. Sağlık serbest bölgesi kurulması.
2. Termal tedavi / kür programı odaklı yeni tesislerin açılması.
3. Termal turizm konaklama tesisleri yatırım teşviki verilmesi

7. TANITIM ÇALIŞTAY KATILIMCILARI

	ADI-SOYADI	KURUM
1	SEVİLAY SARIN	GÜMTOB
2	ALİ RIZA ALAN	BURSA İL KÜLTÜR TURİZM TANITIM ŞUBE MÜDÜRÜ

TANITIM ÇALIŞTAY RAPORU

SORUNLAR

1. (Yurt içi ve yurt dışı tanıtım) Bursa turizm platformunun alınan ortak kararı ile Bursa'nın yurt içi ve yurt dışı tanıtımının yaz görselinin Orta Doğu Kozahan görseli Avrupa'da tanıtılacak doğamız yeşilimiz Orta Doğu'da tanıtılacak çalışmalar bu şekilde karar alınmış. Tanıtımlar maliyetli olduğu için katılım azaldı.
2. Tanıtımda internetin sosyal medyanın daha etkin kullanımı.
3. Bursa'da kültür turları.
4. Doğru hedef kitle.
5. Bursa'nın turizmi için yapılan çalışmalar aktif kullanılmıyor.

TANITIM ÇALIŞTAY RAPORU

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. B2B çalışmalarına ağırlık verilmeli. Yurt içi ve yurt dışında doğru noktalarda B2B görüşmeleri yapılmalı.
2. Hedefe yönelik çalışan ona uygun takipçileri olan influencerların turizm destinasyonlarına getirilmesi ve bu kişilerin tanıtımları gerçekleştirmesi. Bu daha da etkin yapılmalı.
3. Bursa'da kültür turlarının yoğunlaştırılması gerekiyor. Yeni açılan hanlar bölgesinin ortaya çıkması. Bunun için de Avrupa ayağında tanıtılması gerekiyor. Fransa değil Paris tanıtılıyor. Türkiye'den bahsederken Bursa'yı tanıtalım. Mutlaka bu tanıtımların tekrar tekrar yapılması gerekiyor. Birebir ilişkiler B2B, "influencerlar", gruplar gibi "face to face" tanıtımlara çalışılması gerekiyor.

4. Bursa'nın hedef kitlesi hep Orta Doğu oldu. Bütçelerin hepsi 3 aya göre yapıldı. Doğru değildi. Herhangi bir sıkıntıda durum bıçak gibi kesildi. Tanıtımlar tamamen global şekilde yapılmalı.
5. Bursa spesifik bir yer her yaştan her kesin dikkatini çekecek bir yer değil. Camii gibi alanların alanların herkesin ilgisini çekeceğini düşünmüyorum. Potansiyel olan kitlelere tanıtım yapılmalı. Afrika'dan bahsetmiyoruz, Orta doğuya inanç turizmi yönünde çok katkı sağlıyoruz daha çok doğa turizmi üzerine hizmet veriyoruz. Bu konu destinasyonların ilgi alanlarına göre ilgili hedef kitlelere tanıtılmalı.
6. Strateji planlarının Bursa halkının ve turizmcilerinin aktif kullandığını görmüyoruz bu çalışma ve planların herkesin ortak şekilde yürütmesi gerekiyor. Bursamarkalasiyor.com adresinde Bursa için üretilmiş materyaller var örneğin bursa için telefon zil sesi yapıldı ama kimsenin telefonunda bunu dinleyemiyoruz, denk gelmiyoruz.

TANITIM ÇALIŞTAY RAPORU

YENİ ÖNERİLER

1. Unesco çok iyi kullanılmalı özellikle Avrupalı ülkelerde çok iyi gösterilmeli. Özellikle İznik inanç turizmi açısından kuvvetlendirilmeli bu konuda Unesco kullanılmalı, konaklama tesisleri yapılmalı.
2. TV dizileri, kesinlikle bu konuda Bursa harekete geçmeli. Sinema filmi veya diziler tanıtım yönünde çok etkili olacaktır.
3. Sağlık Turizmi Tanıtımı yapılmalı
4. Halkta turizm bilinci oluşturulmalı, insanlar en azından yolda karşılaşılabileceği bir turiste "hello" diyebilmeli.
5. Tanıtımda bir ilin, valilik, belediye başkanları, sivil toplum kuruluşları, ticaret ve sanayi odaları ile kesinlikle birlikte ortak akılla hareket etmeli. Şu ana kadar bizde herkes ayrı kulvarlarda devam ediyor. Bir ya da ikişer şekilde yan yana geliniyor ama hepsi bir araya gelerek hep beraber çalışma yürütmeliler.

8. TURİZM ESNAFI VE ÇARŞILAR ÇALIŞTAY KATILIMCILARI

	ADI-SOYADI	KURUM
1	MUHAMMED KAYA	BURSA İL KÜLTÜR TURİZM MÜDÜRLÜĞÜ

TURİZM ESNAFI VE ÇARŞILAR ÇALIŞTAY RAPORU

SORUNLAR

1. Tanıtımın yetersizliği.
2. Otopark sorunu.
3. Tuvalet sayısının yetersizliği.
4. Çarşı ve hanlar bölgesi esnafının ısınma problemi.
5. Esnafının kendi iş yapısına uygun tadilat projeleri hazırlanma konusunda mevzuatın ağır olması.
6. Belirli bir fiyat politikasının olmaması.

125

TURİZM ESNAFI VE ÇARŞILAR ÇALIŞTAY RAPORU

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Bursa Tanıtma Birliği, BBB ve Tarihi Çarşı ve Hanlar Birliğinin daha etkili tanıtım yapımları gerekiyor. Özellikle gençlere yönelik tanıtımları yapılması gerekiyor. 18 yaş altı birçok gencimiz kapalı çarşıya hiç uğramamış.
2. Daha fazla otopark alanı edinmeye çalışılması ve insanların toplu taşıma ile gelmelerinin sağlanması.
3. Hijyenik tuvalet sayısının artırılması için her yere portatif ve prefabrik tuvaletlerin yapılması.
4. Tarihi Çarşı ve Hanlar Birliği ısınma problemini gündeme alması
5. Kültür Varlıkları Bölge Koruma Kurulu'nun konu hakkında çalışma yapması
6. Esnafa eğitim verilmeli

TURİZM ESNAFI VE ÇARŞILAR ÇALIŞTAY RAPORU

YENİ ÖNERİLER

1. Cumhuriyet Caddesi'nin İstiklal Caddesi gibi olması, daha çok turistlik olmalı, toptan yerine perakende satış yapılması gerekiyor. Gençlerin oturacağı kafeler olması gerekiyor.

9. ULAŞIM ÇALIŞTAY KATILIMCILARI

	ADI-SOYADI	KURUM
1	MUHAMMET ALİ VARLI	TÜRSAB
2	FATİH KAYABAŞI	BURSA KÜLTÜR TURİZM İL MÜDÜRLÜĞÜ
3	İLKAY MOLLA	İLK TUR
4	MURAT AĞRIŞ	İLK TUR

ULAŞIM ÇALIŞTAY RAPORU

SORUNLAR

1. Takograf sorunu kültür turlarında 2 şoför yetmeyecek 3. Şoför gerekli oluyor.
2. D2 Belgesiyle konaklamalı tur yapılamıyor. Plakanın 34 olması İstanbul içi yol belgesi sorunu.
3. Özmal araçlarda 12 yaş aranırken diğer araçlarda 20 yaş sorunu.
4. Yaş sınırlaması getirildiğinden dolayı personel eksikliği yaşanıyor.
5. Bursa trafiği ile ilgili problemler var. Raylı sisteme paralel çalışan tüm araçlar iptal edilecek kuralı var ancak uygulanmıyor.
6. Tophane de araç indirimine bindirme park sorunu / geçici duraklama sorunu.
7. Terminaldeki Tramway kapasitesi dolmuyor ve yavaş çalışıyor.
8. İznik Bursa turizminin merkezi ama İznik'te akşam 7'den sonra ulaşım çok kısıtlı.
9. Yenişehir – Bilecik yolu 10 yıldır bitirilemiyor, İnegöl izin vermiyor.
10. Bursaya talep çok ancak İstanbula uçuşlar indiği için bursaya turistik olarak günübirlik gelmek tercih ediliyor.
11. Uludağ özelinde Vito araçlar için de rehber zorunluluğu var.

ULAŞIM ÇALIŞTAY RAPORU

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Takografra sistematik 24 saat içerisinde 9 saat araç kullanabilme çözümü olması gerekir.
2. TÜRSAB belgesi olan turizm araçlarına muafiyet getirilmeli, her il için ayrı belge alınmamalı turizm taşımacılığının EK2-3 kapsamından çıkarılması gerekli.
3. Özmal araçlarda 15 yaşa çıkarılabilir ya da yaş sorunu kaldırılabilir.
4. Alt sınır yaş 20 üst sınırlama 69 yaş olmalı.
5. Raylı sisteme paralel çalışan araçlar, raylı sistemi kullanırsa trafik rahatlayabilir.
6. Burulaşın Otopark olarak kullanılan alanın Turizm araçlarının misafirlerinin indirme bindirme ve park yeri olarak ayırması gerekir.
7. Gemlik araçları terminalden kalkmalı, tramway kapasitesi artırılmalı.
8. Toplu taşıma ulaşım araçları eklenmesi gerekli.
9. Sabiha Gökçen, Yenişehir'in gelişmesine izin vermiyor. Hızlı tren ile deniz yolu ile havayolu ile ulaşımın desteklenmesi gerekiyor. İstanbul'dan veya dünya genelinden Mudanya limanına gemi yanasması gerekiyor.
10. Sanayideki hareketliliği teşvik edecek ulaşım ağının güçlendirilmesi gerekir.
11. Uludağ'a çıkan turlarda rehber müşterinin isteğine bağlı olmalı ve rehber zorunluluğu kaldırılmalı.

ULAŞIM ÇALIŞTAY RAPORU

YENİ ÖNERİLER

1. İzmir istikametinde çalış mevkiiine dönüşte kavşaktan yola çıkacak araçlar için cep yapılması gerekir.
2. TÜRSAB ve TOBB baskıcı şekilde sorunlar için düzenleme yapması gerekmektedir.
3. Otobüsler panoramaya park edilip misafirlerini ipek böceği ile Ulucami'ye gönderilebilir.
4. Bursa'ya turistik uçuşların eklenmesi isteniyor. Charter uçuşların eklenmesi gerekiyor.
5. Kaçak turların engellenmesini sağlamalıyız.

10. ULUDAĞ ÇALIŞTAY KATILIMCILARI

	ADI-SOYADI	KURUM
1	İLKER CUMBUL	TELEFERİK HOLDİNG
2	CAHİT DEMİREL	GRAND YAZICI HOTEL
3	TOYGAR ÖZTÜRK	TELEFERİK HOLDİNG
4	MEHMET GÜLER	KÜLTÜR TURİZM İL MÜDÜRLÜĞÜ ŞUBE MÜDÜRÜ

ULUDAĞ ÇALIŞTAY RAPORU

SORUNLAR

1. Suni karlama yapılamaması sorunu.
2. Kayak çıkış fiyatlarının yüksekliği.
3. Konsept değişikliği / içkinin ekstra olması.
4. Orman bakanlığı ile ilgili tahsis.
5. 12 ay boyunca tesis çalışanlarının milli park geçişinde HGS ödenmesi sorunu.
6. Kayak hocalarının herhangi bir yere kayıtlı olmaması ve açıkta kayak kiralınması.
7. Otel müşterisinin otellere ulaşım engeli(otel önünde bırakılıp/alınması).
8. Gününbirlik tur yapan şirketlerin otobüs bagajında ekmek arası köfte/sucuk yapması.

ULUDAĞ ÇALIŞTAY RAPORU

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Devletin duruma bir çözüm getirmesi veya otelcilerin birlik olup bir çözüm geliştirmesi gerekiyor.
2. Otelde kalanların daha düşük ücretle çıkması gerekiyor. Konaklama yapmayan ile kalan aynı ücreti ödüyor.
3. Pansiyon tipleri yarım veya tam pansiyon olması gerekiyor. Çay içen ücretini öder, alkol içen ücretini öderse maliyetler de düşer.
4. Bu alan ile ilgili yönetim şeklinin oluşması lazım. 2. Bölgedeki UYB örnek alınarak yönetim mekanizmasının oluşturulması. Kamu ve özel sektör iş birliği.
5. Ücretsiz girişin sağlanması, sadece şirkete kayıtlı araçların değil personele ait araç plakalarının da ücretsiz geçiş için tanımlanması.
6. Araçlar tek tek sıra ile çıkış yapıp müşterileri alabilir.
7. Gününbirlik gelen ziyaretçiler için, kafe, lokanta eğlence merkezleri gibi gününbirlik tesisler; kayak sonrası eğlence aktivitesi için mekanların çoğaltılması, sporsalonları, sinema ve oyun alanları, güzellik ve spa merkezlerinin yapılması.

ULUDAĞ ÇALIŞTAY RAPORU

YENİ ÖNERİLER

1. Uludağ sorunlarını Alan başkanlığı çözecek.
2. Uludağ'ın 12 ay boyunca turist alabilmesi için kış sezonu dışında ki sezonlarda turizm amaçlı sportif faaliyetlerin (trekking/dağ bisikleti/atv /at biniciliği/çim ayağı vb.) daha fazla olması.
3. Bursa'yı tanıtım için ayrılan bütçe gibi Uludağ tanıtımı içinde bütçe ayrılması.
4. Kızak alanlarının artırılması, şahsi kızakla gidip kayılabilmesi. Otellere bu konuda yetki verilmesi, isteyen müşterilerine kızak temin edebilmesi.
5. Devletin yazın dağdaki otellere destekte bulunması gerekiyor.(vergi/sgk muafiyeti olabilir)
6. Uludağ kış sporları ve turizm master planı hazırlanması.
7. Oteller bölgesinin atık su sorununa yönelik kanalizasyon altyapı çalışmalarının tamamlanması.

4. BURSA TURİZM ZİRVEŚİNDEN FOTOĞRAFLAR

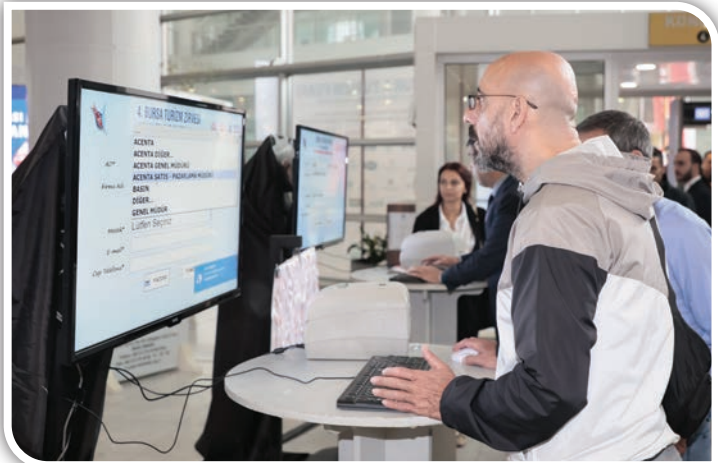

4. BURSA TURİZM ZİRVEİ BASINA YANSIYANLAR

4. Bursa Turizm Zirvesi

[illegible]

23 EYLÜL 2022

TURFOOD 4. GIDA FUARI VE BUTUR 3. TURİZM FUARI AÇILDI

Turizm ve gıda sektörü Bursa'da buluştu

ESRA ÖZARFAT / BURSA

Burkun Turizm ve Network Fuarcılık tarafından düzenlenen BUTUR 3. Turizm Fuarı ve 4. Bursa Turizm Zirvesi ile TURFOOD 4. Gıda Fuarı'nın açılışı kent protokolünün ve turizm ilgililerinin katılımıyla açıldı. Açılıştaki konuşan Network Fuarcılık Yönetim Kurulu Başkanı Hasan Eker, zirve kapsamında Türkiye'nin önde gelen turizmciilerini Bursa'da buluşturmacklarını söyledi.

Hedef Ortadoğu pazarı

Bursa'da Ortadoğu pazarı çatısı altında turizmin geliştirilmesi için önemli çalışmalar yürütüldüğünü belirten Eker, "Bursa olarak konaklamada yüzde 90, ulaşmada yüzde 60 iyiz. Yıyecek içecekte yüzde 90, gezilecek ve görülecek yerlerde yüzde 100

iyi durumdayız. En büyük eksikliğimiz küçük alışveriş yarırmaları. Oto yandan Hanlar Bölgesi'nin açılması projesi gibi büyük projeler de kültür turizmine katkı sağladı. Dünyadaki en çok turist sayısı kültür turizminde var. Bursa turizm verilerinin her geçen yıl arttığını görüyoruz. Ota Doğu pazarına yeşil Bursa'yı, diğer pazarlara da kültürü pazarlamamız gerektiğini inanıyoruz" dedi. TURFOOD 4. Gıda Fuarı'nın kent tanıtımı için öneime işadren Hasan Eker, "Bu yıl Bursa ve dışından 52 firma katılım sağlıyor. Daha çok dış tüketime yönelik ürünlerin yer aldığı bir fur. Bursa'nın endüstriyel gıda alanındaki potansiyelini büyötmek için önümüzdeki süreçte Bursa Ticaret ve Sanayi Odası ile birlikte hareket etmemiz gerektiğini düşünüyörüm" dedi. Fuarlar 24 Eylül'de sona erecek.

[illegible]

Turizmcilerden ortak çağrı

Burkcon Turizm ve Network Fuarı'na katılım sağlayan Bursa'da düzenlenen BUTUR 3. Turizm Fuarı ve 4. Bursa Turizm Zirvesi ile TURFOOD 4. Gıda Fuarı, Destinasyon Yönetimi ve Gastronomi Turizmi Oturumu ile devam etti. Oturuma Bursa

[illegible]

**TURİZM TEŞVİK
KANUNU
GÜNCELLENMELİ**
Türkiye Otelciler

[illegible]

Bursa turizmine belediye dopingi

Burkən Turizm ve Network Fuarçılık tarafından düzenlenen BUTUR 3. Turizm Fuarı ve 4. Bursa Turizm Zirvesi'nde Yerel Yönetim Projeleri oturumunda belediye başkanları ilçelerinin turizm potansiyeli ile ilgili sunum yaptı.

[illegible]

Başkanlığı İle

YEREL YÖNETİM PROJELERİ'NDE BELEDİYELER BAŞKANLARI SUNUM YAPTI

İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Kadir Topraksal, İstanbul'da düzenlenen "Yerel Yönetim Projeleri" toplantısında, İstanbul'da gerçekleştirilen projelerin tanıtımını yaptı. Toplantıda, İstanbul'da gerçekleştirilen projelerin tanıtımını yaptı. Toplantıda, İstanbul'da gerçekleştirilen projelerin tanıtımını yaptı.

[illegible]

çalıştır birçok adam ile beraber Çakır'ı marmaraya sürdüyünüz. Yeni Mol-
la Yogan Medresesi'nde rastla-
yon çalışmaları devam ediyor. Özgür
Çakır, Alevî ve Mevlevî olarak iki
yönünde çalışıyor. Şeyitler köyüne ar-
sın'ta bir yavaşca... diye konuştu.

le devam etti: "İnsanlık pek çok medeniyette beşyıldık etmiş bir şahıs. Benim için günümüzün gerçeklerini gözden geçirmen gerekiyor. Ben de bu beşyıldık gelecekteki taşınakları, taşıyıcıları, Panderemize birlikte insanlık düzeyine getireceğim de hesap, karzı ve vafatı medeniyetini yüceltilir. Bu de Kozmiklik. Güçlü bir parti ne hayata geçirecektir. Projemizi birinci sınıf çaplık için gelecekteki gücünü gözlemleyebilecektir. Bizim Öylet için yapıldı, 900 nüfuz rakamında yitirdi salarımız var. Yine birleşme (İçer) müster planı hatırladık. Etap etap çalışmaları ilerleyecek" dedi.

MUSTAFAKEMALPAŞA BELEDİYESİ BAŞKAN YARDIMCISI İRŞİN EKİCİ

[illegible]

YILDIRIM BELEDİYE BAŞKANI OKTAY YILMAZ

Yıldırım Belediye Başkanı Oktay Yılmaz, "Yıldırım'da çok kıymetli değerler sahip olduğumuz ancak kâhzen izler taşıyan yerler olduğunu düşünüyorum. Geçmişin de bugünkü taşınan birer örneği olduğumuz vurgusuna Yılmaz, ilçenin sahip olduğu tarihi değerlerini anıyor. Yılmaz, "Cumhuriyetin 709. yıldayız. Yaşam bir kere sabitler. Burada ata-

İNEGÖL BELEDİYE BAŞKANI ALPER TABAN

[illegible]

Yeni köy evleri yaparak bu sorunları çözümlenmiştir, şimdi bu köy otel profesyonel hayata geçilecektir.

Leğiz Park, Malca'nın sahibi, İhsanbey Ormanları, İhsanbey, Karaca Hayatları, Karaca Hayatları Leğiz Park ve 3. d. hizmet etmiş Kızıletli Camii, Ulaştırak köyü gibi pek çok yer ilçemizin turizm değerleri arasında" ifadelerini kullandı. (BÖLTEN)

BURSA HABER 24 EYLÜL 2022

Bursa gıda fuarı başladı

[illegible][illegible][illegible][illegible]

Akis Akilçe Bursa Vali Yardımcısı
 Mustafa Durmuş, AK Parti
 İlçe Milletvekili Refik Özcan ile
 ilçe Odun, Bursa Büyükşehir Be-
 leşiye Başkan Yardımcısı Feriit Yal-
 ın, E Taran ve Orman Müdürü
 Mustafa Arçıl, Bursa Ağaçlar Derneği
 Başkanı (BURMAD) Yılmaz Derneği
 İlçe Yürük Sanayicileri Derneği
 Başkanı Gökhan Özdoğan, Gıda Mi-
 llîyetleri Odası Bursa Şubesi Baş-
 kanı Serkan Durmuş, Bursa Ta-
 mîl Müdürü Kamal Özen, Bursa
 İl Konseyi Başkan Yardımcısı
 Gökhan, TÜRSAB Bursa Başkanı Gül-
 şenim Karadaş Başkano (BTK)
 Genel Başkanı'nın katıldı. (BURUN)

[illegible][illegible]

Turizmcilerden Ortak Çağrı: Turizm Teşvik Kanunu Güncellenmeli

Burkən Turizm ve Network Fuarçılık tarafından dūzenlenen BUTUR 3. Turizm Fuarı ve 4. Bursa Turizm Fuarı ile TURFOOD 4. Gıda Fuarı, Destinasyon Yönetimi ve Gastronomi Turizmi Oturumu ile devam etti.

Destinyasyon Yönetimi ve Gastronomi Turizmi oturumunun açılış konuşmasını TÜSİSAB Güney Marmara BTK İcra Murat Sarıoğlu gerçekleştirdi. Oturan moderatörlüğünü Burkan Turutan ve Work Funerals Yönetim Kurulu Başkanı Hakan Eker yaptı. Elzer, Bursa Turizmi Platformu faaliyetlerini anlattı.

temel nizam planlaması çok önemli bir yere sahiptir. Yönetimin ve Gastronomi Turizmi akıttığı birer köşke bakıldığında işletmelerin oluşturduğu (TU) -Eğilimler, 2013, s. 10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-100-101-102-103-104-105-106-107-108-109-110-111-112-113-114-115-116-117-118-119-120-121-122-123-124-125-126-127-128-129-130-131-132-133-134-135-136-137-138-139-140-141-142-143-144-145-146-147-148-149-150-151-152-153-154-155-156-157-158-159-160-161-162-163-164-165-166-167-168-169-170-171-172-173-174-175-176-177-178-179-180-181-182-183-184-185-186-187-188-189-190-191-192-193-194-195-196-197-198-199-200-201-202-203-204-205-206-207-208-209-210-211-212-213-214-215-216-217-218-219-220-221-222-223-224-225-226-227-228-229-230-231-232-233-234-235-236-237-238-239-240-241-242-243-244-245-246-247-248-249-250-251-252-253-254-255-256-257-258-259-260-261-262-263-264-265-266-267-268-269-270-271-272-273-274-275-276-277-278-279-280-281-282-283-284-285-286-287-288-289-290-291-292-293-294-295-296-297-298-299-300-301-302-303-304-305-306-307-308-309-310-311-312-313-314-315-316-317-318-319-320-321-322-323-324-325-326-327-328-329-330-331-332-333-334-335-336-337-338-339-340-341-342-343-344-345-346-347-348-349-350-351-352-353-354-355-356-357-358-359-360-361-362-363-364-365-366-367-368-369-370-371-372-373-374-375-376-377-378-379-380-381-382-383-384-385-386-387-388-389-390-391-392-393-394-395-396-397-398-399-400-401-402-403-404-405-406-407-408-409-410-411-412-413-414-415-416-417-418-419-420-421-422-423-424-425-426-427-428-429-430-431-432-433-434-435-436-437-438-439-440-441-442-443-444-445-446-447-448-449-450-451-452-453-454-455-456-457-458-459-460-461-462-463-464-465-466-467-468-469-470-471-472-473-474-475-476-477-478-479-480-481-482-483-484-485-486-487-488-489-490-491-492-493-494-495-496-497-498-499-500-501-502-503-504-505-506-507-508-509-510-511-512-513-514-515-516-517-518-519-520-521-522-523-524-525-526-527-528-529-530-531-532-533-534-535-536-537-538-539-540-541-542-543-544-545-546-547-548-549-550-551-552-553-554-555-556-557-558-559-560-561-562-563-564-565-566-567-568-569-570-571-572-573-574-575-576-577-578-579-580-581-582-583-584-585-586-587-588-589-590-591-592-593-594-595-596-597-598-599-600-601-602-603-604-605-606-607-608-609-610-611-612-613-614-615-616-617-618-619-620-621-622-623-624-625-626-627-628-629-630-631-632-633-634-635-636-637-638-639-640-641-642-643-644-645-646-647-648-649-650-651-652-653-654-655-656-657-658-659-660-661-662-663-664-665-666-667-668-669-670-671-672-673-674-675-676-677-678-679-680-681-682-683-684-685-686-687-688-689-690-691-692-693-694-695-696-697-698-699-700-701-702-703-704-705-706-707-708-709-710-711-712-713-714-715-716-717-718-719-720-721-722-723-724-725-726-727-728-729-730-731-732-733-734-735-736-737-738-739-740-741-742-743-744-745-746-747-748-749-750-751-752-753-754-755-756-757-758-759-760-761-762-763-764-765-766-767-768-769-770-771-772-773-774-775-776-777-778-779-780-781-782-783-784-785-786-787-788-789-790-791-792-793-794-795-796-797-798-799-800-801-802-803-804-805-806-807-808-809-810-811-812-813-814-815-816-817-818-819-820-821-822-823-824-825-826-827-828-829-830-831-832-833-834-835-836-837-838-839-840-841-842-843-844-845-846-847-848-849-850-851-852-853-854-855-856-857-858-859-860-861-862-863-864-865-866-867-868-869-870-871-872-873-874-875-876-877-878-879-880-881-882-883-884-885-886-887-888-889-890-891-892-893-894-895-896-897-898-899-900-901-902-903-904-905-906-907-908-909-910-911-912-913-914-915-916-917-918-919-920-921-922-923-924-925-926-927-928-929-930-931-932-933-934-935-936-937-938-939-940-941-942-943-944-945-946-947-948-949-950-951-952-953-954-955-956-957-958-959-960-961-962-963-964-965-966-967-968-969-970-971-972-973-974-975-976-977-978-979-980-981-982-983-984-985-986-987-988-989-990-991-992-993-994-995-996-997-998-999-1000-1001-1002-1003-1004-1005-1006-1007-1008-1009-1010-1011-1012-1013-1014-1015-1016-1017-1018-1019-1020-1021-1022-1023-1024-1025-1026-1027-1028-1029-1030-1031-1032-

"Şa bir gerçek ki 1982 yılındaki turizm ile 2022 yılındaki turizm arasında büyük fark var. Turizm bilinci oluyordu ama gerçekliği yoktu. Buna o tabana yaslanarak gerçekleştirilmeliydi. Her mesleğin öğrenimin ayrı bir yanı olması lazım. Sonra da tüm bu meslek öğretilerinin tek bir çatı altında toplanarak edilmesi gerekiyor."

Pandemi bize birlik ve beraberlik için hareket ettiğimiz zaman başarımayaacağımızı hiç şüphesiz olmayacağına gösterdi. Dünyayı çok yakından takip etmeliyiz. Tıbbî tecrübeler, iyi bir tıbbî uzman yapabiliriz zaman zaman sonuçları alabiliyoruz. Bizim Tıpki Kurumu güncellemeli ve günümüze uyarlanmalı.”

Coğrafyanın gastroenteroloji turizmi ile ilgili olarak da bir türün öne çıpında herkesin aynı şeyi yapması ilade olarak, nitelikli ve her karzın kendine mal olmuu bir gastroenteroloji markasını öne çiken görülmekte izleni erir.

Destinasyon yönetimi türünde göre yapılmalı SKAL Federasyonu Genel Sekreteri Eneri Gergin tarafından göre dönuu ve göre dönuu olmuu göre Rlye ayrıldıan ve destinasyon yönetimi buna göre yapılmı görülmekte yapılmı.

Gezmi, markasını ilgili olarak da "Marka kayımları 34 sınıfa uunuu var; bunların birinci herkece kabul edilmi bir kilitlike sahip oldu birinci herkece kabul edilmi ve kilitli bir imaja dönüştürülmüü.

Bu imada 3 şeyden oluşur; güvenlik, çeşitlik ve uyum. Markaların 3. unsurunu ise oluşturulan imajın farklı politikalar ve farklıların stratejileriyle ortaya koyması lazım. O yüzden kamu-özel sektör ve STK ile birliktir ki burada belediyeleveler festivaller konusunda sadesteyleyiciler olarak yer alsınlar.

Tutti dünyada bu iş böyledir. Bursa ayrıca hinterlandında önemli çalışmalar ve yarınları yapabili. Bu çok önemli" şeklinde konuştu. Türkiye Seyahat Acentaları Birliği (TURSAB) Başkanı Fırat Büyükgöze da, kamu-özel sektör-STK

ekserinde turizmin düzenlenmesi konusunda Türkiye'de henüz boyanmadığını söyledi. Boğazkaya, "Şüphesiz ki hepsinin ayrı ayrı önemi var. Özel sektör kendini yenileyebilen namık bir organizma. Sürekli için içinde ve ri kayıplar var. Kamudan beklenen ne?

Konu kolayca, kıcakla, dilerseyle ve demerleyle olacak. Bu ülke hepimizin ve tarihin çok önemli. Ne sadece kırmızı, ne sadece öel sektöre ne de sadece STCLara bırakılacak bir konu değil. Herkes görevini ve sunuru çok net bilmeli. Bu bir acı önce toparlanmalı.

ve yazılı hale getirmemiz lazım. Tamam konusunda devlet, halkın çok önemli görevleri olduğunu ama pazarlama konusunda kestirildikçe hiçbir şey mümkün olmadığını belirttikçe duyuyoruz. Yine gelen bir turizmin (Havacılık, tatile, randan, otelde vs.) 5 kere vergi alıyorlar ve bunları hepisi cirodan. Banişlık meslek örgütlerinin ayrı yasaların yapılması ve daha sonra çarşı yasa yapması. Özet sektör katar mekanizmalarında etkili olmalı" dedi.

Yeni MARMARA 26 EYLÜL 2022

Burkon Turizm ve Network Fuarçılık Yönetim Kurulu Başkanı Hasan Eker:

“Dağ ilçeleri alternatif turizm ile kalkınacak”

Burkən Turizm ve Network Fuarçılık tarafından dūzenlenen BUTUR 3. Turizm Fuarı ve 4. Bursa Turizm Zirvesi'nin son gūnūnde Yerel Yönetim Projeleri oturumu yapıldı. Oturumda belediye başkanları ilçelerinin turizm potansiyeli ile ilgili sunum yaptı.

Burkən Turizm ve Network Fuarı-
lık tarafından Merinos AKKM'de dü-
zenlenen BUTUR 3. Turizm Fuarı ve
4. Bursa Turizm Zirvesi ile TUR-
FOOD 4. Gıda Fuarı sona erdi.

BUTR 3. Tüzatın Fırsat ve 4. Bırtan Tüzatın Zıvısı'nın son gınımlde Yekke Yönetim Projesini aturama gerektireceğinden Yönetim Güçleri Marname Bırakarak Birlikte İşlemeye Başladılar. Bu Birlikte İşleme (GÜMBOT) Yönetim Kurulu Başkanı Ervin Yazıcı, Burkan Tözüm ve Network Fuarculu Yönetim Kurulu Başkanı Hasan Eker, TÜRSAD Başkanı Marmara Bölge Temsil Kurulu Başkanı (BTBK) Murat Saracelloğlu'nun yanı sıra Bursa Büyükşehir Belediyesi'ni Dayışıklık Daire Başkanı Abdülkadir Temel, Hamamcı Belediye Başkanı Yılmaz Atay, Keleş Belediye Başkanı Mehmet Keskin, Orhanlı Belediye Başkanı Ali Aykut ve Orhangazi Belediye Başkanı Bekir Aydın kurıldılar.

"Bursa kazandıma hepimiz kazandı"

TÜRSAB Güney Marmara Bölge Temsil Kurulu Başkanı (İTK) Murat Saracoğlu, destinasyon yönetiminin çok önemli olduğunu söyledi. Saracoğlu, "Turizmde tanıtım ve pazarlamada iyi güdüyoruz ama işin en önemli kısmı yönetimin. Tüm marka olmasın kentlerde, destinasyon yönetiminin büyük bir bütü, birikim ve profesyonellik gerektirdiğini gördük. Bursa kazansın hepimiz kazanmaz. Döğ ilçeleri Türk kültürünün yaşatıldığı yerler. Özellikle Uşak, Döğ ve gelen misafirlerimiz bu türde kültürünü koruyan yerleri tercih ediyorlar. Biz de bu kültürü ıhrac etmek için çalışmalar yürütüyoruz. Sadece döğ ve tarihi güzelliklerimizi değil kültürümüzü de

Açılış konuşmasının ardından Yerel Yönetim Projeleri oturumuna geçildi. Oturumun moderatörlüğünü Bursa Büyükşehir Belediyesi Dış İlişkiler Dai-

resi Başkanı Abdülkerim Baştarık yaparken otururunda Harmancık Belediye Başkanı Yılmaz Atas, Keles Belediye Başkanı Mehmet Keskin, Orhanlı Belediye Başkanı Ali Aykurt ve Orhanazari Belediye Başkanı Bekir Aydın ilçelerinin turizm potansiyeli ile ilgili sunum yaptılar.

Bursa Büyükşehir Belediyesi Dry İşleri Dairesi Başkanı Abdülkadir Başfırtın, Bursa'da alternatif turizm yatırımlarında ilçeleri bilgilendirdi. Başfırtın, Bursa'nın sahil ve sualtı turizmi anlamında öncemi bir potansiyeli olduğunu belirterek, tek yapılması gerekenin farkındalık oluşturmaktır olduğunu dile getirdi.

"SİZLERİ İLÇEMİZİ GÖRMEYE DAVET EDİYORUM"

Yerel Yürütme Projeleri oturumunun ilk sunumunu Harmanlık Belediyesi Başkanı Yılmaz Atay yaptı. Başkan Atay, Bursa'ya çok uzak ilçe olduklarını kaydederek, şöyle devam etti:

"Bizde sanayi yok bu nedenle biz de turizme yönelidik. 2016 yılında yapılan bir tesisimiz var. 2019 yılında 110 bin kişiyi içermizde ağırladık. Geçen sene kamp karavan festivalimizin ilkinı gerçekleştirdik. Okçuluğa da ilgili faaliyetlerimiz var. Turizm anlamında bize düşen ne varsa belediye olarak yapmaya hazırız ve çalışmalarımıza sürüyoruz. Ekolojik turizmle ilgili tesis ve restorasyonumuz var. Hepinizi içermek istiyoruz. Aramızda kalmanız için."

**DOĞANIN VE DOĞAL İNSANLARIN
ŞEHİRİ: ORHANELİ**

Orhanlı Belediye Başkanı Ali Aykurt da göreve geldiklerinde turizmle ilgili yatırımların üçüncü, dördüncü sırada yer alırken şu anda faaliyetlerinin birinci sırasında yer aldığını vurguladı. Aykurt, "Biz mottomuz 'Doğanın ve doğal insanların seiri' olarak belirle-

[illegible]

biz Şenliğini yapıp. Bu şenliğe 40 bin kişi geliyor. Bu şenliğimize üstümüz meyveyle olan ahududu, kiraz, yaban mersini, ahududu ve çilek festivallerini de ekledik. Beyce pazarımız var. Yüzyıllık bir pazar. Organik ürünlerimizden gelin tadın. Orhaneli Kadın kooperatifi kurduk. Önümüzdeki dönemde de zipline, paintball gibi aktivitelerimiz olacak. Yine Gönükbelen Gülcük Yayılası Gençlik Kamp Merkezi'ni havata geçireceğiz" diye konuştu.

“TESİS EKŞİĞİMİZ VAR”

Orhangazi Belediyesi Başkanı Bekir Aydın ise ilçelerinin Türkiye nüfusunun 3/2'sine 40 dakika uzaklıkta olduğunu kaydederek, "Bizim turizm değerlerimizden bir tanesi Güller dağıdır. Çok güzel görsel şölen sunuyor ama burada bir tesisimiz yok. Yine İznik Gölü kıyısında yüzde 51'i bizim ilçemize ama Kenarında hiçbir tesisimiz yok. Otokros yarışması yapıyoruz.

Bu komada bir ölmüş dediyorduz.
Çiklete en iyi markanın Mahmutiye
çileği olduğunu edile dediyorduz. Burada
aynı zamanda mirvimesi ile ilgili ka-
ğıtlar da yitiriyorduk. Yine Türkiye-
ye de bir marka olan Godelek
turşusular. Bu komada markaları-
nın hepsini de yitirdik. Türkiye'nin en
büyük çemenli tohum satıcısı olan
Yer Ortahazı, 43. Zeytin Festivali'nin
yaptığı ama seklini dediyorduk bu sen-
de başka senliğine dönüştürdük. İlpa-
nar Hüyüğü'ne de kazılar yapıyor. En
büyük hayalimiz burayı açtı hava mü-
zesi yapalım. İnsanları tarahların bulaş-
dığı sokaklardan bir olarak

EKO TURİZME YÜZÜNÜ DÖNDÜ
Keles Belediye Başkanı Mehmet Keskin de sanatçı anlamında daha önce-
lerinin bir şans olmadıkları belirtirken,
ilçede yaptıkları faaliyetleri anlattı.
Keskin, "İlçemizde gelen misafirlerimizi
güçlendirerek yerimiz yoksun. Koca-
ayla ilgili çeşitli çalışmalar ve
düzenlemeler yapıyoruz. Büyükşehir Be-
lediyesinin yaptığı bungalov evler
var. Şu anda 24 bungalov var. Doluluk

oramlarımız da çok iyi. Orada yapmamız gereken birkaç şey daha var. Sosyal aktiviteler katılmamız gerekiyor o bölgeye. Biz de rafting çalışmalarına başlayacağız. Yürüyüş alanlarımızla, Gavsıvırı Mağaramızla güzel bir turizm destinasyonu olacak. Yerel lezzetleri üretmek için kooperatif kurduk. Yöresel lezzetlerimizi buraya gelecek misafirlerimize tattırmaq istiyoruz. Kamp karavan ve çadır turizminde yine Kocayayla çok popüler. Kocayay-

la'da da birçok etkinlik yapıyoruz. Çilek, kiraz ve çörekotu öne çıkan ürünlerimiz arasında. İlçemizde ayrıca güzel bir kültürevi de yaptık. Hepinizi ilçemize bekliyoruz" dedi.

**"BİLGİ PAYLAŞIMI VE NETWORK
AÇISINDAN BİR FIRSAT"**

Burhan Turizm ve Network Fuarı
Yönetim Kurulu Başkanı Hasan
Eker de BUTUR 3. Turizm Fuarı ve 4.
Dünya Turizm Zirvesi ile TURFOOD
4. Gıda Fuarı'nı değerlendirdiği
konuşmasında turizmciiler olarak mutlu
olduklarını ifade ederek, şunları söy-
ledi:

"Bu zaviye, tiyatrlar ve festivaller sektörü için hem bilgi paylaşımı hem de network açısından bir fırsat. Bunun yanında bu tür etkinliklere şehir dışından binlerce katılımcı geliyor. Misafirler kentimizde konaklıyorlar, alışveriş yapıyorlar. Herkesi memnun eden kamu aktiviteleridir bunlar. Bu türde etkinlikleri sadece bir ticari faaliyetler olarak görmememiz gerekiyor.

[illegible]

MARMARA

26 EYLÜL 2022

"Dağ ilçeleri alternatif turizm ile kalkınacak"

Burkon Turizm ve Network Fuarıcılık tarafından düzenlenen BUTUR 3. Turizm Fuarı ve 4. Bursa Turizm Zirvesi'nin son gününde Yerel Yönetim Projeleri oturumu yapıldı. Oturumda belediye başkanları ilçelerinin turizm potansiyeli ile ilgili sunum yaptı. Gıda Fuarı'nı değerlendirdiği konuşmasında turizmci olarak mutlu olduklarını ifade eden Hasan Eker, "Bu zirveler, fuarlar ve festivaller sektör için hem bilgi paylaşımı hem de network açısından bir fırsat" şeklinde konuştu. 6'da

Hasan Eker

YÖREM

26 EYLÜL 2022

Belediye başkanları sunum yaptı

BUTUR 3. Turizm Fuarı ve 4. Bursa Turizm Zirvesi'nin son gününde Yerel Yönetim Projeleri oturumu gerçekleşti. Oturuma Güney Marmara Turistik Oteller ve İşletmeciler Birliği Derneği (GÜMTOB) Yönetim Kurulu Başkanı Ersin Yazıcı, Burkon Turizm ve Network Fuarıcılık Yönetim Kurulu Başkanı Hasan Eker, TÜRSAB Güney Marmara Bölge Temsil Kurulu Başkanı (BTk) Murat Saraoğlu'nun yanı sıra Bursa Büyükşehir Belediyesi Dış İlişkiler Daire Başkanı Abdülkerim Baştürk, Harmancık Belediye Başkanı Yılmaz Atas, Keles Belediye Başkanı Mehmet Keskin, Orhanlı Belediye Başkanı Ali Aykurt ve Orhangazi Belediye Başkanı Bekir Aydın ilçelerinin turizm potansiyeli ile ilgili sunum yaptılar.

"BURSA KAZANIRSA HEPİMİZ KAZANIRIZ"

TÜRSAB Güney Marmara Bölge Temsil Kurulu Başkanı (BTk) Murat Saraoğlu, destinasyon yönetiminin çok önemli olduğunu söyledi. Saraoğlu, "Turizmde tanıtım ve pazarlamada iyi yapıyoruz ama işin önemi kısmı yönetim. Tüm marka olmuş kentlerde, destinasyon yönetiminin büyük bir bilgi, birikim ve profesyonellik gerektirdiğini gördük. Bursa kazanırsa hepimiz kazanırız. Dağ ilçeleri Türk kültürünün yaşatıldığı yerler. Özellikle Uzak Doğu'dan gelen misafirlerimiz bu türde kültürünü koruyan yerleri tercih ediyorlar. Biz de bu kültürü ihraç etmek için çalışmalar yürütüyoruz. Sadece doğal ve tarihi güzelliklerimiz değil kültürümüzü de tanıtmalıyız" dedi.

Açılış konuşmasının ardından Yerel Yönetim Projeleri oturumuna geçildi. Oturumun moderatörlüğünü Bursa Büyükşehir Belediyesi Dış İlişkiler Dairesi Başkanı Abdülkerim Baştürk yaparken oturumda Harmancık Belediye Başkanı Yılmaz Atas, Keles Belediye Başkanı Mehmet Keskin, Orhanlı Belediye Başkanı Ali Aykurt ve Orhangazi Belediye Başkanı Bekir Aydın ilçelerinin turizm potansiyeli ile ilgili sunum yaptılar.

Bursa Büyükşehir Belediyesi Dış İlişkiler Dairesi Başkanı Abdülkerim Baştürk, Bursa'da alternatif turizm yatırımlarına ilişkin bilgi verdi. Baştürk, Bursa'nın sahil ve sualtı turizmi anlamında önemli bir potansiyeli olduğunu belirterek, tek yapılması gerekenin farkındalık oluşturmak olduğunu dile getirdi.

"Sizleri içermizi görmeye davet ediyoruz" Yerel Yönetim Projeleri oturumunun ilk sunumunu Harmancık Belediye Başkanı Yılmaz Atas yaptı. Başkan Atas, Bursa'ya en uzak ilçe olduklarını kaydederek, şöyle devam etti:

"Bizde sanayi yok bu nedenle biz de turizme yöneldik. 2016 yılında yapılan bir tesisimiz var. 2019 yılında 110 bin kişiyi ilçemizde ağırladık. Geçen sene kamp karavan festivalimizin ilkinin gerçekleştirdik. Okulculukla da ilgili faaliyetlerimiz var. Turizm anlamında bize düşen ne varsa belediye olarak yapmaya hazırız ve çalışmalarımız sürüyor. Ekolojik turizmle ilgili tesis ve restoranımız var. Hepinizi içermizi görmeye davet ediyoruz" dedi.(Editör: Hakan YİĞİT)

Turizmin Hizmetindeyiz.

burkon[®]
TURİZM & KONGRE

www.burkon.com

burkonweb

Burkon_Turizm

BurkonMedia

burkonturizm

burkonkongre